

İKMİB İstanbul
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri
İhracatçıları Birliği

KİMYA SEKTÖRÜ 33,6 MİLYAR DOLAR İLE 2022 YILI İHRACAT ŞAMPİYONU!

f @ ikmibnews in ikmib
www.ikmib.org.tr

Chemist • İKMİB'in ücretsiz dergisidir. KASIM/ARALIK 2022 Sayı: 70

Chemist

İKMİB'in ücretsiz dergisidir. Kasım/Aralık 2022 Sayı: 70

SEKTÖR

Anorganik kimyasallar
sektörü, ihracatta
yüzde 57 artış sağladı

HEDEF PAZAR

İhracatta rota
Vietnam ve Tayland...

KİMYAYA GENÇ BAKIŞ

Genç mühendis adayları,
kimya sanayisine
'dokunmak'
için göreve hazır

ÇEVRE

Sürdürülebilir hedeflerde
başarabileceğinizden
fazlasını vaat etmeyin!

İHRACAT

Yapıştırıcılar, tutkallar ve
enzimler sektörü ihracatını
artırarak büyüyor

Dünyada değişen dengeler
Türkiye'yi nereye taşıyacak?

**Turkish
Healthcare**

www.turkishhealthcare.org

İKMİB ile Dünyanın En Prestijli Fuarlarında Yeriniz Alın!

Meet with Major Turkish Suppliers at Prestigious Healthcare Trade Shows!

Arab Health

**Dubai
B.A.E.**

**30.01
02.02**

2023

**Dubai
B.A.E.**

**07.02
09.02**

2023

**Köln
ALMANYA**

**14.03
18.03**

2023

**Miami
A.B.D**

**21.06
23.06**

2023

TÜRKİYE'DE KİMYA SEKTÖRÜNÜN İHRACATTAKİ ÇATI KURULUŞU İSTANBUL KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

AR-GE PROJE
PAZARI
YARIŞMASI

ULUSLARARASI
FUARLAR

KİMYA
TEKNOLOJİ
MERKEZİ

TİCARET
HEYETLERİ

DİJİTAL
HEYETLER

UR-GE
PROJELERİ

Chemist Başkanın Mesajı

YENİDEN DÜNYA...

2019'un son aylarında yurt dışında başlayan ve 2020 Mart'ında ülkemizde de görülen ilk vakalarla beraber, 'Corona' virüsü salgınıyla bambaşka bir dünya dönüşümüne tanıklık edeceğimiz kimin aklına gelirdi ki?

... belki komplo teorisyenlerinin!

Komplo kelimesinin etimolojisi itibariyle var olabilecek bir kurguyu ifade ettiğini unutmamak lazım...

Müthiş bir değişim yaşıyor dünyamız.

Bir yandan sistemler birbirini tetikleyerek dönüşüyor (transformasyon), diğer yandan ise dönüşümler zincirleme reaksiyonlarla dünya sosyo ekonomisini değiştiriyor (change).

2022 yılı başında Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ile başlayan yeni bir kriz, bütün bu zincirleme dönüşüm reaksiyonunun halkalarından biri olarak değişimi başka bir boyuta taşıdı; 'Enerji Krizi!'

Enerji krizi ise 'Sürdürülebilirlik' temelli gelişen 'Yeşil Dönüşüm' ve buna bağlı ekopolitik dönüşümün aksamasına sebep oldu.

Özellikle Avrupa'da Rusya yaptırımları nedeniyle doğal gaz ithali ve kullanımı olmuyorsa da LNG başta olmak üzere nükleer ve kömür kaynaklı enerji üretimi ve kullanımı da yeniden artmaya başladı.

Avrupa 2023 kışını atlatabilirse, belki bu sefer de Rusya'da yeni bir sosyolojik dönüşümden bahsedilecek.

Bu arada bütün bu dönüşümün başka ve etkili bir halkası olarak İran'da yaşanmakta olan yeni halk hareketini de hesaba katmak lazım...

Çin'de ihracata dayalı büyümenin azalması, AB'deki resesyon sinyalleri ise başka riskleri ortaya koymaya başladı.

Bu arada Almanya 2023 Ocak ayından itibaren 'Tedarik Zinciri' uygulamalarını değiştiriyor.

Eğitim modelleri değişiyor.

Yaşanan küresel yüksek enflasyon ve ekonomik küçülme yeni bir inovasyonun tetikleyicisi olacak.

Bu tetik 5G teknolojisi temelli gelişebilir.

Dünya yeni bir dönemin eşiğinde.

Adeta 'resetliyor' kendisini...

Yeni yılda bizi neler bekliyor, bunu da yeni sayımızda konuşmak üzere hepinize güzel ve başarılı günler diliyorum.

Kalın sağlıcakla...

Adil PELİSTER
İKMİB Başkanı

16 KAPAK

Dünyada
değişen dengeler
Türkiye'yi
nereye taşıyacak?

32 SEKTÖR

Anorganik kimyasallar
sektörü, ihracatta
yüzde 57 artış sağladı

38 GEZGİN

Kahramanlar şehri:
Kahramanmaraş

46 HEDEF PAZAR

İhracatta rota:
Vietnam ve Tayland...

56 KİMYAYA GENÇ BAKIŞ

Genç mühendis adayları, kimya sanayisine 'dokunmak' için göreve hazır

68 ÇEVRE

Sürdürülebilir hedeflerde başarabileceğinizden fazlasını vaat etmeyin!

72 İHRACAT

Yapıştırıcılar, tutkallar ve enzimler sektörü ihracatını artırarak büyüyor

YÖNETİM

İmtiyaz Sahibi

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKİMİB) adına Aydın Yılmaz

Yönetim Yeri

Çobançeşme Mevkii Sanayi Cad. Dış Ticaret Kompleksi 34197 Yenibosna/İstanbul
Tel: (0212) 454 00 00 Faks: (0212) 45400 01

Yayın ve Dağıtım

İKİMİB

YAYINA HAZIRLIK

Genel Yönetmen
Gürhan Demirbaş

Editör
Güntan Mavigözlü
guntan.mavigozlu@dunyaeko.com

Grafik Tasarım
Dilek Aroskay

Görsel Yönetmen
Erdal Bayraktar

Fotoğraf Editörü
Gülhan Kırdı

Pazarlama Müdürü
Sait Ravanoğlu
(0212) 285 10 12 - (0212) 285 10 14
Dahili 1136

Kurumsal Satış Uzmanı
Özlem Adaş
ozlem.adas@dunyaeko.com

Reklam Satış Uzmanı
Özgür Hasçelik
ozgur.hascelik@dunyaeko.com

İletişim
Tel: 0 (212) 285 10 12/14 Dahili: 1150
e-mail: ajansd@dunyaeko.com

Yayın Türü
2 aylık süreli yayın
İstanbul, Kasım-Aralık 2022

Baskı
BPC Matbaacılık San. Tic. A. Ş.
Tel: (0212) 886 83 30

Sertifika No: 35428

Kimya sanayisi, adım adım ihracat şampiyonluğuna koşuyor

İKMİB, yılın 11 aylık döneminde 30.7 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirirken, 2022'nin tamamında rekor hedefleyerek 33 milyar dolara ulaşmayı öngörüyor. Elde edilen başarı ile ilgili konuşan İKMİB Başkanı Adil Pelister, "İhracata katkı sunmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz" diyor.

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) verilerine göre Türkiye'nin kasım ayında toplam ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,9 artışla 21.9 milyar dolara ulaşırken, kimya sanayi bu başarının baş aktörü oldu. Aynı dönemde yüzde 8,3 artışla 2.6 milyar dolarlık dış satışa imza atan kimya sanayi, yılın 11 aylık bölümünde yakaladığı 30.7 milyar dolarlık ihracat ile de bu alanda tüm endüstriler arasında liderliğini korudu. Kimya sanayisi adım adım ihracat şampiyonluğuna ilerlerken, ocak-kasım sürecinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla ihracatını yüzde 34 artırması ise en dikkat çekici detay oldu.

Kasım ayında en çok ihracat yapılan ülke Hollanda olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya, Romanya, İspanya, ABD, Lübnan, Irak, İtalya, Almanya ve İngiltere izledi. Kasım ayında Hollanda'ya yapılan kimya ihracatı 213 milyon 521 bin doları bulurken, en çok ihraç edilen ürün grupları ise 'mineral yakıtlar, mineral yağlar ve ürünler', 'anorganik kimyasallar', 'plastikler ve mamulleri', 'uçucu yağlar, kozmetikler ve sabun' ile 'muhtelif kimyasal maddeler' oldu. Diğer yandan 2022'nin Ocak-Kasım döneminde en çok kimya ihracatı yapılan ülkeler ise Hollanda, ABD, İtalya, Romanya, Lübnan, Rusya, Almanya, Güney Afrika, İspanya ve Irak olarak sıralandı.

Ürün grupları bazında ise plastikler ve mamulleri 797 milyon 207 bin, mineral yakıtlar ve ürünler 618 milyon 368 bin, anorganik kimyasallar 302 milyon 342 bin dolarlık ihracatla kasım ayında öne çıkan sektörler oldu. Diğer sektörler ise şöyle sıralandı; 'uçucu yağlar, kozmetikler ve sabun', 'kauçuk, kauçuk eşya', 'eczacılık ürünleri', 'boya, vernik, mürekkep ve müstahzarları', 'muhtelif kimyasal maddeler', 'yıkama müstahzarları' ve 'organik kimyasallar'.

2022'DE HEDEF 33 MİLYAR DOLARLIK İHRACAT

Kimya sanayisinin kasım ayı ihracat verilerini değerlendiren İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Başkanı Adil Pelister, "İKMİB olarak, kimya sanayimizin ihracatının artmasına katkı sağlamak, üye firmalarımızın küresel pazardan alacakları payı artırmak, var olan pazarlarını genişletmek ve yeni pazarlar edinmek amacıyla kasım ayında Özbekistan'a ve Kenya'ya iki önemli sektörel ticaret heyeti gerçekleştirdik. Beautyworld ME, Medica ve Cosmoprof Asia fuar milli katılım organizasyonlarımızı ve ülkemizde düzenlenen Plast Eurasia İstanbul, Turkchem Eurasia 2022 gibi uluslararası fuarların alım heyetlerini gerçekleştirdik. Kimya sanayi olarak üretim ve ihracata daha fazla katkı sunmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. Bu yıl ihracatı 33 milyar dolar üzerinde yeni bir rekor ile tamamlamayı hedefliyoruz" dedi.

11. Kimya AR-GE Proje Pazarı'nda 900 bin lira ödül verildi

T.C. Ticaret Bakanlığı ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) onayında, İKMİB organizasyonu ve TÜBİTAK desteği ile bu yıl 11'incisi düzenlenen 'Kimya AR-GE Proje Pazarı Ödül Töreni'nde başarılı projelere toplamda 900 bin TL para ödülü verildi.

Kimya sanayisinde sürdürülebilir ihracatı sağlamak amacıyla İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) tarafından organize edilen 'Kimya AR-GE Proje Pazarı' yarışmasının 11'incisi düzenlendi. Bu yıl 'ilaç', 'medikal ürünler', 'boyalar ve yapıştırıcılar', 'plastik ve kauçuk', 'kozmetik-sabun ve temizlik ürünleri' ile 'temel kimyasallar' olmak üzere 6 ayrı kategoride toplam 136 proje yarıştı. Jüri, finale kalan projelerin sunumlarını 10 Aralık'ta dinleyerek ödüle layık olanları belirledi. Buna göre her kategoride birinciye 75 bin, ikinciye 50 bin ve üçüncüye 25 bin TL ödül verildi. Yarışma kategorilerine ilave olarak 'Başarı Hikâyeleri' bölümünde de dört proje sahibine teşekkür plaketi takdim edildi. Derece alan 19 proje sahibine toplam 900 bin TL para ödülü verilirken, ayrıca bir yıl içinde ticarileşen projeler de 100 bin TL özel ödülü almaya hak kazanacak.

İKMİB Yönetim Kurulu Başkanı Adil Pelister'in ev sahipliğinde, 10 Aralık 2022'de gerçekleşen ödül törenine AR-GE Proje Pazarı Yürütme Kurulu Başkanı Necmi Sadıkoğlu, İKMİB Yönetim Kurulu Üyeleri, AR-GE Proje Pazarı Yürütme Kurulu Üyeleri ile proje başvuru sahipleri, akademisyenler, sanayiciler ve öğrenciler katıldı. Ödül töreninde konuşan İKMİB Başkanı sayın Pelister, 2011'den bu yana yaklaşık 1500 proje başvurusu aldıklarını ve yine toplamda bu yıl dahil olmak üzere 3 milyon 200 bin TL ödül verdiklerini anımsattı. AR-GE Proje Pazarı etkinlikleri kapsamında 34 projenin

ticarileştiğini, 13 projenin ise pilot üretimi yapıldığını ve satış görüşmelerinin devam ettiğini belirten Pelister, ayrıca ticarileşen 10 projenin de patent aldığını ifade etti.

AR-GE Proje Pazarı Yürütme Kurulu Başkanı Necmi Sadıkoğlu ise Türkiye'nin kronik sorununun ucuz mal satmak olduğunun altını çizdi ve bu nedenle katma değerli ürün için AR-GE'nin önemini vurguladı. Yarışmada birincilik ödüllerini kazanan projeler ise şöyle açıklandı:

İlaç Kategorisi: Nöromusküler Blok Ajanı Gama-Siklodekstrin Türevi Sugammadeks Sodyum İlaç Etken Maddesinin Sentezi/Üretimi,

Medikal Kategorisi: Oftalmik Viskoelastik Solüsyon (Hyovisco) ve Hammaddesinin Üretimi,

Kozmetik, Sabun ve Temizlik Kategorisi: OMIC-A SKIN OECD439 Temelli Hayvansız (In vitro) Cilt İritasyon Test Platformu Geliştirilmesi,

Boya ve Yapıştırıcılar Kategorisi: Yüksek katı biyo-esaslı kimyasallardan elde edilen tek ve çift komponent akrilik bağlayıcıların geliştirilmesi,

Plastik ve Kauçuk Kategorisi: Ticari Poliüretan Ses Yalıtım Sisteminde Atık Kaynaklı Grafen ile Performans İyileştirilmesi,

Temel Kimyasallar Kategorisi: Yeni Nesil Nano-Kontrast Ajanlarının Geliştirilmesi projesi.

Medica 2022 Fuarı'nda Türk firmaları boy gösterdi

Almanya'da düzenlenen Medica 2022 Fuarı'na Türkiye adına toplamda 230 firma katılırken, burada medikal cihazlardan cerrahi ekipmanlara, ortopedik ürünlerden hastane mobilyalarına kadar birçok ürünün tanıtımı gerçekleştirildi.

Almanya'nın Düsseldorf şehrinde 14-17 Kasım 2022 tarihleri arasında gerçekleşen Medica 2022 fuarına bu yıl 13. kez milli katılım organizasyonu düzenleyen İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) ile Türkiye adına 57 firma katıldı. Ayrıca 173 firmanın da bireysel iştirak ettiği fuarda Türkiye'yi toplamda 230 firma temsil etti. Medica 2022'de küresel 4 bin 300 katılımcı firma yer alırken, fuarda medikal cihazlar, sarf malzemeleri, hastane mobilyaları, cerrahi ekipmanlar, ortopedik ürünler, ilaç ve yazılım gibi ürünler tanıtıldı.

T.C. Düsseldorf Başkonsolosu Ayşegül Gökçen Karaarslan, T.C. Düsseldorf Ticaret Ataşesi İrem Ekmekçi Konuk ve İKMİB Başkanı Adil Pelister başta olmak üzere, İKMİB Yönetim Kurulu Üyeleri ile TİM Delegeleri fuar katılımcılarını ziyaret ederek başarılar diledi. Fuar ile ilgili değerlendirmede bulunan Pelister, "Almanya'nın eczacılık ürünleri ithalatından ülkemizin 2021'de aldığı pay yüzde 0,08 olarak gerçekleşti. Dolayısıyla burada büyük bir potansiyel olduğunu görüyoruz. Bizim pazar payımızı yüzde 1'in üzerine çıkarmamız gerekiyor. Bu açıdan fuarın yeni iş birliklerine önemli katkı sunacağına inanıyoruz" dedi.

S. BERNALDIZ

(İKMİB, UZMAN)

Almanya'nın en çok ihraç ettiği ürün grupları içinde eczacılık ürünleri (30'lu fasıl), 2021'de 118 milyar dolar ile dördüncü sırada yer aldı. Eczacılık ürün grubu, ülkenin kimya sanayi ihracatı içinde de genelde birinci sırada yer alıyor. Ülkenin en çok ihraç ettiği

ürün grupları ise tedavide/korunmada kullanılan dozlandırılmış ilaçlar ile aşı, kan, serum ve toksin gibi ürünlerden oluşuyor. İhracatta bu kadar öne çıkmakla birlikte ülkenin ithalatında da eczacılık ürün grubu 2021 yılında 79 milyar dolar ile beşinci sırada yer aldı.

Almanya'ya ilaç, tıbbi cihazlar ve dental ürünler dahil eczacılık ürün ihracatımız ise 2019 yılında 134.8 milyon, 2020 yılında ise 179.4 milyon dolar iken, 2021 yılında yaklaşık 201 milyon dolara ulaştı. En önemli ihracat kalemlerimizi ise diyaliz ve fistula setleri, laboratuvarında veya teşhiste kullanılan diğer reaktifler ve standart malzemeler, tedavide/korunmada kullanılan dozlandırılmış ilaçlar, protez dişler, tıbbi, cerrahi, anestezi alet ve cihazları, X ışın tüpleri, cerrahi eldivenler, dozlandırılmış veya perakende satışa uygun hale getirilmiş bağışıklık ürünleri ile polivinil klorür eldivenler oluşturdu. Önümüzdeki süreçte Almanya ile olan sektörel ticaretimizin daha gelişmesi adına, Avrupa Yeşil Mutabakatı ile gelecek yükümlülüklerin takibi, Alman sağlık ekonomisinin dijitalleşmesi ve 1 Ocak 2023 itibarıyla yürürlüğe girmesi planlanan Tedarik Zinciri Yasası gibi konuların takip edilmesi önem kazanıyor.

Ambalaj sektörü, İKMİB'in organizasyonuyla yeni pazarlara odaklandı

Ambalaj sektörü için yeni pazarlar hedefleyen İKMİB, '27. Uluslararası Avrasya Ambalaj İstanbul Fuarı' ile eş zamanlı organize ettiği alım heyetine, 7 ülkeden 16 firma temsilcisinin katılımını sağladı ve yeni iş birliği fırsatlarına zemin hazırladı.

2 7. Uluslararası Avrasya Ambalaj İstanbul 2022 Fuarı, 12-15 Ekim tarihlerinde düzenlenirken, organizasyona 130'u İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) üyesi olmak üzere yerli ve yabancı toplamda 814 firma katıldı. T.C. Ticaret Bakanlığı koordinasyonu ve İKMİB organizasyonu ile eş zamanlı düzenlenen 'Ambalaj Sektörü Alım Heyeti' kapsamında Nahçıvan, Fas, Senegal, Bulgaristan, Sırbistan, Portekiz ve Kosova'dan gelen 16 firma temsilcisi, Türk ihracatçıları ile bir araya geldi. İKMİB öncülüğünde ikili iş görüşmeleri gerçekleştirilen organizasyonda yeni iş birliği fırsatları değerlendirildi.

Avrasya Ambalaj 2022 Fuarı'na katılan İKMİB Yönetim Kurulu Başkanı Adil Pelister, İKMİB Yönetim Kurulu

Başkan Yardımcısı Tayfun Demir ve İKMİB Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Hakan Dirgeme, katılımcı firmalara ziyaret ederek başarılar diledi.

Organizasyonda ambalaj sektörüne yönelik değerlendirmede bulunan İKMİB Başkanı Pelister, "2021 yılı itibarıyla küresel çapta 1 trilyon dolar seviyesine ulaşan sektör hacmi, her yıl yüzde 3 oranında büyümeye devam ediyor. Bütün ambalaj sektörünün 726.5 milyar dolarlık bir dış ticaret hacmi var. 398.5 milyar dolar ile sektör dış ticaretinin yüzde 55'ini ise plastik ambalaj sektörü oluşturuyor. Ülkemiz ambalaj ihracatı geçen yıl 6.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmişken bunun da yüzde 53 kadarını 3.46 milyar dolar ile plastik ambalaj oluşturdu. Her yıl ithal ettiğinin daha fazlasını ihraç eden ambalaj sektörü, 2021 yılında 2.7 milyar dolar dış ticaret fazlası vererek ülkemiz cari açığına olumlu katkı sağladı. Yalnızca plastik ambalaj sektörünün sağladığı dış ticaret fazlası 1.8 milyar dolar oldu. 2021 yılının ilk 9 ayında 2.51 milyar dolar olan plastik ambalaj ihracatımız, bu yılın aynı döneminde yüzde 18,5'lik bir artışla 2.97 milyar dolar oldu. Plastik ambalaj sektörümüzün yıl sonunu yaklaşık 4 milyar dolar ile kapatmasını bekliyoruz" dedi.

Kozmetik ve temizlik sektörleri, Latin Amerika pazarında büyüyecek

Kolombiya'da 'Cosmeet Latam Sektörel Ticaret Heyeti' düzenleyen İKMİB, kozmetik ve temizlik ürünleri sektöründen 20 Türk firmasını, 13 ülkeden 50 alıcı firma temsilcisi ile buluşturdu.

Kozmetik ve temizlik ürünleri sektörlerinin ihracatının artırılması amacıyla İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) tarafından bu alanda 'Cosmeet Latam Sektörel Ticaret Heyeti' düzenlendi. 13 farklı ülkeden 50 alıcı firma yetkilisinin katıldığı etkinlikte 20 Türk firması yer aldı ve toplamda 471 ikili iş görüşmesi gerçekleşti.

T.C. Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Murat Ertekin, İKMİB Yönetim Kurulu Üyesi Uğur Adıyaman ile kozmetik ve temizlik ürünleri sektörlerinde faaliyet gösteren firma temsilcilerinin 18-22 Eylül tarihleri arasında Kolombiya'nın Bogota kentinde katıldıkları ticaret heyeti, yeni iş birliği fırsatları yarattı. Kolombiya, Meksika, Peru, Kosta Rika, Bolivya, Guatemala, Panama, Şili, Uruguay, Ekvator, Venezuela, Paraguay ve Dominik Cumhuriyeti'nden gelen satın almacılar ve tedarikçiler ile Türk firmaları temsilcileri, ikili iş görüşmeleri kapsamında yeni pazarlara odaklandı.

Etkinlikte, T.C. Bogota Büyükelçisi Beste Pehlivan Sun

ve T.C. Bogota Ticaret Müşaviri Muhammet Hartavi de katılımcı firmalar ile bir araya gelerek desteklerini sunarken, ticaret heyeti ile ilgili değerlendirmelerde bulunan İKMİB Başkanı Adil Pelister, "Latin Amerika ülkeleri hem kimya geneli olarak hem de kozmetik ve temizlik ürünleri sektörümüzde hedef ülkeler arasında yer alıyor. 19 ülkeyi içeren Latin Amerika bölgesine genel kimya ihracatımız bu yıl ilk sekiz aylık dönemde geçen yıl aynı döneme kıyasla yüzde 55 artarak 596.6 milyon dolara ulaştı. Uçucu yağlar, kozmetikler ve sabun alt sektörümüzün ihracatı ise bu yıl ilk sekiz ayda yüzde 50 üzerinde artarak 29.7 milyon dolar olarak gerçekleşti. Heyet organizasyonumuz vesilesiyle alıcılar ile yerinde ikili görüşmeler yapan firmalarımızın kuracakları yeni bağlantılar sayesinde sektörün pazar payının artacağına inanıyoruz" bilgisini paylaştı.

İKMİB Yönetim Kurulu Üyesi Uğur Adıyaman ise, "Kolombiya'nın başkenti Bogota'da gerçekleştirdiğimiz ticaret heyetimizde hem Kolombiya'dan hem de diğer Latin Amerika ülkelerinden satın almacılar ve tedarikçilerle yoğun bir programda bir araya geldik. Bu yoğun program sayesinde mevcut piyasa koşullarını incelememiz ve sık sık ikili iş görüşmeleri yapma imkanı bulduk" dedi.

Kimya sanayi, Özbekistan'a ihracatını artırmayı hedefliyor

Özbekistan'ın son zamanlarda birçok alanda üretim faaliyetlerini hızlandırdığını gören İKMİB, bu ülkeye düzenlediği 'Kimya Sektörü Özbekistan Sektörel Ticaret Heyeti' organizasyonunda Türk kimya sanayicileri ile Özbek iş insanlarını bir araya getirerek 140 ikili iş görüşmesi yapılmasını sağladı.

İhracattaki başarısını artırmak için yeni pazarlar arayan İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB), "Kimya Sektörü Özbekistan Sektörel Ticaret Heyeti" gerçekleştirdi. Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te 7-10 Kasım tarihlerinde düzenlenen ticaret heyetine 22 Türk firmasından 33 temsilci katıldı. Ticaret heyetine İKMİB Yönetim Kurulu Üyesi Halit Süha Taşpolatoğlu liderlik yaparken, ilaç-gıda takviyeleri, kozmetik-temizlik, plastik ev ve mutfak eşyaları ile kimyasal hammaddeler sektörlerinin temsilcileri, Özbek iş insanları ile 140 ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi.

İkili iş görüşmelerinin yanı sıra pazar ziyaretleri de yapılan etkinlikte, satış kanalları ve fiyat düzeyleri hakkında bilgiler paylaşılırken, Türk kimya sanayi hakkında Özbek televizyon kanallarında tanıtımlar gerçekleştirildi. Üç gün süren program kapsamında Taşkent Büyükelçisi Olgan Bekar ziyaret edilerek, iki ülke arasındaki ticari ilişkiler ve ülkede iş yapma

pratikleri katılımcılarla paylaşıldı. Heyetin son gününde Özbek-Türk İşadamları Derneği Başkanı Davut Azmi Erbaş ve dernek yönetimi ile bir araya gelindi.

İKMİB Başkanı Adil Pelister, organizasyonla ilgili; "Özbekistan'da son dönemde her alanda ve sektörde üretim faaliyetlerinin hızlandığını, yeni tesislerin açılmaya başladığını ve bu kapsamda üretim için gerekli olan ürün ve ekipmanlara olan ihtiyacın artış gösterdiğini biliyoruz. Ülkenin yeniden ele aldığı vergi politikalarıyla özellikle ülkede üretimi olmayan veya az olan ürünlerin gümrük vergi oranlarının düşürülmesi sağlanıyor. Bununla birlikte Türk dizilerine olan ilgi ve iki ülke yönetimlerinin yakın ilişkileri Türk ürünlerine olan talebi artırıyor. Bunları dikkate alarak, ihracatçılarımızın Özbekistan'da daha güçlü bir performans ile pazar payını artırmaları için sektörel ticaret heyeti düzenledik. Özbekistan, sektörümüzün ülke ihracat sıralamasında bu yıl on aylık dönemde 298 milyon dolar ile 26'ncı sırada yer alıyor. Özbekistan'a en çok ihraç ettiğimiz ilk üç ürün grubumuz 99.8 milyon dolarla plastikler ve mamulleri, 59.4 milyon dolarla boya, vernik, mürekkep ve müstahzarları ve 41.2 milyon dolarla da muhtelif kimyasal maddeler... Son 5 yıllık döneme baktığımızda Özbekistan'a yapılan kimya ihracatında her yıl artış olduğunu görüyoruz. Bu yıl on aylık dönemde ihracatımız yüzde 18,64 arttı" bilgisini paylaştı.

Türk plastik ve kauçuk sektörü, 'K 2022 Fuarı'na çıkarma yaptı

Almanya'da düzenlenen ve alanında en önemli organizasyonlardan biri olan 'K 2022 Fuarı', plastik ve kauçuk sektörünün küresel oyuncularını buluşturdu. Türkiye'den 181 firmanın katıldığı fuarı değerlendiren İKMİB Başkanı Adil Pelister, "Faaliyetlerimizle 'Made in Türkiye' algısını güçlendireceğiz" dedi.

Dünyanın en önemli plastik ve kauçuk sektörü fuarı olarak kabul edilen ve üç yılda bir düzenlenen 'K 2022 Fuarı', Almanya'nın Düsseldorf şehrinde 19-26 Ekim 2022 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Fuarda Türkiye milli katılım organizasyonu bu yıl 5'inci kez İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) tarafından Plastik Sanayicileri Derneği (PAGDER) iş birliği ile gerçekleştirildi. Milli katılım organizasyonunda Türk plastik ve kauçuk sektörünü temsilen 27, ayrıca bireysel olarak da 154 firmanın katıldığı fuarda, toplamda 181 Türk firması ürünlerini sergiledi. Türkiye, fuarda toplam firma sayısı ile Almanya, İtalya ve Avusturya'dan sonra en çok katılım gerçekleştiren 4'üncü ülke olurken, organizasyonda 60 ülkeden 3 bin 37 katılımcı yer aldı.

Türkiye'nin iki holde katıldığı fuarda firmalar, plastik ve kauçuk ham madde ve yardımcı maddeler, yarı mamuller, teknik parçalar ve kuvvetlendirilmiş plastik ürünler, plastik ve kauçuk sanayine yönelik makineler ve ekipmanları ürünlerini sergiledi. T.C. Düsseldorf Başkonsolosu Ayşegül Gökçen Karaarslan ile Ticaret Ataşesi İrem Ekmekçi Konuk ve İKMİB Yönetim Kurulu Başkanı Adil Pelister başta olmak üzere İKMİB Yönetim ile Denetim Kurulu Üyeleri ve İKMİB TİM Delegeleri fuar katılımcılarını ziyaret ederek başarılar diledi.

İKMİB Yönetim Kurulu Başkanı Adil Pelister, K Fuarı'nın plastik ve kauçuk sektörü için dünyanın en önemli fuarı olarak kabul edildiğini belirterek, "K fuarı, katılımcı firmalar ve fuarı ziyaret edenler açısından bakıldığında verimli ve etkili bir fuar. K Fuarına katılımımızın, Türk ihracatçılarının gerek sektörün gelişimini izleme ve dünyanın önde gelen satın almacılarıyla iş birliği fırsatı yakalamaları, gerekse ihrac potansiyelimizin fiili ihracata dönüştürülmesi yönünde önemli katkıları olacağına inanıyoruz" dedi.

Pelister, plastik sektörünün ihracatta başarılı bir ivme yakaladığını da belirterek sözlerini şöyle tamamladı: "Plastikler ve mamulleri sektörümüz, kimya sanayinin toplam ihracatından yüzde 30 pay alıyor. Sektörün ihracatı 2017 yılındaki 5.31 milyar dolardan 2021 yılında 9 milyar dolara yükseldi. Türk plastik sektörümüzün 2022 yılı ihracatının yaklaşık 12 milyar dolara ulaşmasını bekliyoruz. İKMİB olarak, sektörlerimizin ihracatını artıracak pek çok faaliyet gerçekleştiriyoruz. Yaptığımız ve yapacağımız bu faaliyetler ile dünya ticaretinde Türk ürünlerinin payını artırmayı hedefliyoruz. Dünya ticaretinde Made in Türkiye algısını kuvvetlendirmek için çalışmaya devam edeceğiz."

Orta Doğu pazarında Türk kozmetik ve temizlik ürünleri görücüye çıktı

Türk kozmetik ve temizlik ürünleri sektörleri, Dubai'de düzenlenen alanındaki en önemli organizasyonlardan 'Beautyworld Middle East Fuarı'na 122 firma ile katılarak ürünlerini sergiledi.

Kozmetik, bakım ve temizlik ürünleri sektörüne yönelik dünyanın en önemli fuarlarından biri olan 'Beautyworld Middle East Fuarı'nın bu yıl 26'ıncısı 31 Ekim-2 Kasım 2022 tarihleri arasında Dubai'de düzenlendi. Türkiye milli katılım organizasyonu bu yıl 17'inci kez İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) tarafından düzenlendi ve bu kapsamda 68 Türk firması fuarda yer aldı. Milli katılımın dışında bireysel olarak da 54 Türk firması fuara iştirak ederken, Türkiye'den toplamda 122 firma 'Beautyworld Middle East Fuarı'nda Türkiye'yi temsil etti. Ayrıca 66 ülkeden 1.430 firmanın katıldığı ve 139 farklı ülkeden 52.760 kişinin ziyarette bulunduğu fuarda, kozmetik, cilt bakım, parfüm ve koku, saç bakım, tırnak bakım, ham madde, temizlik gibi çok çeşitli ürünler sergilendi. T.C. Dubai Başkonsolosu İlker Kılıç, Dubai Ticaret Ataşeleri Ersoy Erbay ve Hacı Hasan Kaygısız ile İKMİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı M. İmer Özer, İKMİB Yönetim Kurulu Üyesi Uğur Adıyaman, İKMİB TİM Delegeesi S. Özgür Öztürk de fuara katılan Türk firmalarını ziyaret ederek başarılar diledi.

Etkinlikle ilgili değerlendirmelerde bulunan İKMİB Başkanı Adil Pelister, "Kozmetik sektöründe 2021 yılında dünyada en çok ihracat yapan ilk beş ülke sırasıyla Fransa, ABD, Almanya, Singapur ve Güney Kore oldu. Son beş yıla baktığımızda dünya genel ihracatında, 2020 yılında pandemiye bağlı olarak düşüş yaşandıysa da 2021 yılında, baz etkisiyle de pandemi öncesi dönemin üzerine çıkıldı. 2021 yılında ülkemiz ise 23'üncü sırada

yer aldı. Ülkemizin dünya ihracatından aldığı pay yüzde 0,89. Ülkemiz son iki yıldır net ihracatçı konumunda yer alıyor. Ülkemizin kozmetik sektörü ihracat verileri 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 20 artışla 1,68 milyar dolar ihracat gerçekleştirdi. Bu dönemde en çok ihracat yapılan ilk on ülke sırasıyla Irak, Rusya Federasyonu, ABD, İran,BAE, Hollanda, Almanya, İngiltere, Fransa ve İsrail oldu" dedi.

Yıkama-temizlik ürünleri sektöründe ise dünyada en çok ihracat yapan ilk beş ülkenin sırasıyla Almanya, ABD, Çin, Belçika ve Fransa olduğunu belirten Pelister şunları kaydetti: "Söz konusu sektörde son beş yıla baktığımızda dünya genel ihracatında 2019 yılı haricinde yükseliş söz konusu. Hatta 2020 yılında birçok sektörde düşüş yaşanırken, pandemiye bağlı olarak sektörde yükseliş kaydedildi. 2021 yılında Türkiye ise 19'uncu sırada yer aldı. Ülkemizin dünya ihracatından aldığı pay yüzde 1,30. Bununla birlikte ülkemiz halen net ithalatçı konumunu sürdürüyor. Sektörün ihracatı 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 29 artışla 733,1 milyon dolar oldu. Bu dönemde en çok ihracat yapılan pazarlar Rusya Federasyonu, Irak, Azerbaycan-Nahçıvan, İsrail, Gürcistan, İran, Romanya, Sırbistan, Özbekistan ve Mısır oldu."

Her iki sektörün birlikte ele alındığında ülkemizin dünya ihracatından aldığı payın 2021 yılında yüzde 0,96 olduğunu ifade eden Pelister, "Ülkemizce en çok ihracat edilen ürün kalemleri perakende satılan yüzey aktif temizleyiciler, ıslak mendiller, makyaj ve güzellik bakım ürünleri, parfümler, oda kokuları, şampuanlar, esanslar, saç müstahzarları ve deodorantlardır. Dünya genelinden aldığı paya bakarsak, ıslak mendiller ile oda kokularının payının oldukça yüksek olduğunu görüyoruz" dedi.

İKMİB'den Kenya'ya 'Kimya Sektörel Ticaret Heyeti'

Doğu Afrika'nın önemli pazarlarından Kenya'ya sektörel ticaret heyeti organize eden İKMİB, ülkenin iş insanları ile 360 ikili iş görüşmesinin yapılmasını sağladı. İş görüşmelerinin yanı sıra firma ziyaretleri de yapılan etkinlikte pazar bilgileri de elde edildi.

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) tarafından 'Kimya Sektörü Kenya Sektörel Ticaret Heyeti' gerçekleştirildi. Kenya'nın başkenti Nairobi'de organize edilen etkinliğe 21 Türk firmasından 33 temsilci katıldı. 20-24 Kasım tarihleri arasında düzenlenen etkinlik kapsamında 167 Kenyalı iş insanı ile 360 ikili iş görüşmesi yapıldı. İKMİB Yönetim Kurulu Üyesi Ersin Kayalar'ın heyet liderliğinde gerçekleşen organizasyonda; ilaç-gıda takviyeleri, kozmetik-temizlik, plastik ev ve mutfak eşyaları, boya ve kimyasal ham maddeler sektörleri yer aldı.

T.C. Nairobi Büyükelçisi Subutay Yüksel makamında ziyaret edilerek, iki ülke arasındaki ticari ilişkiler ve iş yapma pratikleri ele alındı. İkili iş görüşmelerinin yanı sıra pazar ziyaretleri yapılan etkinlikte satış kanalları ve fiyat düzeyleri hakkında bilgiler elde edildi. Kimyasallar ve boya sektörü temsilcileri ülkede büyük firmalar olan Uchumi Chemicals ve Basco paints firmalarını ziyaret ederken, kozmetik-temizlik-plastik sektör temsilcileri ise pazar ziyaretleri gerçekleştirdi. "Pharmacies&Poisons Board, KEMSA (Kenya Medical Supplies Authority) ve Mission for Essential Drugs and Supplies (MEDS) kurumları ziyaret edilerek ilaç ruhsatlandırma süreçleri hakkında bilgi edinildi."

Kimya sektörel ticaret heyetlerinin ikincisini Özbekistan'dan sonra Kenya'ya yaptıklarını hatırlatan İKMİB Başkanı Adil Pelister, "Kenya, yaklaşık 50 milyonu aşkın nüfusuyla Doğu Afrika'nın en büyük ekonomisi konumunda. Doğu Afrika'nın ekonomik, ticari, finansal ve lojistik merkezi olan ülke, önemli bir ticaret odağı ve uluslararası şirketler tarafından bölgesel merkez olarak seçilmiş durumda. Ticaret Ataşemizden aldığımız bilgilere göre ülkede Türk menşeli ürünler giderek daha fazla yer alıyor. Plastik, kozmetik, temizlik, medikal alanlarında büyük gelişmeler kaydedildi ve buna ek olarak Türkiye, gübre konusunda Kenya'nın en büyük tedarikçisi konumuna geldi. Nitekim bunu ihracat rakamlarımızdan da görüyoruz. Bu yıl on aylık verilere baktığımızda Kenya'ya yapılan kimya ihracatında ilk sırada 9.4 milyon dolar ile gübre geliyor. İkinci sırada 8.4 milyon dolar ile plastikler ve mamulleri gelirken, onu 5.4 milyon dolar ile anorganik kimyasallar takip ediyor. Bu dönemde en çok artışın yüzde 403,61 ile organik kimyasallarda olduğunu görüyoruz. Kenya'ya yaptığımız toplam kimya ihracatı on aylık dönemde 36.9 milyon dolar. Dolayısıyla burada daha gidilecek çok yol var diyebiliriz" dedi.

Türk kozmetik sektörü, Cosmoprof Asia Fuarı'nda tanıtıldı

Kozmetik ve temizlik ürünleri sektörüne yönelik bu yıl 25'inci kez düzenlenen Cosmoprof Asia Fuarı, 16-18 Kasım 2022 tarihleri arasında Singapur'da gerçekleştirildi. Hong Kong'da süren kısıtlamalar nedeniyle bu yıl ilk defa Singapur'da düzenlenen fuara, Türkiye'den milli katılım ile 13 ve bireysel olarak 2 firma olmak üzere toplam 15 firma katıldı. İKMİB'in onuncu kez düzenlediği milli katılım organizasyonu ile Türk firmaları 288 metrekairelik Türkiye pavilyonunda en yeni ürünlerini ve teknolojileri ziyaretçilerin beğenisine sundu.

Fuarda bu yıl 46 ülke ve bölgeden bin 202 katılımcı ve marka yer alırken, Türkiye Singapur Büyükelçisi Mehmet Burçin Gönenli, T.C. Ticaret Müşaviri Mhriban Esin Arslan, İKMİB Yönetim Kurulu Üyesi Uğur Adıyaman ve İKMİB TİM Delegesi Süleyman

Özgür Öztürk, Türk firmalarını ziyaret ederek, görüş alışverişinde bulundu. Fuarın 2023 yılında 15-17 Kasım tarihleri arasında tekrar Hong Kong'da yapılması planlanıyor.

İKMİB, yerli ve yabancı plastik sektörünü alım heyetinde buluşturdu

Plastik endüstrisinin bölgedeki en önemli fuarı olan Plast Eurasia İstanbul, 23-26 Kasım 2022'de uluslararası plastik sanayicilerini buluşturdu. Fuar ile eş zamanlı olarak, İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) tarafından T.C Ticaret Bakanlığı koordinasyonu ile düzenlenen alım heyeti organizasyonunda plastik sektöründe faaliyet gösteren yerli ve yabancı firmalar bir araya getirildi. Organizasyona Cezayir, Çekya, Irak ve Makedonya'dan plastik sektöründe faaliyet gösteren 6 satın almacı firma katılarak, ikili iş görüşmeleri yapıldı. Plast Eurasia İstanbul Fuarı'na katılan İKMİB Başkanı Adil Pelister, İKMİB Yönetim Kurulu Başkan

Yardımcısı Tayfun Demir, İKMİB Yönetim Kurulu Üyesi Selçuk Gülsün ve İKMİB Denetim Kurulu Üyesi H. Gökhan Can, katılımcı firmaları ziyaret ederek başarılar diledi.

Fuarın önemine değinen Pelister: "Plast Eurasia İstanbul Fuarı, plastik sektörümüze yönelik 31 yıldır düzenlenen ve dünyanın en büyük fuarları arasında yer alan çok önemli bir etkinlik. Katılımcı firmalarımızı İKMİB Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu Üyelerimiz ve Plastik Sanayicileri Federasyonu Başkanı Ömer Karadeniz ile birlikte ziyaret ettik, sektörden beklentilerini ve önerilerini dinledik" diye konuştu.

İhracatçıya desteklerin kapsamı genişliyor

Resmî Gazete’de 18 Ağustos 2022’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5973 sayılı ‘İhracat Destekleri Hakkında Karar’ kapsamında bugüne kadar yürürlükte olan desteklerde bazı değişiklikler yapılarak sadeleştirildi. T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan duyuru ile de ihracatçı firmalar söz konusu karar kapsamında bilgilendirildi.

İhracatın desteklenmesi konusunda firmaların yanında yer alan T.C. Ticaret Bakanlığı, Resmi Gazete’de yayımlanan ‘İhracat Destekleri Hakkında Karar’ kapsamında yeni düzenlemeyle yürürlüğe giren yeni destek mekanizmalarını ihracatçılara duyurdu. T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından yeni kararlarla ilgili yapılan duyuruda şu bilgilere yer verildi:

Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteği: İhracata yeni başlayan veya gelişime açık olan ihracatçıların

sürdürülebilir ihracat artışını sağlamak amacıyla hedef pazar, yurt dışı pazarlara yönelik finansman ve fiyatlandırma stratejisi, pazarlama ve kanal stratejisi ve bunlara dair aksiyon planı ve bütçelerini içeren pazara giriş projesi hazırlık sürecine dair alacakları danışmanlık ve rapor giderleri desteklenecek.

Çok Kanallı Zincir Mağaza Desteği: Perakende sektöründe faaliyet gösteren ve mal ticareti yapan çok kanallı zincir markası sahibi firmaların yurt dışı pazarlarda daha hızlı büyümeleri ve ihracatlarını artırılabilmeleri için yurt dışı marka tescil/yenileme/koruma, pazar araştırması çalışması ve raporlama, tanıtım, birim kira, kurulum/konsept mimari çalışma/dekorasyon, franchise giderleri desteklenecek.

İhracat Konsorsiyumları Desteği: KOBİ’lerin ürünlerini küresel pazarlara ihraç etmesine aracılık etmek, ihracatçıların ortak hareket ederek yeni pazarlara açılmalarını ve uzmanlaşma temelinde ölçek ekonomisi oluşturmalarını sağlamak üzere geliştirilen bu yeni destek mekanizması ile konsorsiyuma konu ürünlerin yurt dışı tanıtım, pazarlama, pazar araştırması, rapor satın alma, danışmanlık ve eğitim faaliyetlerine ilişkin giderler desteklenecek.

MEVCUT DESTEKLERDE

GÜÇLENDİRMELER DE YAPILDI

Söz konusu karar ile yeni desteklere ilaveten, mevcut desteklerde de güçlendirmeler ve aşağıda sunulan değişiklikler de yapıldı:

- Tüm destek unsurlarında hedef ülkelere yönelik destek oranları, ilave 25 puana kadar artırıldı.
- Birim kira desteğine paylaşımlı ofislere ilişkin üyelik aidatı dahil edildi.
- Gemi ve Yat Sektörü Tasarım Desteği’nde tasarım hizmeti alınabilecek hizmet sağlayıcılarının kapsamı genişletildi.
- Türkiye’nin stratejik sektörleri arasında yer alan özellikle ilaç ve tıbbi cihaz/sarf gibi sektörlerin ihracatlarını hızlı bir şekilde tetikleyecek olan yurt dışı pazarlara girişte zorunlu olarak yapılan kayıt, izin ve ruhsatlandırma işlemlerine ilişkin giderler ‘Pazara Giriş Belgeleri Desteği’ kapsamına alındı.
- Yurt Dışı Fuar Desteği kapsamında KOBİ’lerin daha yüksek oranda ve daha fazla sayıda fuara katılımları teşvik edilmiş ve daha etkin fuar organizasyonlarının düzenlenmesi hedefiyle destekler farklılaştırıldı ve artırıldı.

Each customer is a “project” deserving a tailor made solution that best suits its needs!

- EU REACH & Turkish KKKIK OR Services
- SIEF-Consortia Management
- Chemical Safety Report & SDS Authoring
- EU Cosmetics Regulation RP Services
- CPNP Notification • PIF Preparation & Safety Assessment
- K-REACH, CSCL, MEP Order 7, TCSCA Representations

**Your regulatory
compliance partner since**

2008

EUROPEAN UNION • TURKEY • JAPAN • CHINA • KOREA • TAIWAN

DÜNYADA DEĞİŞEN DENGELER TÜRKİYE'Yİ NEREYE TAŞIYACAK?

Dünyada aynı anda yaşanan üç önemli sorun; pandemi, küresel boyuta ulaşabilecek bir savaş ve ekonomik kriz, muhtemelen son 70 yılda görülmedi. Sorunların bu kadar üst üste gelmesi, insanlığı tedirgin ederken, enerjiden güvenliğe, tarımdan tedarik zincirlerine kadar birçok alanda endişeleri artırıyor. Yaşanan gelişmeler yeni dünya düzeninin kurulacağını işaret ederken, Türkiye'nin bu noktadan sonra hedeflerine ulaşabilmesi için hangi tarafta olacağı büyük önem arz ediyor.

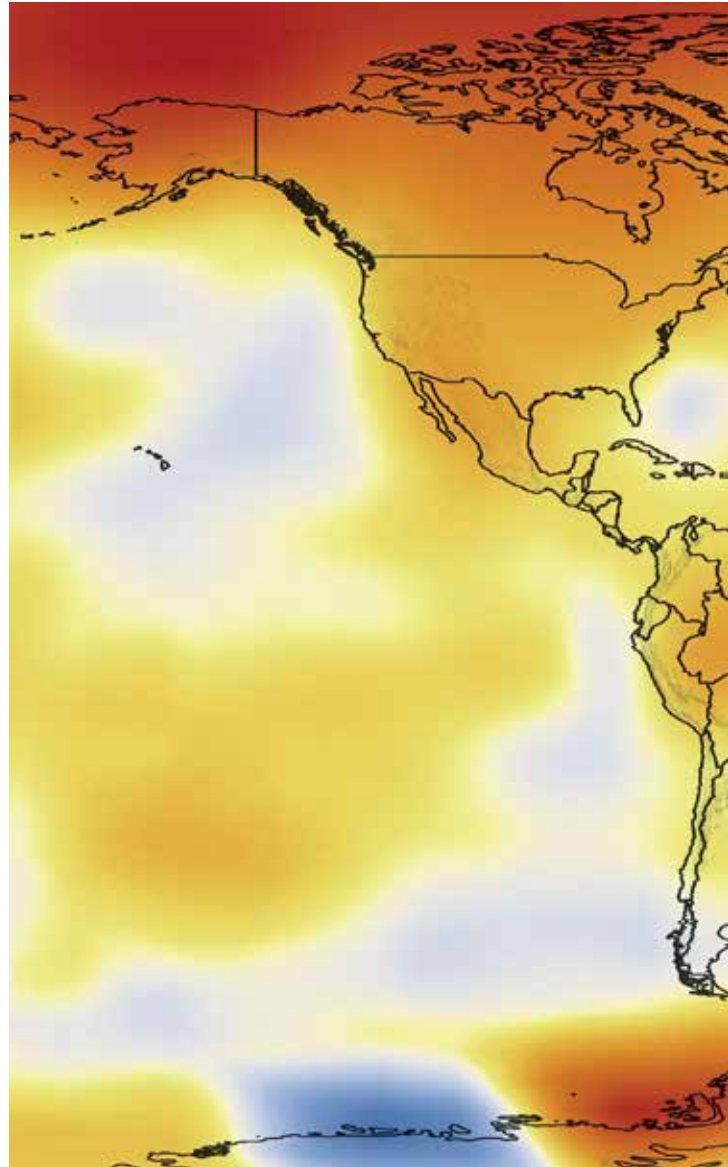
Dünyada dönem dönem birçok savaş ve ekonomik kriz yaşandı. Bunların birçoğu hafızalarda yerini koruyor. Örneğin 2008 küresel krizinde başta ABD'de olmak üzere bazı finans kurumları kepenk indirdi. Dünyanın farklı yerlerinde savaşlar meydana geldi. Örneğin Suriye'deki iç savaş halen capcanlı olarak birçok ülkeyi yakından ilgilendiriyor. Sağlık sorunları da zaman zaman bölgesel olarak dünya gündemine geliyordu. Ama şu an küreselde öyle bir süreç yaşanıyor ki, pandemi, savaş, enflasyon baskısıyla gündemden inmeyen ekonomik kriz beklentisi, diğer yandan bunlara bağlı olarak tarımsal üretimden tedarike, enerjiden iklimsel sorunlara kadar gezegen adeta olağanüstü süreçlerden geçiyor. Yani dünya; son üç yılda daha önce hiç karşılaşmadığı, hatta hayal bile edilemeyecek önemli sorunları aynı anda yaşıyor.

Hatırlanacağı üzere pandemi sorunu iki yıllık bir mücadeleye sonrasında tam da sona erdi derken, küresel üretimin yeniden canlanacağı, lojistik sorununun sona ereceği, mal dolaşımının hızlanacağı gibi beklentiler oluşmuştu. Ancak Rusya'nın Ukrayna'ya şubat ayında başlattığı savaş, tüm kesimlerin umutlarını suya düşürdü. Bunların yanı sıra savaş ortamından dolayı dünyadaki güç dengeleri yeniden iki kutupluluğu ortaya çıkardı. Rusya bu savaş süresince en büyük silahı olan enerji gücünü ABD ve Batı ülkelerine karşı kullanırken, başta Almanya olmak üzere AB ülkeleri üretimde ve yaşamsal ihtiyaçlarını giderme anlamında sıkıntıya girdi.

Rusya-Ukrayna savaşı halen devam ederken, pandemi süreci tehdidi sürerken, enflasyon baskısı altındaki ülkelerde resesyon sorunu ağırlığını artırırken, bunların tetiklediği tarımsal üretim, enerji, iklim sorunları gibi meseleler de gündemin ilk sırasında dururken, artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını tahmin etmek zor olmasa gerek... Tüm bu sorunların kısa vadede hepsinin birden ortadan kalkacağı ve insanlığın yeniden eski günlerdeki gibi refah seviyesine ulaşacağı beklentileri de rafa kaldırılıyor. Pandemi sona erse de, savaş ortamı bitse de ülkelerin birbirine karşı sarsılan güvenin açtığı yaralar yıllarca kapanmayacak. Şimdi yeniden ABD-Rusya belki de Çin ile birlikte iki veya üç kutuplu hale gelecek güç dengelerinde hangi ülkenin hangi tarafta, nasıl yer alacağı merak konusu... Yer alınacak kutup seçilirken demokrasi, liberal ekonomi gibi

unsurlar mı tercih edilecek, yoksa enerjinin, doğal kaynakların kimde olduğuna mı bakılacak?

Tüm bu süreçler dikkate alındığında; birçok sektöre yön veren kimya sanayinin de gelecek vizyonunu, yol haritasını bu faktörlere göre yeniden ele alması gerekiyor. Örneğin; kimya sektöründe yer alan firmalar, bu gelişmeler kapsamında orta ve uzun vadede yetkinliklerini geliştirirken hangi alanlara öncelik vermeleri gerekecek? Belki de küresel işbirliklerini artırmaları ya da üretim süreçlerini çok farklı şekilde gözden geçirmeleri önem arz edecek. Diğer yandan çevreci, sürdürülebilir yeni ekosistemler belirlenirken, Türk kimya sanayi de bu modelin içinde mi yer almalı, yoksa yeni trendlere yön mü vermeli? Tedarik zincirlerinde, yeni iş modellerinde, dönüşen teknolojilerde, yetenek avcılığında, birleşme ve satın almalarda nasıl ön plana çıkmalı?

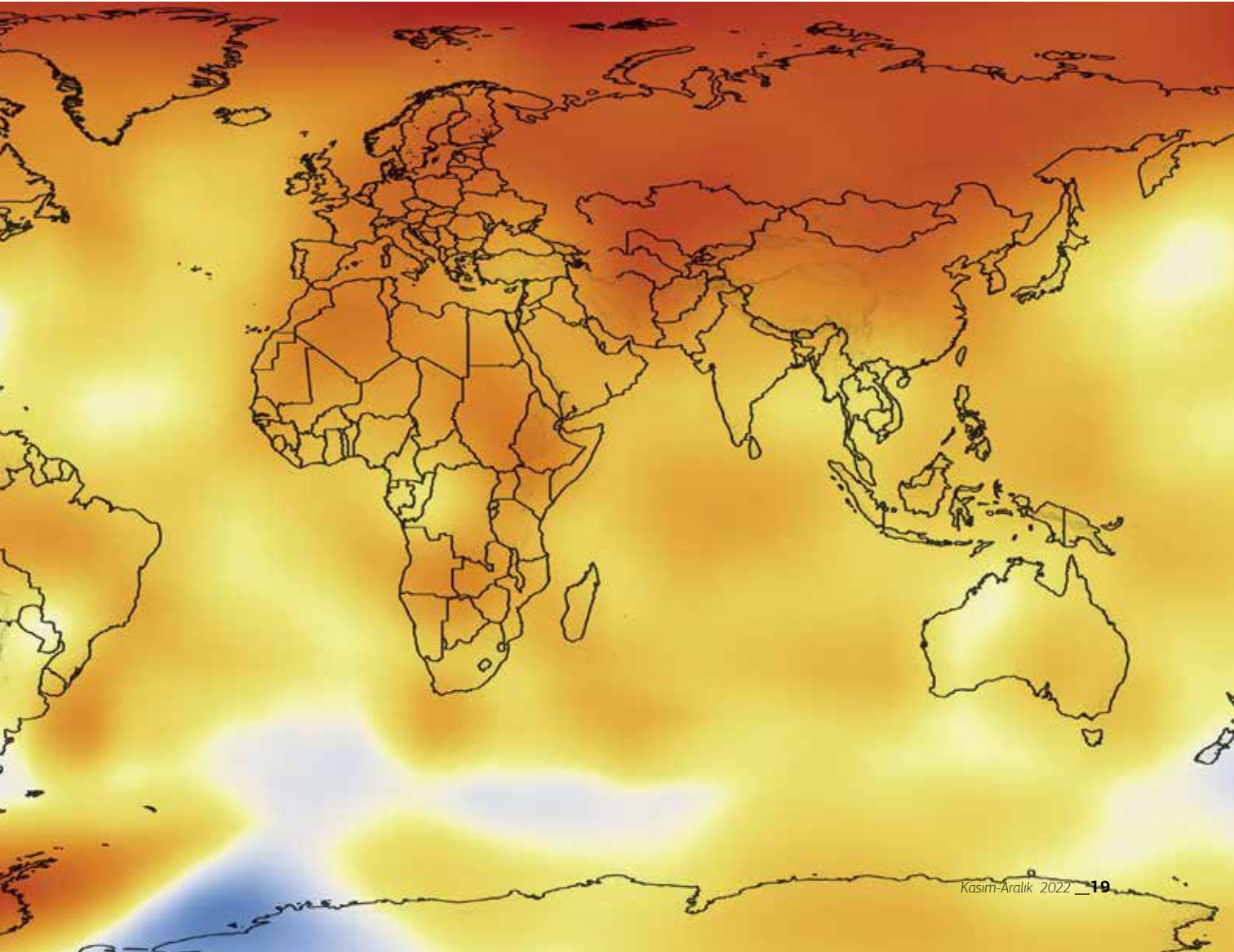

BATILI SANAYİCİLER, YATIRIMLARINI FARKLI ÜLKELERE KAYDIRABİLİR

Yaşanan gelişmeler dikkate alındığında; küresel üretimde dengelerin değişebileceği olasılığı gündeme geliyor. Çünkü özellikle Batılı üreticiler, başta enerji ve işçilik olmak üzere üretim maliyetlerinde avantaj, tedarikte sorunsuz ortamlar arıyor. Özellikle Rusya'nın Batı'ya başta gaz olmak üzere enerji sevkiyatında kısıtlamalara gitmesi, bu ülkelerin üretim gücünü tehdit ediyor. Başta otomotiv ve kimya endüstrileri enerji kısıtlamalarından dolayı üretimlerinde maliyet avantajını yitirmenin endişesini taşıyorlar. Üstelik yaşanan gelişmelerin Rusya ile Batı arasında derin yaralar açması nedeniyle belirsizliklerin ne kadar uzun süreceği henüz öngörülemiyor. Bu noktada da Türkiye'nin konumu dikkat çekiyor. 3-4 saatlik uçuş mesafesinde hem Avrupa, hem Orta Doğu hem de

Güney Afrika pazarlarına yakın olan Türkiye, Batı ülkeleri gibi enerji tedarikinde de sorun yaşamıyor ve maliyet avantajıyla da dikkat çekiyor.

Financial Times gazetesinde ekim ayında yer alan bir haber analize göre; Avrupa Sanayicileri Yuvarlak Masası, yaşanan gelişmelerle ilgili Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel'e bir mektup göndererek, endişelerini dile getirdi. Söz konusu mektupta "Yükselen enerji fiyatları Avrupa'daki endüstriyel enerji tüketicilerinin rekabet gücünde kaygı verici bir gerilemeye neden oluyor" ifadesi kullanılırken, enerji yoğun şirketler için tavan fiyat getirilmezse 'telafisi olmayan zararların' ortaya çıkabileceği uyarısında bulunuldu. Kimya, gübre ve seramik sektörlerinden yöneticiler ise pazar paylarını kalıcı biçimde kaybetme riskiyle karşı

karşıya olduklarını söylerken, üretimlerini başka ülkelere taşıyabileceklerini belirtiyorlar.

Avrupa'daki sanayicilerin en önemli enerji kaynağının gaz olduğu dikkate alındığında bu alanda Rusya'dan tedarik sıkıntısı olması bazı tesislerin yeniden fosil yakıtlara yönelmesine neden oluyor. Fosil yakıtlar ise AB'nin yeşil enerjiye geçiş planlarını sekteye uğratabilecek gibi görünüyor. Haberde yer alan bilgilere göre; Alman ilaç ve biyoteknoloji şirketi Bayer'in 2019'da tamamen yenilenebilir enerjiye geçme planını açıkladığını, ancak şimdi kömürü yeniden devreye sokmayı gündemine aldığını yazıyor. İngiltere köklü kağıt ve ambalaj şirketi DS Smith'in ise temmuz ayında AB üyelerinin kabul ettiği gönüllü azaltım uyarınca fabrikalarında tüketimi yüzde 15 seviyesinde düşürme talimatı vermesi de sıkıntıların bir başka göstergesi...

Diğer yandan aynı haberde Fransız otomotiv tedarikçisi Valeo ve Belçikalı kimyasal şirketi Solvay'ın da enerji sarfiyatlarını sırasıyla yüzde 20 ve 30 azalttıkları bilgisi yer alıyor. Volkswagen'in en büyük tesisinin bulunduğu Wolfsburg'da önümüzdeki iki kış boyunca kömür santrallerini kullanmaya devam edeceği yönünde açıklamalar yaptığı ifadesi de dikkat çekiyor. Haberde ayrıca Goldman Sachs tahminleri kapsamında enerji fiyatları kontrol altına alınmazsa Avrupa kimya sanayinin yüzde 40'ının 'kalıcı rasyonalizasyon' riskiyle karşı karşıya kalabileceği yönündeki değerlendirmeler de tehlikenin büyüklüğünü gözler önüne seriyor.

TÜRKİYE'DE YABANCI YATIRIM FIRSATLARI GÜNDEME GELEBİLİR

Haberin detaylarında yer alan ve dikkat çeken bilgiler kapsamında Uluslararası Enerji Ajansı'nın (UEA) paylaştığı bilgiler de yer alıyor. UEA'ya göre 2020'ye kadar 10 yıllık dönemde Avrupa'da gaz fiyatlarının ABD'dekinden ortalama 2-3 kat yüksek olduğu hatırlatılıyor. Ancak yaşanan savaş ortamında Rusya'nın gazı kısımaya başlamasının ardından bu farkın 10 kata kadar yükseldiği ifade ediliyor. Üretim ve pazar paylarını kaptırmamaya çalışan bazı şirketlerin yüzünü Avrupa dışındaki düşük maliyetli ülkelere çevirdiği bilgisinin paylaşıldığı haber analizde görüşlerini paylaşan uzmanlar; şirketlerin üretimini Avrupa'dan başka yere taşımak zorunda kalacağı sürenin uzaması halinde imalatın belli kısmının rakiplere kaptırılarak

Avrupa Sanayicileri Yuvarlak Masası, Avrupa Komisyonu'na gönderdiği mektupta enerji sorunu ile ilgili endişelerini dile getirdi. Söz konusu mektupta "Yükselen enerji fiyatları Avrupa'daki endüstriyel enerji tüketicilerinin rekabet gücünde kaygı verici bir gerilemeye neden oluyor" ifadesi dikkat çekti.

hiç geri dönmeme riski ile karşılaşılabileceği uyarısında bulunuyor.

Haberde görüşlerine yer verilen Bayer yöneticisi Matthias Berninger, "Yatırım kararı bir kez verildi mi şirketlerin bunu geri almalarını istemek zor. Yeni bir tesise yatırım kararının 10 yıllarca sürecektir sonuçları oluyor. Esas endişemiz enerji fiyatlarından ziyade ilaç üretiminde kullandığımız maddeleri bulamamak" diyor.

Avrupa'da gaza bağımlı kimya endüstrisinin en önemli üreticilerinden BASF'a ait Ludwigshafen fabrikasının geleceği ise bazı sanayicileri ciddi şekilde endişelendiriyor. Gelişmelerle ilgili bilgi veren Avrupa Kimya Endüstrisi Konseyi Genel Direktörü Marco Mensink, "Alman kimya sanayi çökerse üç hafta içinde Avrupa'daki her tedarik zinciri sorun yaşar" diyerek durumun önemine vurgu yapıyor. Bu açıklamalar kapsamında yaşanan krizden dolayı Türk kimya sanayi veya diğer endüstrilerde yabancı yatırım fırsatı gündeme gelebilir mi? Bunun için

gerek kimya sanayi gerekse hükümet kanadında
neler yapmak gerektiğini çok geç olmadan ele
almakta yarar var.

YENİDEN DENGELENEN BİR DÜNYA!

S&P Ekonomi ve Ülke Riski Direktörü Lindsay Newman ise kasım ayında paylaştığı analizinde mevcut sorunlara değinerek 2023'de pandemi ve Rusya-Ukrayna çatışması gibi biriken şokların küresel yapıları ile ilişkileri yeniden düzenleyeceğine ve bunun kalıcı sonuçlar doğuracağını ifade ediyor.

Newman, analizinde; “2023’te ekonomi ve risk ortamını yönlendirecek beş düzenleyici tema görüyoruz” diyerek, bunları ‘küresel güvenlik kararsız’, ‘enerji değiş tokuşları’, ‘güvencesiz tedarik zincirleri’, ‘değişen işgücü piyasaları’ ve ‘ekonomik uyumsuzluk’ başlıkları altında ele alıyor.

Küresel güvenlik kararsız: Çözülmemiş çatışmalar ve rekabetler, 2023'te küresel ekonomik görünümüne yansıyan kalıcı risk kaynakları olacak. Ukrayna'nın işgali, kara çatışması, enerji piyasaları genelinde ve 2023'teki Avrupa seçimleri yoluyla bu bölgenin kısa vadeli güvenlik resmini birçok cephede değiştirdi. Çatışmanın altında yatan nedenlerin önümüzdeki yıl çözülmesi pek olası değil. Ukrayna'nın işgali, nükleer silahların yayılması, siber operasyonlar, altyapı dayanıklılığı ve güvenlik ittifaklarının geleceği gibi sorunlar küresel güvenlik riskleriyle yüzleşmeyi hızlandırdı. Ülkeler ulusal güvenlik önceliklerini iletirmek için tarifeler, ihracat kısıtlamaları ve

yaptırımlar dahil olmak üzere mali kaldıraçlar uyguladıkça, ekonomi ve güvenlik alanları 2023 ve sonrasında giderek daha fazla birbirine bağımlı hale gelecek.

Enerji takasları: Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinin ardından enerji güvenliğinin yeniden gündeme gelmesiyle birlikte ülkeler, enerji geçişlerini hızlandırmak için yeni bir ivmeye karşı 2023 mali önceliklerini dengeliyor olacak. Orta ve uzun vadede, jeopolitik manzara ve iklim hedeflerinin uyumlu hale gelmesi bekleniyor. Önümüzdeki yıl, ülkeler mali talepleri ve varoluşsal iklim tehdidi arasında denge kurdukça, hepsi aynı anda yatırım yapamayacak. Bunun yerine, önümüzdeki yıllarda enerji geçişlerini hızlandırabilecek olanlar ile kritik mineraller dahil olmak üzere kaynak bulma sorularında daha az iyi konumlanmış olanlar arasında genişleyen bir boşluk olmasını bekliyoruz.

Güvencesiz tedarik zincirleri: 2023'ün ilk yarısında tedarik zinciri kesintilerinde beklenen bir azalma, kritik teknolojiler ve kritik mineraller dahil olmak üzere işgücü ve kaynak kıtlığına karşı savunmasız olmaya devam ediyor. 2022'nin sonlarında, S&P Global'in Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), iyileşen lojistik ve enflasyonist baskı nedeniyle düşen talep nedeniyle tedarik zinciri gerginliğinde bir yumuşama sinyali verdi. Bu ılımlı göstergelerle bile tedarik zinciri görünümü aşağı yönlü risklerle dolu olmaya devam edecek ve daha geniş bölgesel ve küresel ekonomik iklimle yakından bağlantılı olacak.

YENİ DENCE!

Yatırımcı ilişkileri Derneği (TÜYİD), bir süre önce ‘Yeni Denge’ başlığı altında düzenlediği zirvede, ulusal ve uluslararası birçok firmanın üst düzey yöneticisinin geleceğe dair görüşlerini paylaşmasını sağladı. TÜYİD Başkanı Aslı Selçuk da zirvede söz alarak, “Pandemi, savaş ve göç, tedarik zinciri güvenliği, yeni ekonomik dinamikler ve enflasyon, yeni finansal ürünler, iklim krizi ve tükenen kaynaklar, düzenlemeler, teknoloji ve sosyal trendler hepimizin gündeminde. Tüm bunların dengesini bulup bulmadığını konuşmak üzere ‘Yeni Denge’ temasıyla bir aradayız. Geride kalan süreçte yatırımcı ilişkileri profesyonelleri olarak bizim için değişmeyen öncelik, her koşulda ortaya çıkan dinamikleri yönetmek suretiyle ülkemiz, sektörlerimiz ve şirketlerimiz için toplam değer yaratmaktır” bilgisini paylaştı.

S&P'dan TÜYİD'e, Axa Grup'dan Avrupa Sanayicileri Yuvarlak Masası'na kadar birçok kurumun ortaya koyduğu raporları, analizleri ve öngörüler, pandemi, savaş ve enerji sorunları nedeniyle dünya düzeninin yeniden şekilleneceği üzerine kurgulanıyor.

İşgücü piyasalarının yeniden düzenlenmesi: Talep, arzı aştığı ve kaldıracı büyük pazarlardaki işçilere yönelttiği için işgücü piyasaları geçiş halindedir. Büyük piyasalardaki işgücü piyasasındaki sıkılığın devam etmesi, ancak 2023'te durgunluğun hakim olduğu yerlerde biraz gevşemesi beklenirken, ücret artışındaki herhangi bir yavaşlamanın sınırlı olmasını bekliyoruz. 2023'te işgücü piyasalarının üzerinde asılı duran en önemli risk, beklenen durgunlukların ve herhangi bir küresel yayılmanın ciddiyeti ve işverenlerin tepkisi olacak.

Ekonomik uyumsuzluk: Risk ortamı, 2023 için ekonomik görünümün temelini oluşturmaya devam edecek. 2023 yaklaşırken, küresel ekonomi durgunluğun eşiğine geliyor. Pandemi ve Rusya-Ukrayna çatışması şokuna verilen maliye politikası tepkilerinin ikiz itici güçleri, enflasyon oranlarını son yılların en yüksek seviyelerine çıkardı. Merkez bankaları, faiz oranlarını yükselterek ve varlıkları azaltarak talebi yavaşlatmaya ve arzla daha iyi uyum sağlamaya çalıştılar ve 2008 mali krizinden bu yana yürürlükte olan parasal genişlemeye son verdiler. Avrupa ve Kuzey Amerika'da durgunluklar muhtemel görünüyor ve Asya Pasifik (APAC) ile diğer gelişmekte olan piyasalar muhtemelen durgunluğu atlatacak.

GELECEK YENİ BİR ANLAYIŞLA İNŞA EDİLMELİ
TÜSİAD da Türkiye'nin geleceğine dair hazırladığı 'Yeni Bir Anlayışla Geleceği İnşa Raporu'; pandeminin en önemli günlerinin yaşandığı dönemde kaleme alındı ve 2021 yılı Ekim ayında kamuoyu ile paylaşıldı. O sıralar savaş ortamı olmasa da pandemi ile birlikte üretim ve tedarik sorunları dünyanın gündeminin ilk sırasındaydı. Gelişmiş, saygın, adil ve çevreci yeni bir anlayışla hazırlanan raporda iş dünyasının önerileri; 'insani gelişme ve yetkinleşme', 'bilim, teknoloji ve inovasyon', 'kurum ve kurallar' başlıklı görüşlerle ele alındı. Ülkenin geleceği adına bu önerilerin önemine vurgu yapılan raporda her kesimin eş zamanlı adımlarla hareket ederek hedeflenen Türkiye'nin inşa edilebileceğinin

altı çizildi. Buna göre rapor kapsamında atılacak adımlarla 20 yıl içinde kişi başı millî gelirin 30 bin dolar seviyesine geleceği öngörülüyor. Ayrıca bu önerilerin gerçekleşmesi halinde ekonomik istikrara, öngörülebilir yatırım ortamına, düşük enflasyona ve güçlü makro ekonomik dengelere sahip, istihdam yaratan, sürdürülebilir büyümeyle kişi başı geliri yüksek, gelişmiş bir Türkiye'nin küreselde yerini alacağına vurgu yapılıyor.

Söz konusu raporda yer alan 'insani gelişme ve yetkinleşme' başlıklı öneriler kapsamında eğitim müfredatının özgür, yaratıcı, eleştirel düşünebilen bireyler yetiştirecek biçimde yeniden düzenlenerek, 21. yüzyılın gerektirdiği üst düzey bilişsel, sosyal ve duygusal becerilerin kazandırılması yönünde düzenlenmesi öne çıkıyor. Aynı başlık altında dikkat çeken bir başka öneride ise iş piyasasında kaybolan ve gelişen işleri dikkate alacak şekilde, yirmi birinci yüzyıl becerilerinin kazandırılması amacıyla kamu, eğitim ve iş dünyası iş birlikleriyle mesleki eğitim ve yaşam boyu öğrenme programlarının tasarlanması gerektiğine değiniliyor.

"Bilim, teknoloji ve inovasyon" unsuru ile ilgili önerilerin yer aldığı bölümde öne çıkan görüşler

arasında ise KOBİ'lerin verimliliğini artırabilmenin altı çiziliyor. Bunun için de finansmana ve küresel ticaret ağlarına erişimini kolaylaştırmak için bütünsel bir program tasarlanması ve ilgili kamu kuruluşları, özel sektör şirketleri ve sivil toplum kuruluşları gibi birçok paydaşın bir araya getirilerek bu programın uygulanması gerektiğine vurgu yapılıyor.

Nitelikli bilimsel araştırma ve inovasyon çalışmalarına ayrılan kaynakların, başta bilişim alanında olmak üzere özel sektör AR-GE harcamalarının artırılması ve bu kaynakların etkin kullanılması önerisinin de yer aldığı raporda ayrıca teşviklerle ilgili görüş ise şöyle: "Teşviklerin karmaşık yapısının basitleştirilerek etkinliğinin artırılması ve verilen desteklerin AR-GE'nin ürünleştirilmesine, ticarileştirilmesine, markalaştırılmasına, ürün sofistikasyonuna yansması sağlanmalı."

Sanayi politikası ile bilim ve teknoloji politikaları arasındaki ilişkinin kurulması, bu çerçevede üniversite-sanayi-kamu iş birliklerinin en etkin şekilde geliştirilmesi gerekliliği önerisinde de bulunan raporda, dijital dönüşümün hızlandırılması için de altyapının geliştirilmesinin altı çiziliyor.

Raporun son bölümündeki 'kurumlar ve kurallar' başlığı altındaki önerilerde ise yatırım ortamının iyileştirilmesi görüşü dikkat çekiyor. Bunun için düzenlemeler hazırlanırken katılımcılığın ve düzenleme kalitesinin geliştirilmesi, denetleyici ve düzenleyici kurumların özerkliğinin artırılması, yatırım stratejisinin yeni teknolojilerin ve sürdürülebilir kalkınmanın dikkate alınarak oluşturulması için kamu ile özel sektörün iş birliği içerisinde çalışması öneriliyor.

Diğer yandan iklim değişikliği konusunda ise Avrupa Yeşil Mutabakatına uyumlu, bilimsel temelli, etki analizleri üzerine inşa edilen, politikalar arası tutarlılığı ve bütüncüllüğü sağlayan, sektörel yeşil dönüşüm hedeflerini destekleyen çalışmalara dikkat edilmesi gerektiği önerisinde bulunuluyor.

Ulusal ve uluslararası birçok kurum tarafından hazırlanan raporlar ve analizlerin de gösterdiği veriler kapsamında; gelecekte dünyada yeni bir denge modeli oluşacağı yönünde. Bu dengede ise gerek Türkiye gerek Türk kimya sanayisinin ortaya koyacağı tercihler ve değerler, ülke ekonomisinin, üretiminde, ihracatında, istihdamında önemli rol oynayacak.

'GELECEK RİSKLERİ RAPORU' DA ENERJİ, JEOPOLİTİK VE İKLİM SORUNLARINA DİKKAT ÇEKİYOR

'Gelecek Riskleri Raporu'nun 2022 sonuçlarını bir süre önce yayınlayan Axa Grubu, ilgili raporunda; son beş yıldır en önemli olarak gösterilen iklim değişikliği, jeopolitik istikrarsızlık ve enerji risklerinin son dönemde iç içe geçtiğine vurgu yapıyor. Hem risk uzmanları hem de kamuoyunun iklim değişikliğinin yarattığı riskler karşısında kamu otoritelerinin gerekli önlemleri almadığına dikkat çekilen raporda şu ifadeler yer veriliyor; "Söz konusu risk sıralamasındaki iklim değişikliğinin biyoçeşitlilik, sağlık ve ekonomi üzerinde yarattığı olumsuz etkiler göz ardı edilemez boyutlara ulaşıyor. Ayrıca, Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşın neden olduğu jeopolitik gerilimin yayılarak devam edeceği öngörülmüyor."

Söz konusu ekonomik riskler arasında ise enflasyon ve alım gücünün düşmesinin kaygı yarattığı bilgisi paylaşılan raporda, sürekli artan enerji ve gıda fiyatlarının sosyal eşitsizlikleri derinleştirerek toplumlarda huzursuzluğa sebep olabileceği endişelerine dikkat çekiliyor. Uzmanlar, rapor kapsamında kamu otoritelerinin sosyal bütünlüğü koruma konusunda her zamankinden daha fazla tetikte olmaları gerektiğine vurgu yapıyor.

Dünyanın geleceğini iyi okumalıyız

Kimya ihracatının 2022’de 30 milyar doları aşması beklenirken, ihracatta yaşanacak bu başarının ileriki dönemlerde de sürdürülebilmesi için dünyanın gidişatı ile ilgili yeni ve farklı okumalar yapmak gerekiyor.

Dünyamız; son 20 yıl içinde teknolojinin ve iletişimin gelişimi ile çok hızlı bir değişim süreci içine girdi. Kuşaklar arasında olan takribi 25-30 yıllık fark, belki 10, belki de yakın gelecekte 5 yıla kadar inecek. Bunun anlamı; kuşakların birbirini anlayarak birlikte yaşaması için her açıdan iletişim içinde olmalarıdır. Bu doğrultuda sosyalleşmeleri ve teknolojiyi yakından takip ederek tüm bu edinimleri kendinden sonra gelen kuşaklarla birlikte yaşayarak, çalışarak üretmek için anahtar olarak kullanmaları gerekiyor.

Toplumu bir arada tutan ve mutlu kılan, olmazsa olmazların arasında yer alan ‘denge’dir. Bu denge unsurları; Birleşmiş Milletler’in küresel ilkeler sözleşmesi ile açıklanmıştır. Toplamların gelişmişliğinin ölçüsü; bu olmazsa olmazların arasındaki dengenin kararlılığı ve sürdürülebilir olması ile orantılıdır. Dünyamız 2008 yılı krizinin etkilerini geçirmenin nekahet dönemini yaşarken, dünyada ve ülkemizde son beş yılda siyasi çalkantılarla dolu olan ortamın içinden sıyrılmaya çalışıyoruz. Böyle bir dönemde olmazsa olmazlar listesinin başında gelen sağlık konusu ise 2020 yılı Mart ayından itibaren tüm toplumları ‘pandemi’ kavramı ile tanıştıyor.

Pandemi ile iş ve eğitim yaşamı durmuş, işletmeler ve üniversitelerin çalışmaları sekteye uğramış, herkes eve kapanmış, endişeli bir yaşam başlamıştı. Özellikle üretim ve talep dengesi bozulmuş işletmeler, üretim kısıtlamasına gitmeye ve istihdamı azaltmaya başlamışlardı. Ancak bazı sektörler vardı ki, pandemi onlar için bir fırsat oldu.

Ömer Saim OĞUZ

Kempro Grup Şirketleri Yön. Kur. Başk. İKMİB TİM Delegesi

Tabii ki, bunların başında sağlık ve onun altında yer alan ilgili sektörler gelmekteydi... Bunların başında ilaç, aşı ile ilgili antiviral, dezenfektan ve koruyucu maske üretimi yapan sektörler ve alt sektörleri geliyordu. Bunlara ilaveten bir sektör vardı ki, bu ülkemizde hiç tahmin edilmeyen bir tüketimi ortaya çıkarmıştı. Evde kalan insanlar, belirli bir süre sonra vakitlerini faydalı geçirecek işlere yöneldiler. Pandemiye kadar kendi evini boyama kültürünün zayıf olduğu ülkemizde hobi amaçlı olan bu uğraşta bir patlama yaşandı ve herkes evini boyamaya başladı. Boya üreticileri, üretimlerine ve satışlarına kesintisiz devam ettiler. Boya sektör çıktılarına bakarsak konuyu daha net görebiliyoruz.

PANDEMİ UZAKTAN İLETİŞİMİ GÜÇLENDİRDİ

Pandeminin getirilerinden olan bir başka önemli ayrıntı ise iletişimin internet ortamına taşınmasıdır. Mesafeleri kısaltan, zaman tasarrufu sağlayan, seyahat ve konaklama masraflarını asgari seviyeye indiren, pandemi öncesi çok taraftar bulmayan sanal toplantılar ve turizm gibi yaklaşımlar, pandemi ile birlikte yaşantımıza girdi ve artarak devam ediyor. Bu anlayış globalleşme yolunda çok büyük bir adım atılmasına ilave olarak karbon salınımının azalmasına da yardımcı oluyor.

Pandemi sırasında azaltılan, hatta durdurulan birçok alandaki üretim, pandemi sonrasında arz talep dengelerinin alt üst olmasına ve fiyatların hızla yükselmesiyle spekülasyon kazançlarına yol açtı. Çok zor durumda kalan bazı üreticiler, bütçe

çalışmalarını sağlıklı yapamadılar ve uzun bir süre duran veya düşük hızda yavaş bir üretim yapar hale geldiler. Özellikle kimya sanayisine ana girdi sağlayan üreticiler durma ve yavaşlamanın getirdiği teknik problemlerle karşılaşmışlar, 'first majör' ilan edilen bu üreticilerin talepleri, karşılanmayarak zorlanmalar yaşandı. Azalan arz karşısında ürünlerin fiyatları daha da yükselirken, netice olarak bu fiyat artışları dünyada enflasyonist bir ortama neden oldu. Ülkelerin güçlülüğüne göre her ülke bundan payını olumlu veya olumsuz şekilde aldı. Ham ve ara mamullerdeki fiyat artışlarının üstüne sebebi tam olarak açıklanamayan navlun artışları geldi. Böyle bir ortamda özellikle Uzak Doğu ülkeleri ile çalışan konteynır taşımacılığı yapan şirketler karlarını maksimize etti.

RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI OLUMLU BEKLENTİLERİ SONA ERDİRDİ

Pandeminin olumsuz etkilerinin sona ermesinin beklendiği dünyada, ham madde ve navlun fiyatlarının getirdiği yüksek enflasyonun da üstesinden gelme mücadelesi verilirken, beklenmedik başka bir sorunla yüz yüze gelindi. 2022'nin Şubat ayında Rusya – Ukrayna'ya saldırmış, karşısına da NATO'yu almıştı. Özellikle ABD, AB ve NATO ülkeleri, Rusya'ya karşı ambargo uygulamaya başlayarak yeni sıkıntıların gündeme gelmesine, dünyada yeniden olumsuz bir ortam yaşanmasına neden oldu. Bu ambargo

neticesine karşı Rusya'dan misilleme geldi ve AB'nin en büyük gaz sağlayıcısı olan Rusya, AB ülkelere olan gaz sevkiyatını çok yavaşlattı. Enflasyonla mücadele eden AB ülkelerinin karşılaştığı enerji problemi, arzdaki azalma ile doğal gaz fiyatlarının yükselmesine ve ilave bir enflasyona neden oldu.

İHRACATTA SÜRDÜRÜLEBİLİR ARTIŞ İÇİN NELER YAPMALI?

2022 yılının sonlarına geldiğimiz bu günlerde ülkemizde de bu enflasyon çok daha fazlasıyla hissedilirken, neticede fiyatların artması ve bunun ücretlerdeki çok misli artış talebini getirmesi sanayicileri çok zor durumda bırakma endişesini de yanında getiriyor. Çünkü pandemi, savaş, yüksek enflasyon gibi sorunlar, küresel ekonominin belini büyüyor. Bunlara rağmen 2022 yılında kimyasal maddeler ihracatının büyük bir başarı ile 30 milyar doları aşmasını bekliyoruz. İhracatta yaşanacak bu başarının ileriki dönemlerde de sürdürülebilmesi için dünyanın gidişatı ile ilgili yeni ve farklı okumalar yapmak gerekiyor.

Örneğin pandeminin bittiğini, Rusya-Ukrayna savaşının sora erdiğini ve küresel enflasyonist baskıların ortadan kalktığını varsaydığımızda; dünyanın ivmesinin hangi yöne kayacağını şimdiden kestirebilmemiz için öngörülerimizi ortaya koymalı ve ona göre yol haritası çizmeliyiz. Rusya'nın

“Rusya - Ukrayna savaşı neticesinde özellikle AB ülkeleri, yeşil enerjiye dönüş çalışmalarını çok hızlandırarak, yenilenebilir rüzgar ve solar enerji kaynaklarını artan bir hızla kullanıma alıyor. Yeşil ile mavi hidrojen araştırmaları ve çalışmaları da hızla devam ediyor. Bu gelişmeler de dikkatle izlenmeli!”

etkinliği gelecekte nasıl olacak? Çin, küresel ekonomide gelecekte ağırlığını nasıl hissettirecek? AB ve ABD'nin durumu ne olacak? Bunları ortaya koyup Türkiye'nin ve özelde kimya sanayisinin bu gelişmelerde nasıl rol alacağını, nasıl fayda sağlayacağını masaya yatırmalıyız. Yeni oluşacak düzende mevcut üretim anlayışıyla mı devam edeceğiz, yoksa bunun üzerine hedeflediğimiz katma değeri sağlamak için nasıl bir model yaratacağız?

Bu gelişmelerin yanı sıra dünyamızda artan nüfus ve buna bağlı olarak her gün yükselen tüketim ile bunun karşılığında kaynakların plansızca kullanılması, karbon emisyonunun yükselmesini kaldıramaz boyutlara getiriyor. Buna bağlı olarak döngüsel ekonomi gün geçtikçe önem kazanıyor, ana girdi olarak kullanılan fosil esaslı malzemelerin kullanımının azaltılması ve ikamesi hedefleniyor. Özellikle kimyasal geri dönüşüm (chemicals recycling) proseslerinin ticari şekle dönüştürülmesi süreci hızlandı. Yine fosil esaslı nafta ve doğal gaz yerine, organik esaslı ham ve ara maddeler üzerindeki

çalışmalar da ümit vericidir. Rusya - Ukrayna savaşı neticesinde özellikle AB ülkeleri, yeşil enerjiye dönüş çalışmalarını çok hızlandırarak, yenilenebilir rüzgar ve solar enerji kaynaklarını artan bir hızla kullanıma alıyor. Yeşil ile mavi hidrojen araştırmaları ve çalışmaları da hızla devam ediyor. Bu gelişmeler de endüstrimiz adına dikkatle izlenmeli!

KTM, KİMYA SANAYİSİNE YÖN VERECEK

Beklentilerimizi karşılayabilmek için yol haritamıza katkı sunacağına inandığım ve yapım aşmasında olan Kimya Teknoloji Merkezi'ni (KTM) önümüzdeki günlerde faaliyete geçireceğiz. Burada, akredite laboratuvarlardan sağlanacak sertifikalarla özellikle endüstriyel ve otomotivde kullanılan boya üreticilerinin ihraç pazarlarını geliştirilmesine çok yardımcı olacak çalışmalar yapılacak. Plastik ve ilaç sektörlerinin üretimlerinde de rekabetçi fırsatlar yaratılacak. Birçok sektörün burada yürüteceği çalışmalarla kimya sanayimizin geleceğine yön verileceğine inanıyorum.

Dünyada 2023 yılı beklentileri, durgunluk ve resesyon olacağı öngörülüyor. Ülkemizde ise haziran ayında seçimler yapılacak. Bu gelişmeler kısa vadede de olsa sanayicilerimizin öngörülebilir bütçe ve yatırım yapmasını zorluyor. Dolayısıyla kısa vadeye değil orta ve uzun vadeye odaklanarak hedeflerimizi belirlemeli ve küresel pazarlarda etkinliğimizi artırabilmek için çok geniş kapsamlı plan ve programlar hazırlamalıyız.

2030 sonrası Türk Kimya Sanayisi ve Sürdürülebilir Büyüme...

Özellikle Hollanda, Almanya, İtalya ve Belçika dahil AB pazarları ile ABD’li üreticiler, değişen küresel ticaret akışları ve makro ekonomik politikalar nedeniyle ana tedarikçileri olarak Türkiye’yi tercih etmeye başladı. Bununla birlikte, Lübnan, Yunanistan ve Irak gibi komşu ülkelere yapılan kimyasal ürün ihracatı da arttı.

Ülkemizin toplam ihracatının yüzde 14’ünü oluşturan ve dış satışlarda en büyük endüstri olan Türk kimya sanayisi, Türkiye’deki ana büyüme sanayilerinden birisi... Kur dalgalanmalarından artan girdi maliyetlerine kadar çok sayıda zorluktan etkilense de Türk kimya sanayisinin ihracat ve üretim rakamları geçtiğimiz yıl 2016 yılından bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

PwC’nin strateji danışmanlık ekibi Strategy&Türkiye olarak hazırladığımız “2030 ve Sonrası Türk Kimya Sanayisi” başlıklı raporumuz, Türk kimya sanayisinin büyümesindeki temel faktörler ile endüstri için öngörülen gelecek trendlerini ortaya koyuyor. Rapor bize gösteriyor ki; 2021’de kimya sanayisi inovasyon, kapasite artırımı, satın almalar ve konsolidasyonlar ile halka arz alanlarında önemli hamlelere sahne oldu ve küresel şirketler Türkiye kimya pazarına yatırım yapmaya devam etti. Yakalanan bu kayda değer büyümede; Asya ile AB ve ABD gibi büyük tüketim pazarları arasındaki küresel tedarik zincirlerinde yaşanan değişimler, artan lojistik maliyetleri ile Türkiye’nin yakaladığı fiyat avantajı, ülkemizin başlıca tüketim pazarlarına coğrafi yakınlığı, inovasyon ve değişen yasal düzenlemelerin etkili olduğunu söyleyebiliriz. Türk kimya sanayisi hâlâ dövizle yapılan ham madde ithalatına bağımlı, ancak bu büyüme faktörleri, Türkiye’nin aynı zamanda rekabetçi işgücü maliyetlerine ve coğrafi

Cem ÇAMLI

Strategy & Türkiye Enerji, Tabii Kaynaklar ve Kimya Lideri

avantaja sahip ve elverişli bir tedarikçi ülke olmasını sağlıyor.

Yasal düzenlemelerdeki değişiklikler de sektöre ivme kazandırmada önemli rol üstleniyor. T.C. Ticaret Bakanlığı, Türkiye Yeşil Mutabakat Eylem Planı hazırlayarak Türk sanayisinin AB Yeşil Mutabakat girişimine uyumunu sağlama yolunda önemli adımlar attı. Ayrıca Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında 281 kimyasal ürünün teşvik edilmesi ve Kimya Teknoloji Merkezi gibi girişimler de endüstrinin büyümesini destekliyor.

Rakamlara gelecek olursak... Covid-19’un etkisiyle ihracat ve ithalat hacmi 2020 yılında sırasıyla 23.3 milyar ve 63.9 milyar dolara düştü. Üretim 2019 yılında 49.3 milyar dolarken, 2020’de 50.2 milyar dolara çıktı. Kimyasal ürün üretiminin ithalatı geçmesiyle 2021’de ithalattaki düşüş trendi ile üretim ve ihracattaki yükseliş trendi devam etti. İç pazar tüketimi ise 2016 seviyesinin altına düşerek 77 milyar dolar oldu.

Kimyasal ürünlerin yurt içi fiyat endeksi; artan ham madde, enerji ve işgücü maliyetleri nedeniyle TL

Önümüzdeki dönemde, Türk kimya şirketlerinin pazar konumlarının özgünlüğü ile mevcut ve gelecekteki yetkinlikleri etrafında büyüme stratejilerini değerlendirmesi gerekiyor. Her kimya şirketi, rekabet gücünü ve pazardaki kazanma hakkını korumak için pazar trendleri doğrultusunda üç veya dört farklılaştırıcı yetkinliği geliştirmeli ve yatırım yapmalıdır.

bazında yüzde 50-150 arttı. Olumlu yönden bakacak olursak; TL'nin dolar karşısında yüzde 80 değer kaybetmesi, Türkiye kimya pazarındaki oyunculara AB ve ABD pazarlarında maliyet avantajı sağladı. Özellikle Hollanda, Almanya, İtalya ve Belçika dahil AB pazarları ile ABD'li üreticiler, değişen küresel ticaret akışları ve makro ekonomik politikalar nedeniyle ana tedarikçileri olarak Türkiye'yi tercih etmeye başladı. Bununla birlikte, Lübnan, Yunanistan ve Irak gibi komşu ülkelere yapılan kimyasal ürün ihracatı da arttı.

EN ÇOK BÜYÜME MİNERAL YAKIT İHRACATINDA

Kimyasal ürün alt segmentlerinden mineral yakıt ihracatı, yıllık bazda yüzde 81 büyüyerek en çok büyüyen segment oldu ve Türkiye'nin toplam

kimyasal ürün ihracatında 2020 yılında yüzde 20 olan payını, 2021'de yaklaşık yüzde 26'ya çıkardı. Plastik, kauçuk ve inorganikler segmenti, 2021'de sırasıyla yüzde 44, yüzde 30 ve yüzde 33 büyüme kaydetti. Türkiye'nin ithal ham maddeler kullanması ve bunların fiyatlarının dolar bazında artması, mineral yakıtlar ve plastiklerin ihracat değerini artıran başlıca unsurlar olarak göze çarpıyor. 2021'de ham petrol fiyatları yaklaşık yüzde 60 artarken, polietilen ve polipropilen fiyatları dünya genelinde yüzde 80 ve yüzde 100'den fazla artış gösterdi.

DAHA ÇOK BİRLEŞME VE SATIN ALMA GERÇEKLEŞEBİLİR

Ülkemizde kimya pazarında 5 binden fazla aktif oyuncu bulunuyor. En büyük 10 oyuncu arasında petrokimyasallar, madencilik, tüketici kimyasalları ve özel kimyasallar oyuncuları yer alıyor. Bu oyuncular, Türkiye'deki toplam kimyasal ürün satışının yüzde 30'unu oluşturuyor. 2021'de rekabet ortamında bazı değişiklikler de yaşandı. Teknoloji gibi farklı uygulama pazarları için yeni kimyasallar ve enerji verimliliği için yeni teknolojiler inovasyondaki gelişmeler olarak öne çıktı. Mevcut tesislere yeni kapasite yatırımları yapıldı ve yeni üretim hatları için yeni tesisler kuruldu. Kimyasal pazarının önemli oyuncuları, canlı rekabet ortamında satın almalar ve halka arzlarla büyüme stratejilerini gerçekleştirmeye

devam etti. Ham maddelere erişim zorluğunun ve üretim maliyetlerinin artmasıyla kimya sektöründe, önümüzdeki dönemde daha çok birleşme ve satın almanın gerçekleşmesi muhtemel.

TÜRK ŞİRKETLERİ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK TAAHHÜTLERİNİ AÇIKLAMALI

Peki, kimya şirketlerinin yetkinlik geliştirmeleri gereken gelecek trendleri neler? '2030 ve Sonrası Türk Kimya Sanayisi' raporumuza göre; 'ESG ve sürdürülebilirlik', 'küresel ekonomideki değişimler', 'ekosistemlerin yükselişi', 'küresel tedarik zincirinin yeniden düzenlenmesi', 'yeni iş modelleri', 'dönüşen teknolojiler', 'birleşmeler ve satın almaların gücü' ile 'yetenek savaşları'; kimya sanayisinin geleceğine yön verecek başlıca sekiz ana trend olarak sıralanıyor. Sürdürülebilirlik, bir zorunluluk haline geliyor, bu da kimya sektöründe bir değişim gerektiriyor. Önde gelen birçok küresel kimya şirketi, BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmak için 2030'a kadar karbon emisyonu seviyesini, enerji ve su kullanımını azaltma ve 2050 yılına kadar net sıfıra ulaşma yolunda iddialı taahhütlerde bulundu. Avrupalı ve ABD'li iş ortaklarıyla ve müşterileri ile çalışan Türk kimya şirketleri de sürdürülebilirlik taahhütlerini

açıklamalı ve bu bölgelerin yasal düzenlemelerine uyuma odaklanmalı.

Son dönemlerdeki olumlu gelişmelere rağmen, sürdürülebilir büyümeyi başarmak Türkiye kimya sanayi için hâlâ bir zorluk olarak önümüze çıkıyor. Önümüzdeki dönemde, Türk kimya şirketlerinin pazar konumlarının özgünlüğü ile mevcut ve gelecekteki yetkinlikleri etrafında büyüme stratejilerini değerlendirmesi gerekiyor. Her kimya şirketi, rekabet gücünü ve pazardaki kazanma hakkını korumak için pazar trendleri doğrultusunda üç veya dört farklılaştırıcı yetkinliği geliştirmeli ve yatırım yapmalıdır. Böylece, müşterisine sunduğu değer tekliflerine özgü bir pazar konumlandırması elde edecektir.

Bu yüzden Türk kimya şirketlerinin, 'Müşterilerimiz için yarattığımız değer nedir?' sorusuna dikkatli cevap vererek pazardaki potansiyel oyun tarzlarını değerlendirmeye çalışmasında yarar var. Her oyun tarzı, doğru değer teklifini sunmak için farklı bir yetkinlik seti gerektirdiğinden bu değerlendirmenin, farklılaştırıcı yetkinlik setlerini tanımlamak için kritik öneme sahip olduğunu düşünüyoruz.

Dr. Selahattin Armağan VURDU
İMMİB Genel Sekreteri

İklim Finansmanı

“İklim Zirvesinde sıfır emisyon hedef beyanları, iş birliği ve finansman konuları ana gündem maddeleriydi. Hedeflere ulaşmada enerji kaynaklarının seçimi ve enerji verimliliği oldukça önemli; ürün ve üretimde inovasyon gerekecek. Tüm bunlar da ciddi yatırım ve finansman ihtiyacını doğuruyor.”

Mısır'da kasım ayında gerçekleşen BM İklim Zirvesi'nde (COP27) dünya liderleri ve iş dünyası, iki hafta boyunca iklim değişikliği konusunda küresel eylemin geleceği hakkında müzakereler gerçekleştirdi. Ekonomik büyümeyi iklim gündemini göz önünde tutarak gerçekleştirmenin oldukça önem kazandığı bir dönemdeyiz. Bu nedenle ticaret dünyası da COP27'deki müzakerelerin çıktılarını takibe aldı. Hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerin, büyümeyi hızlandırırken karbon emisyonlarını azaltma konusunda ortaya çıkan acil ihtiyacı karşılamaya yönelik politikalar geliştirdiği bu dönüşüm sürecinde işbirliğinin önemi her platformda vurgulanıyor. Eylül ayı itibarıyla küresel karbon emisyonlarının yüzde 83'ünü gerçekleştiren 136 ülkenin net sıfır emisyon hedefi beyanı mevcut. Bu beyanlar ülkelerin tamamında olmasa da bir kısmında regülasyonlara yansımış durumda. Dünya çapında 5000 şirket de kurumsal olarak net sıfır emisyon hedefine sahip ve bu, tüm tedarik zincirlerini yeniden yapılandırmalarına kadar uzanan bir dönüşüm getiriyor. Dünyanın rotasını karbonsuzlaşmaya ve yeşile doğru çevirdiği bir dönemde uluslararası alanda ekonomi ve ticarete yaşanan değişim süreci karşısında ülkemizde faaliyet gösteren firmaların rekabet güçlerini artırabilmeleri için bu sürecin içinde yer alması önem arz ediyor.

İklim Zirvesinde de sıfır emisyon hedef beyanları, iş birliği ve finansman konuları ana gündem maddeleriydi. Hedeflere ulaşmada enerji kaynaklarının seçimi ve enerji verimliliği oldukça önemli; ürün ve üretimde inovasyon gerekecek. Tüm bunlar da ciddi yatırım ve finansman ihtiyacı doğuruyor. 'Yeşil finansman' tabiri, doğa dostu, çevreye faydalı veya daha az zararlı ürünlerin kullanılması, geri dönüştürülmüş malzeme kullanılması, temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş, enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik ürün ve projelerin daha düşük faiz oranları gibi uygun fırsatlar ile finansmanı için kullanılıyor. Yeşil finansman araçları günden güne hem yaygınlaşıyor hem de çeşitleniyor. Örneğin karbon fonları, sera gazı azaltımı projelerinin finansmanı için çıkarılıyor. Yatırımcılar mevcut emisyon azaltımı projelerinden "emisyon azaltımı sertifikası" satın alarak veya yeni iklim dostu fırsatlara yatırım yaparak karbon fonuna para aktarıyorlar. Yeşil

Yükselen pazarlar ve gelişmekte olan ekonomilerin sera gazı emisyonlarını azaltmak, iklim değişikliğinin mevcut ve öngörülen fiziksel etkilerine uyum sağlamak için gelecek yıllarda önemli ölçüde iklim finansmanına ihtiyaç duyulacak.

finansal ürün ve hizmetlerin dünyadaki kullanımına bakıldığında, Avrupa'da başı çeken Hollanda ve İngiltere'nin yanı sıra Almanya, İrlanda ve İsviçre de yeşil finansal ürünlerin hatırı sayılır derecede görüldüğü ülkeler. ABD, Kanada, bazı Latin Amerika ülkeleri ve Avustralya da Avrupa'nın ardından yeşil finansal ürünlerin geliştiği ülkeler arasında. Örneğin Latin Amerika ülkelerinde özellikle orman bonolarının yaygınlaştığını ve geliştiğini görüyoruz.

YENİLENEBİLİR ENERJİ YATIRIMLARI BİR TRİLYON DOLARA ULAŞABİLECEK

Avrupa Birliği'nin Fit for 55 (55'e Uyum) paketinde AB'de karbon emisyonlarının 2030 yılına kadar 1990 yılındaki seviyelere kıyasla yüzde 55 oranında azaltılması hedefi açıklanmıştı. 2050 yılında ise karbon nötr olunması amaçlanıyor. Karbon kaçışını

bertaraf etme uygulamaları, ticari ilişkilerin gerçekleştiği tüm ülkeleri de gönüllü uygulamalardan regüle edilmiş uygulamalara doğru teşvik edecek. Yükselen pazarlar ve gelişmekte olan ekonomilerin sera gazı emisyonlarını azaltmak, iklim değişikliğinin mevcut ve öngörülen fiziksel etkilerine uyum sağlamak için gelecek yıllarda önemli ölçüde iklim finansmanına ihtiyaç duyulacak. Yükselen piyasa ve gelişmekte olan ekonomiler, küresel sera gazı emisyonlarının 3'te 2'sini oluşturuyor ve birçoğu iklim tehlikelerine karşı oldukça kırılgan durumda. IMF'ye göre bu ekonomilerin 2050'de karbon nötr olabilmesi için yalnızca yenilenebilir enerjiye yönelik yatırım ihtiyacı 2030'a kadar yılda 1 trilyon dolara ulaşabilecek.

Türkiye'de de bankalar, özellikle 2012 yılından itibaren yenilenebilir enerji ve enerji verimliliğini öne çıkaran yeşil finansman yarışına dahil oldular. Özellikle Avrupa Yatırım Bankası, Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Fransız Kalkınma Ajansı'nın fon sağlayan iştiraki Proparco, Japon Uluslararası İşbirliği Bankası, Alman Sanayileşme Fonu gibi çok sayıda yabancı banka ve fon, Türk bankaları aracılığıyla çevre dostu enerji üretecek girişimcilere uzun vadeli, düşük faizli kredi sunuyor. TSKB, çok sayıda uluslararası kuruluştan sağladığı uzun vadeli kaynaklarla firmalara yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve çevre kredileri veriyor.

ANORGANİK KİMYASALLAR SEKTÖRÜ, İHRACATTA YÜZDE 57 ARTIŞ SAĞLADI

Türkiye'nin bor ve trona madenlerinde zengin rezervlere sahip olması, anorganik kimyasallar sektöründe avantaj sağlıyor. Sektör 2022'nin 11 aylık sürecinde, önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 57 artışla 2 milyar 954 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.

Kimya sanayisinin önemli sektörleri arasında yer alan anorganik kimyasallar, birçok endüstriye sağladığı ham madde tedariki ile üretimin olmazsa olmaz ürünleri arasında gösteriliyor. Biyoyakıt, ilaç, medikal, seramik, cam, yenilenebilir enerji yatırımları, elektrik-elektronik eşya, havacılık ve uzay sanayi ile inşaat sektörlerine girdi sağlayan anorganik kimyasal ürünler, ihracatta da kimya sanayisinin vazgeçilmez oyuncularından biri olarak dikkat çekiyor.

Anorganik kimyasallar sektörü potansiyel görülen üretim alanlarına yoğunlaşarak son yıllarda üretimde ve ihracatta başarılı bir ivme yakalıyor. Sektör 2021'in Ocak-Kasım ayları döneminde 1 milyar 885 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirirken, 2022'nin aynı sürecinde yüzde 57 seviyesinde bir artış ile dış satışlarını 2 milyar 954 milyon seviyesine yükseltmeyi başarıyor. Böylece anorganik kimyasallar, kimya sanayi ihracatında plastikler ve mamulleri ile mineral yakıtlar, mineral yağlar ve ürünleri sektörlerinin ardından dış satışta üçüncü sektör oluyor.

Küresel pazarlarda rekabetin yoğun olduğu bir sektör olmasına karşın, yüz kadar ülkeye ihracat yapma başarısı gösteren anorganik kimyasallar sektörü, ürünlerini neredeyse dünyanın her yanına satma imkanı buluyor. Buradaki başarıda ise sektörün kaliteli ürünlerinin tercih edilmesi ile tedarik gücünün güçlü yapısı öne çıkıyor.

BOR VE TRONA MADENİ, SEKTÖRÜN EN ÖNEMLİ ÜRÜN GRUPLARI ARASINDA

Anorganik kimyasallar ürün grupları arasında yer alan bor ve trona madenlerinin ise Türkiye'de zengin rezervlere sahip olması, ülke ekonomisine bu alanda avantaj sağlıyor. Özellikle dünyadaki bor madeninin yüzde 48'inin Türkiye'de bulunması ve bunun işlenerek katma değerinin artırılması da öncelikli çalışmalar arasında yer alıyor. Sektör temsilcileri, verimliliği ve kaliteyi artırmak, maliyetleri düşürmek amacıyla AR-GE ve inovasyona büyük önem veriyor. Bu alanlarla birlikte üretim ve iş süreçlerinde başta teknoloji ile dijitalleşmeyi de öncelikli konuları arasına alan sektör, 2022'de yakaladığı yüksek oranlı büyüme hacmini gelecek yıllarda da sürdürebilmek için projeler geliştiriyor.

Projeler kapsamında öncelikli olarak sürdürülebilirlik uygulamaları gelirken, atıkların değerlendirilmesinden, kaynakların daha sorumlu kullanılmasına kadar çeşitli çevreci yaklaşımlar sektör temsilcilerinin dikkat ettiği konular arasında yer alıyor.

ETİ MADEN, BOR'DA 'REZERV KADAR PAZAR' HEDEFLİYOR

Bor üretiminde dünya lideri olan Eti Maden, bu alandaki pazar payını yüzde 62 seviyesine yükselterek 'Rezerv Kadar Pazar' vizyonuyla çalışmalarını yürütüyor. Eti Maden Genel Müdürü Serkan Keleşer, birçok sektöre müşterilerinin beklentileri kapsamında ürün tedarik ettiklerini söyleyerek, küreselde marka bilinirliklerini artırdıklarını vurguluyor.

Türkiye, nominal 2.7 milyon tonluk kapasitesiyle dünya bor üretiminin yaklaşık yüzde 48'ine sahip olarak, küresel anlamda çok önemli bir paya sahip. Kimya sanayisinde anorganik ürünler arasında yer alan borun ise cam, seramik sektörlerinin yanı sıra inşaat, biyoyakıt, ilaç ve medikal, seramik, yenilenebilir enerji yatırımları, elektrik-elektronik eşya üretimi, havacılık ve uzay sanayi alanlarında hammadde olarak kullanılması, Türkiye'ye büyük fırsatlar sunuyor. Türkiye'de bor üretiminin en büyük oyuncusu olan Eti

Maden de ülkenin sahip olduğu bu zenginliği dikkate alarak 'rezerv kadar pazar' ilkesiyle çalışmalarını her geçen yıl geliştirerek sürdürüyor.

Eti Maden Genel Müdürü Serkan Keleşer, Türkiye'de bor ürünlerinin tüketiminin yeterli seviyede olmadığına dikkat çekerek, üretimlerinin yüzde 96'sını ihraç ettiklerini söylüyor. Eti Maden'in üretiminde bütün temel bor ürünlerinin yer aldığını anımsatan Keleşer, bu ürünleri işlediklerini ve katma değer sağlayarak

ihraç ettiklerini vurguluyor. Keleşer, “Müşteri ihtiyaçlarına göre şekillendirilen toplamda 22 temel bor ürünümüz arasında boraks dekahidrat, boraks pentahidrat (Etibor-48), susuz boraks (Etibor-68), borik asit, bor oksit (susuz borik asit), Etidot-67, çinko borat (Eti-ZnBor), öğütülmüş kolemanit, öğütülmüş üleksit ürünleri ve ayrıca genellikle tarım sektöründe kullanılan karışımlar yer alıyor” diyor.

Eskişehir, Kütahya ve Balıkesir’deki işletme müdürlüklerinde toplamda 7.423 kişi istihdam ettiklerini anımsatan Keleşer, küreselde müşteri beklentilerini takip ettiklerini ve üretimde, tedarikte, lojistikte, hizmette bunu karşılamak için çalıştıklarını vurguluyor. Ortaya koydukları değer ile ‘Made in Türkiye’ algısını güçlendirdiklerine dikkat çeken Keleşer, “Potansiyel olarak gördüğümüz alanlara yönelik çalışmalar yürütmeye devam ediyoruz. Bu kapsamda son yıllarda bordan uç ürün elde etmeye yönelik girişimlerimiz sayesinde savunma sanayi, demir-çelik sektörüne yönelik önemli adımlar da attık ve Bor Karbür, Ferrobor başta olmak üzere önemli projelerimizi hayata geçirdik. Tüm bu başarılarımızın ardında ise nitelikli insan kaynağı, teknoloji, AR-GE ve inovasyon yer alıyor” bilgisini paylaşıyor.

AR-GE, İNOVASYON VE TEKNOLOJİ...

Bor üreticileri ve ikame ürünler arasında yoğun bir rekabetin yaşandığına dikkat çeken Keleşer, bu rekabette avantaj sağlamak için AR-GE, inovasyon ve teknolojiye büyük önem verdiklerini dile getiriyor. Küresel pazarlardaki etkinliklerini sürdürmek için AR-GE faaliyetlerini anlatan Keleşer, sözlerini şöyle sürdürüyor: “Bor için yeni tüketim alanları oluşturulması yanında özel rafine bor üretim çalışmalarımızda bugüne kadar tamamen kendi bilgi birikimimiz ve teknolojik altyapımızla bor oksit, kalsine tinkal, Etidot-67 (zirai

bor), çinko borat, susuz boraks, eticol seramik, kalsine kolemanit ürünleri geliştirdik. Ayrıca 2020 yılında temizlik sektörü için makine ve elde bulaşık yıkamaya yönelik borlu temizlik ürünleri, pandemi döneminde BOREL ve BORTAM dezenfektan ürünleri, tarım sektörü için ise granül ürünlerin yanı sıra ABCOL3367, Eti-KDot, Eti-Kbor ürünleri geliştirerek halkımızın ve sektörün kullanımına sunduk.”

Teknolojik anlamda da 2014-2018 yılları arasında dijital dönüşüm süreci yürüttüklerini ve oluşturulan sistemle üretim, kalite, lojistik, insan kaynakları, satış, lojistik, finans, stok, satın alma ve maliyet süreçlerini entegre bir yapıya dönüştürdüklerini ifade eden Keleşer, bu kapsamda Endüstri 4.0 içeren teknolojiler kullandıklarını söylüyor.

ETİ MADEN KÜRESELDE ETKİNLİĞİNİ ARTIRIYOR

“Eti Maden olarak ‘boru tüm dünyada insanlığın hizmetine sunmayı’ temel görevimiz olarak belirledik” ifadesini kullanan Keleşer, dünyanın dört bir yanında müşterilerine yakın noktada konumlandıklarına dikkat çekiyor. Küresel bor pazarında lider olduklarına dikkat çeken Keleşer, “Pazarlama ve satış faaliyetlerimizi, merkez teşkilatımızın yanı sıra Lüksemburg ve Finlandiya’da yerleşik iki ana şirketimiz ile bunlara bağlı olan alt şirketler ve distribütörler aracılığıyla gerçekleştiriyoruz. Dünya çapında yürütülen operasyonlar ile Uzak Doğu ve Asya başta olmak üzere küresel pazarda cam, tarım, seramik, deterjan ve diğer sektörlerde 350’den fazla müşteriye tedarik sağlıyoruz. Bu kapsamda 94 ülkeye ihracat gerçekleştirirken, en çok dış satışı da sırasıyla Çin, ABD, Hindistan, Hollanda, İspanya, Rusya, Tayvan, Romanya, Malezya ve Güney Kore’ye yapıyoruz. Bu kapsamda Eti Maden olarak 2019’da 780, 2020’de 627, 2021’de ise 990 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdik. 2022 tamamında ise yaklaşık 1.25 milyar dolarlık dış satışa ulaşmayı hedefliyoruz” diyor.

Kalite, sürdürülebilirlik ve inovasyon anlayışından ödün vermeden 2022’de 2.63 milyon ton bor ürünü ile bugüne kadar en yüksek satış ve üretim rakamlarına ulaştıklarını paylaştıran Keleşer, dünyadaki pazar paylarını da yüzde 62 seviyesine çıkardıklarını ve ‘Rezerv Kadar Pazar’ vizyonu ile büyük bir başarıya imza attıklarını vurguluyor.

Melike BALADIN
İKMİB Sektör Uzmanı

ASD Market Week Las Vegas Fuarı...

“Ülkemiz; kimya sanayi ihracatında ABD’ye 2021 yılında 1.1 milyar dolarlık satış yaparken, bu ülke kimyada en fazla ihracat yaptığımız pazarlar arasında 4. sırada yer aldı. 2022 yılında ise yüzde 33,6 artış göstererek 1.53 milyar dolar ihracat ile ABD dış satışlarımızda 2. sıraya yükseldi.”

Nihai tüketici ürünlerine yönelik olarak Nevada eyaletinin Las Vegas kentinde düzenlenen ASD Market Week Fuarı 21-24 Ağustos 2022 tarihlerinde 63. kez gerçekleşti. Mart ve ağustos ayları olmak üzere yılda 2 kez düzenlenen fuarda ev tekstilinden konfeksiyona, kişisel bakımdan kozmetiğe, temizlik ürünlerinden züccaciye, oyuncaktan promosyon ürünlerine kadar pek çok sektörden 1800’e yakın firma ürünlerini sergiledi.

Ziyaretçi kitlesini e-ticaret satıcıları, eyalet içerisinde olduğu kadar, ABD’nin diğer eyaletlerinden ve çevre ülkelerden de perakendeciler ve toptancılar oluşturduğu fuarı, resmi rakamlara göre ağustos ayında yaklaşık 30 bin kişi ziyaret etti. Pandemi etkilerinin geride kalması ile birlikte 2023 senesinde fuarın daha çok ziyaretçiyi çekmesi bekleniyor.

Diğer taraftan katılımcı profilinin büyük bir kısmını Amerikalı toptancıların oluşturduğu fuarda ülkemiz firmalarının da içerisinde bulunduğu üretici firmalar sadece Source Direct bölümünde yer aldı. Üretici firmaların, toptancı ağırlıklı olan bir fuarda kaybolacağı düşünülse de tedarik edeceği ürünleri doğrudan üreticiden almak isteyen alıcılar, söz konusu bölümden üreticilere kolaylıkla ulaşma fırsatı buldu. Öte yandan toptancıların da fuar katılımcısı olması, kendileri ile iletişime geçmek isteyen firmalarımız için de erişim kolaylığı sağladı.

ABD’DE OFİS AÇMAK AVANTAJ SAĞLAYACAK

ABD’li firmalar ve nihai tüketiciler, ABD’de yerleşik, ofisi olan, kolay ulaşabildikleri firmaları daha güvenilir bulduğu için tercih ediyorlar. ABD’de ofis ve depo açarak stok bulundurmamak, firmalarımıza büyük avantaj sağlayacak. Ülkemizden 22 katılımcının yer aldığı ağustos fuarı için söz konusu katılımcı firmalarından alınan dönüşler de deposu olan firmaların avantajlı olduğunu doğrular nitelikteydi. ABD’de deposu ve distribütörü olan firmaların fuardan daha memnun olarak ayrıldıkları gözlemlendi.

Ülkemizin ABD ile ticari ilişkilerine bakacak olursak; ABD ihracatı 2022 senesinde bir önceki yıla göre yüzde 14,3 arttı ve 16.8 milyar dolar ile ülkemizin en çok ihracat yaptığı ikinci ülke konumuna geldi. Aynı dönemde ABD’ye en çok ihracat yapan sanayiler kimya, otomotiv ve çelik oldu. Ülkemiz; kimya sanayi ihracatında ABD’ye 2021 yılında 1.1 milyar dolarlık satış yaparken, bu ülke kimyada en fazla ihracat yaptığımız pazarlar arasında 4. sırada yer aldı. Kimya sanayinin 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 33,6 artış göstererek 1.5 milyar dolar ihracat yaptığı bu ülke, dış satışlarımızda 2. sıraya yükseldi. Kimya sanayisi olarak ABD’ye en çok ihracat yaptığımız alt sektörler ise mineral yakıtlar ile plastik ve mamuller oldu.

ABD’nin genel ekonomik durumuna baktığımızda; 2021 yılı itibarıyla 23 trilyon dolar GSYH’ye sahip olduğu ve kişi başına düşen GSYH’nin 69 bin dolar seviyesine ulaştığı görülüyor. Dünya bankası verilerine göre; 2020 yılında yüzde 1,2 olarak gerçekleşen yıllık ortalama tüketici enflasyonu ise 2021 yılında yüzde 4,7 seviyesine yükseldi. ABD dünyanın en büyük ithalatçısı konumunda olup 2021 yılında gerçekleştirdiği 2.9 trilyon dolar değerinde ithalat ve 1.7 trilyon dolar değerinde ihracat ile 1.2 trilyon dolarlık dış ticaret açığı verdiği görülüyor.

Batuhan ÖZDEMİR
İKMİB Uzman Yardımcısı

İnsani Yardım Endüstrisi!

“Hayatın dokunduğu her alanda imzası olan kimya sanayisinin insani yardım alanında da büyük bir payı var. Özellikle medikal cihazlar, tek kullanımlık plastik ürünler, ilaç gibi sektörler, insani yardımda uluslararası örgütlere tedarik sağlıyor. Böylece bu sektörler bir yandan ticaret portfolyolarını geliştirme, bir yandan da dünyanın yaralarını sarma imkânı buluyor.”

Dünyada savaşlar, açlık ve derin yoksulluk gibi çözülemeyen sorunların devam ettiği bir ortamda insani yardımlar ve bunları gerçekleştiren kurum, örgüt ve kişiler giderek daha büyük öneme sahip hale geliyor. Mevcut krizlere ek olarak kapımızda olan iklim krizi ve buna bağlı ortaya çıkmakta olan felaketler, 2019 yılında hayatı etkileyen covid-19 pandemisi gibi sürpriz etmenler gün geçtikçe daha çok insanı yardıma muhtaç hale getiriyor. Bu nedenlerle de insani yardım sektörünün gittikçe büyüyen bir ekosistem haline geleceği açıkça görülüyor.

Brookings Enstitüsü'nden George Ingram ve Kristin M. Lord'un yapmış olduğu araştırmaya göre gün geçtikçe genişleyen ve oyuncuları artan bir yapıya sahip olan insani yardım sektörü, krizlerin sayısı ve çeşitleri arttıkça daha çok noktaya yetişmeye çalışıyor. Bu durumun insani yardım alanına daha çok ülke ve aktörün girmeye başladığını, muhtaç ülke ve bölgelerin eskiden olduğu gibi yalnızca gıda ve giyecek yardımları değil, sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda da ekonomik kalkınma sağlayacak projelere de ihtiyaç olduğunu ortaya koyuyor. Örneğin; kadınların eğitimini sağlayacak destekler, düzenli sağlık merkezleri gibi konulardaki yardımlar gibi... Dolayısıyla insani yardım yatırımları ve malzeme tedarikinin de bu konulara göre çeşitlenmesi ve daha sürdürülebilir hale gelmesi söz konusu...

Araştırmanın gösterdiği üzere; giderek oyuncuları ve ihtiyaç sahipleri artan bir endüstri haline gelen insani yardım alanında mal ve hizmet üreten firmaların etkisi katlanarak artıyor. Kurumlar, STK'lar, dernekler, örgütler ve firmalar bu sebeple etkili iletişim ve düzenli tedarik ağları kurmak konusunda önemli çalışmalar yapıyor. Bu kapsamda 'İnsani Yardım Endüstrisi'; her yıl düzenlenen büyük çaplı AIDEX Brüksel, AIDEX Nairobi ve DIHAD – Dubai International Humanitarian Aid Conference and Expo gibi fuar/konferans etkinlikleri ile bu iletişim ve tedarikçi ağlarını kuvvetlendiriyor.

İNSANI YARDIM PAZARI 22 MİLYAR DOLARI AŞIYOR

DIHAD 2022 Fuarı'na katılım sağlayan büyük kurumlar ve ülkelerin tedarik rakamlarına bakıldığında; Uluslararası Kızılağaç ve Kızılay Birliklerinin 2020 yılı tedarik harcamaları 82 milyon İsviçre Frangı, Birleşmiş Milletlere bağlı 39 örgütün 2019 yılı tedarik harcamaları 19.9 milyar dolardır.

Birleşmiş Milletler verilerine göre ihaleler yolu ile 2020 yılında BM'ye bağlı 39 kuruluş, toplam 22.3 milyar dolar değerinde mal ve hizmet tedariki sağlarken, bunun toplamda 507.5 milyon dolarlık alımının Türkiye kökenli firmalardan karşılandığı gözleniyor.

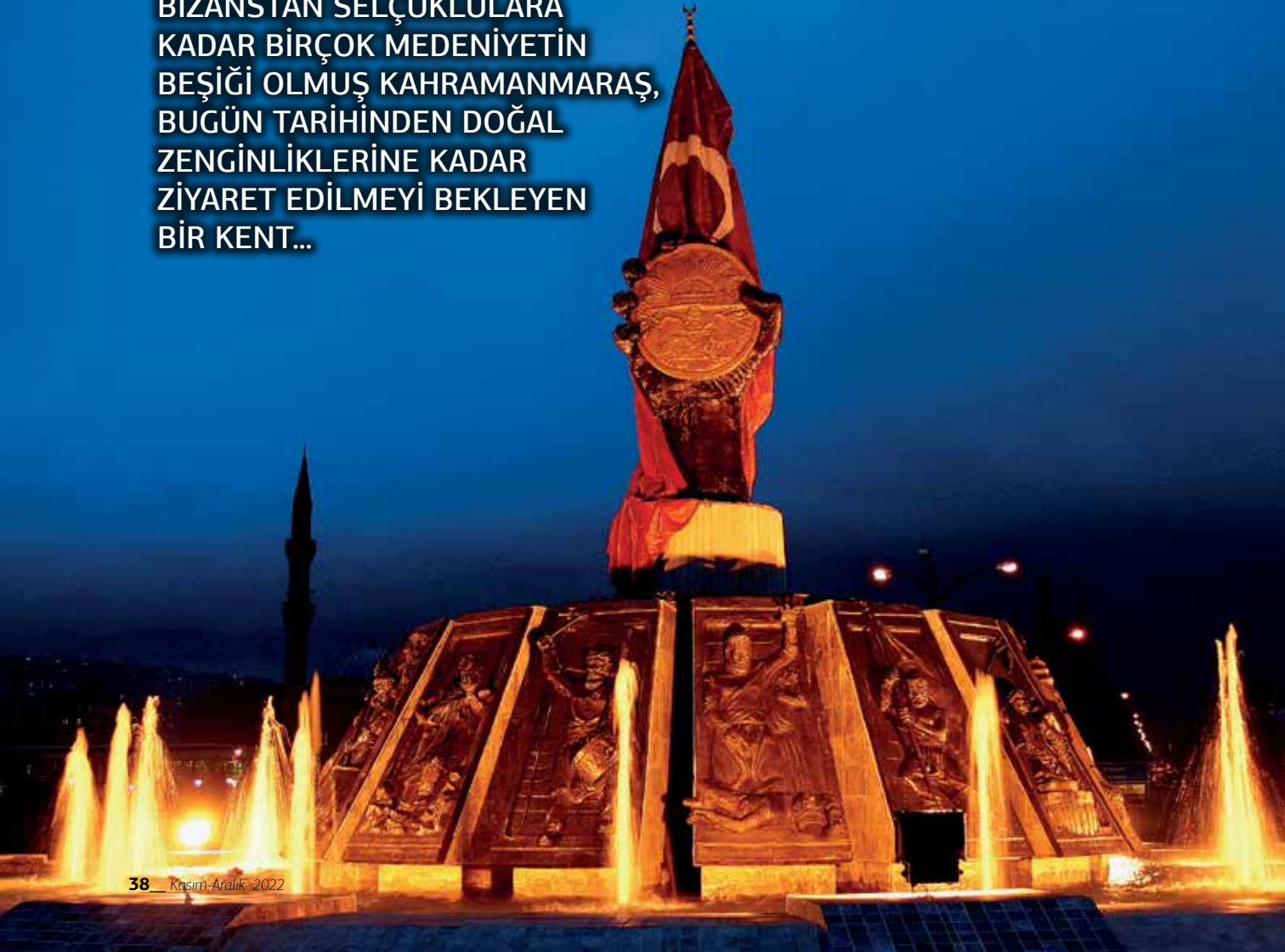
Hayatın dokunduğu her alanda imzası olan kimya sanayisinin insani yardım alanında da büyük bir payı var. Özellikle medikal cihazlar, tek kullanımlık medikal sarf malzemeleri, tek kullanımlık plastik ürünler, dezenfektanlar, hijyen sağlayıcı ürünler, kimyevi madde ve katkıları, prefabrik yapılar, oyuncak ve kırtasiye ile ilaç sektörleri, insani yardımda uluslararası örgütlere tedarik sağlıyor. Böylece bu sektörler bir yandan ticaret portfolyolarını geliştirme bir yandan da dünyanın yaralarını sarma imkânı buluyor.

Bu gelişmeler kapsamında 2023 yılında DIHAD ve AIDEX fuarlarına düzenlenmesi planlanan milli katılım fuarı organizasyonlarına firmalarımızın katılarak, bu potansiyeli yerinde görmesi hedefleniyor.

KAHRAMANMARAŞ KAHRAMANLAR ŞEHİRİ

GURGUM KRALLIĞINDAN GERMENİCİ'YA,
BİZANSTAN SELÇUKLULARA
KADAR BİRÇOK MEDENİYETİN
BEŞİĞİ OLMUŞ KAHRAMANMARAŞ,
BUGÜN TARİHİNDEN DOĞAL
ZENGİNLİKLERİNE KADAR
ZİYARET EDİLMİYİ BEKLEYEN
BİR KENT...

Hazırlayan:
Serda Büyükkoyuncu
Seyahat yazarı

Torosların sonunda, tarih boyunca yapılan seferlerin yolunda, her yanı dağlarla çevrili bir şehir, kahramanlar şehri; Kahramanmaraş... Dilerseniz kayak yapabileceğiniz, dilerseniz Hollanda ve İngiltere'nin endemik bitkilerinden fazla çeşitliliği olan yaylalarında yeniden doğacağınız, dilerseniz de meşhur kaplıcalarında şifa bulacağınız bir şehir Kahramanmaraş...

TARİH BOYUNCA KAHRAMANMARAŞ

Geçmiş tarih öncesi dönemlere, 14-16 bin yıl öncesine kadar gidiyor bu toprakların. İlk medeniyet ise yaklaşık 3200 yıl öncesinde Hititlere ait... Bulunduğu konum öylesine önemliymiş ki, işgal eden edene! Gurgumlar'a, Asurlar'a, Medler'e, Persler'e ev sahipliği yapmış, Büyük İskender zamanında Makedonya İmparatorluğu hâkimiyetine geçmiş, şehrin kendisi gibi isminin de tarihi eskilere, çok eskilere kadar gidiyor. M.Ö. 9'uncu Yüzyılda Gurgum Krallığı'nın başkentiyken adı Markas'mış. Bizans kaynaklarında da Germanicia ve Marasion isimleri geçiyor aynı topraklar için... Roma'nın egemenliği zamanında ismi Germanicia olmuş, çünkü o dönemin imparatoru Germanicus' a ithaf edilmiş şehir... O dönem için stratejik önemi daha da artan bir şehir halini almış. Hem önemli şehirlere yakın hem ticaret yolu üzerinde bir yermiş Germanicia... Uzun bir dönem Hristiyan devleti olarak yönetilmiş şehir, ta ki 6'ıncı Yüzyıl'a kadar. Amansız Arap akınları sonunda Halid Bin Velid, 637 yılında Maraş'ı fethetmiş ve İslamiyet gelmiş Maraş'a. Zaman ilerlemiş, büyük bir akınla Selçuklular fethetmiş şehri 1086'da... Ama yine tek elde kalmamış. Anlayacağınız; bir türlü rahat nefes alamamış bu topraklarda yaşayanlar. Selçuklu, Bizans, Haçlı, Danişmendi derken bir deprem taş taş üstünde bırakmamış 1114'de... Selçuklular sonrasında İlhanlı ve Memlük egemenliklerine girmiş Maraş. Sonra da Dulkadiroğlu Hanedanlığı'na katılmış... Dulkadiroğlu Beyliği, şehrin tarihi için çok önemli olmuş.

Şehirde günümüze kadar gelen Ulu Cami, Hatuniye Cami, Taş Medrese ve Türbe, Tarihi Ticaret Alanları, Kâtip Han, Taş Köprü gibi birçok anıt yapı ve yer Dulkadiroğlu Beyliği zamanından kalmış. Kent, 1515 yılında Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlı topraklarına katılmış. Ama Osmanlı'nın idari merkezlerinden uzak olduğu için isyanlar baş göstermiş zaman zaman.

1. Dünya Savaşı'nda önce İngilizler sonra da Fransızlar tarafından işgal edilmiş şehir... Ama "Maraş bize mezar olmadan düşmana gülizar olmaz" diyerek çıktıkları bağımsızlık mücadelesiyle kendi Kurtuluş Savaşı'nı vermiş Maraşlılar. 12 Şubat 1920'de bağımsızlığını kazanarak kendini kurtaran ilk şehir olmuş. 1925' de TBMM tarafından 'Kırmızı Şeritli İstiklal Madalyası' ile 1973' de ise 'KAHRAMANLIK' unvanı ile şereflendirilmiş şehir ve adı ilelebet 'KAHRAMANMARAŞ' olarak değiştirilmiş. Şehrin olmazsa olmazı, gezilmesi gerekenlerden ilki; köşk tipi minaresiyle görmeye alıştıklarımızdan farklı mimarisiyle Ulu Cami...

TARİHİ ULU CAMİ...

Ulu Cami; Dulkadiroğulları Beyliği hükümdarı Süleyman Bey zamanında inşa edilmiş. Girişteki kitabeye göre cami Dulkadirli Süleyman Bey'in oğlu Alaüddöve Bey tarafından 1496'da çok ciddi bir restorasyondan geçmiş.

Ayrıca bir imarethane, Taş Medrese, Mescit ve Büyük Bağdat Han'ı da yaptırmış Alaüddevle Bey.

YEDİ GÜZEL ADAM MÜZESİ

Şehrin entelektüel yapısının en çarpıcı müzesi; Yedi Güzel Adam Müzesi... 1882 senesinde Amerikan misyonerleri tarafından Amerikan kız koleji olarak inşa edilmiş bir binaya kurulmuş müze, aslında üç ayrı binaymış ilk inşa edildiğinde... Günümüzde sadece iki yapısı ayakta kalmış okulun.

Cumhuriyetin ilanından sonra 1933'de Kahramanmaraş'ın ilk eğitim kurumu olarak yeniden okul olarak hizmete girmiş. 1945-1965 arasında birbirinden değerli ve önemli kişiyi yetiştiren Maraş Lisesi işte bu binadaymış.

Sonrasında bir dizi restorasyon ve onarım geçirerek hem kütüphane hem de 'Yedi Güzel Adam Müzesi' olarak yeni hayatına başlamış. Müzede şehrin yetiştirdiği pek çok ünlü edebiyatçı, şair ve ozanın mumyaları, eserleri ve yaşam öykülerinin anlatıldığı köşeler bulunuyor.

SANAYİDE KAHRAMANMARAŞ

Kurtuluşundan sonra hızla yaralarını sarmış ve günümüze Türkiye'nin lokomotif şehirlerinden biri olarak gelmiş Kahramanmaraş... Kent, sanayisinin yanı sıra tarihine de sahip çıkmış doğasına da... Öyle bir yaylası var ki, bir giden bir daha aklından çıkaramıyormuş. Başkonuş Yaylası Maraş'ın doğaya gösterdiği özenin bir göstergesi.

BAŞKONUŞ YAYLASI

Sümbül kokusunu sever misiniz? Kim sevmez ki? Peki ya salep sever misiniz? Kış gecelerinin vaz geçilmezidir salep... Hem sümbülün hem de salepin, yüzlerce endemik bitkinin, göçmen kuşlar misafirhanesinin tam da orta yerinde Başkonuş Yaylası... İsviçre'den de Norveç'ten de farkı yok, fazlası var.

1987 yılında geyik üretme istasyonu olarak kurulmuş bir yermiş, yıllar sonra geyikler doğaya bırakılmış. Çevrede çoğalan geyiklerin sayısı günümüzde 250-300'e kadar ulaşmış. 2011 yılından itibaren özel işletme statüsüne girmiş ve Erdoğanılmaz ailesi tarafından yönetilmeye başlanmış. Yaylanın giriş kısmı mesire alanı olarak düzenlenmiş. Kır Lokantası, bungalov orman evleri, çadır kamp alanı, karavan kamp alanı, piknik alanları, spor alanları, çocuk oyun alanları, ATV, binicilik, kızak gibi aktivite alanları, özgür hayvan bahçesi ve yürüyüş yolları bulunuyor.

Erdoğanılmaz ailesi konaklama alanını 1325m'lik rakıma konumlandırmış. Ayrıca çok sayıdaki ağaç çeşitliliği sayesinde oluşan oksijene, Akdeniz'den gelen nemli havanın da karışmasıyla bağışıklık sistemini güçlendiren sağlıklı bir ortam oluşuyor. Yaylada yaz ve kış aylarındaki farklı güzellikleri ve tedavi edici güzel havası ile gelenlere unutulmaz bir deneyim sunuluyor.

YEŞİLGÖZ GÖLÜ

Doğanın içinde bir başka olağanüstü güzellik de Yeşilgöz Gölü... 20 metre derinlikteki bir obruktan çıkıp Tekir Deresi ile birleşiyor Yeşilgöz'ün suyu. Suyu bazen

yeşil, bazen turkuaz bazen de mavi. Bu muhteşem renklerin sebebi için güneş ışınlarının bir oyunu diyen de var, suyun derinliği ve ağaçların yansımından diyen de...

MARAŞ DONDURMASI

Kahramanmaraş denince ilk akla gelen genelde dondurma oluyor. Bu şöhrete kavuşması için uzun bir yolculuğu olmuş Maraş dondurmasının. Sırrı şehrin sırtını yasladığı Ahir Dağı'nın doğal zenginlikleri ile sabırla yoğrulmuş ustalığında gizli. Yüzyıllar önce Kahramanmaraş'ta Ahir Dağı'nın yamaçlarındaki mağara ve oyuklara birikmiş kar tabakaları ile dağın bağlarında üretilen Kabarcık üzümü pekmezi, karakovan balı ve meyve özlerinin karışımından oluşan serin mi serin bir tatlı doğmuş. Bu tatlıya o günlerde Karsambaç adı verilmiş. Karsambaç; daha sonra Ahir Dağı'nda yetişen keçilerin sütü ile daha da zenginleşmiş ve en sonunda yabancı orkidelerin köklerinden elde edilen salep ile bu mucizevi formül tamamlanmış.

Ortaya çıkan muhteşem karışımı 1960'lı yıllarda Durgut Usta kendi alın teri ve becerisi ile sabırla işlemiş. Kıрма dondurmanın mucidi olarak kabul edilen Durgut Usta'nın ünü, mini bir dondurma dükkanı ile başlamış ama şöhreti Kahramanmaraş'ın ünlü Kervan Pastaneleri olarak önce ülkemize yayılmış. Sonra da Alpedo dondurma adıyla tüm dünyanın sevdiği lezzetler arasında yerini almış. Çin'den Amerika Birleşik

Devleri'ne 4 kıtada dünya genelinde tam 114.000 noktaya Maraş Dondurmasını taşıyor olmuş. Dünyanın en büyük çengel dondurması ile rekorlar kitabına girmeyi başaran Alpedo, geleneksel Maraş dondurmasının yanı sıra çileklisinden, fıstıklısından; çikolatalısından portakallısından tam 30 çeşit saf ve doğal dondurma ürettiyor.

MARAŞ TARHANASI

Kahramanmaraş'ın bir başka kendine özel yiyeceği daha var. Kahramanmaraş'a özgü, farklı bir yöntemle hazırlanan Maraş tarhanası, Kahramanmaraş insanının vazgeçilmez gıdası olmuş. Yapım aşamasında

komşu hanımların imcece usulü ile bir araya gelmeleri, sabahın erken saatlerinde kalkıp çiğ adı verilen özel bir sergi üzerine tarhana sermeleri zamanla kültürel bir özellik haline almış. Ama bunun yanında modern tesislerde hijyenik ambalajlarda satılan türleri de var.

MARAŞ ÇÖREĞİ

Tıpkı tarhana gibi bu çörek de savaş yiyeceğiymiş o tarihlerde... Daha sonra Kahramanmaraş'ta özellikle Ramazan bayramlarında bir kültür haline gelmiş. Ramazan gelmeden 1-2 ay öncesinde fırınlardan sıra alınır hamurları hazırlayıp fırınlara verilir sırası gelen alır evinde aylarca tüketir. 90'lı yılların sonlarında artık sektör haline gelmiş. Zamanla fıstıklı, fındıklı, acılı, cevizli, kakaolu, limonlu gibi 20 çeşitle çörek severlere sunulur olmuş.

ELCHIN IBADOV

Varmak istediği hedefi önce hayal ederek başarıyı yakalıyor

Başarı kriterini, “Varmak istediğim bir sonraki küçük hedefi hayal ediyorum, olumlu profesyonel ilişkilere önem veriyorum ve duygusal zeka kaslarımı güçlendirmeye çalışıyorum” şeklinde ifade eden SOCAR Rafineri ve Petrokimya Mali İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcısı Elchin Ibadov, hedeflerine bu yöntemle ulaştığını söylüyor.

Kimya sanayisine yön veren SOCAR Rafineri ve Petrokimya'da üst düzey yöneticilik yapan Elchin Ibadov, sanayici kimliğinin yanı sıra eğitim alanına da gönül veren bir iş insanı. ABD'de yüksek lisansını tamamladıktan sonra iş hayatına atılan Ibadov, eğitim alanındaki tutkusundan da vazgeçmeyerek çeşitli üniversite ve eğitim kuruluşlarında ekonomi ve finans alanında öğretim görevlisi olarak gençlere yol gösteriyor. Dönem dönem eğitim vermeye devam ettiğini söyleyen Ibadov, ayrıca Azerbaycan'da ana dilde modern ekonomi ve finans ders kitaplarının eksikliğini görmesi nedeniyle bu alanda bugüne kadar toplam 15 ders kitabının tercümanlığını veya yazarlığını yaptığını vurguluyor. SOCAR Rafineri ve Petrokimya Mali İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcılığı görevini yürüten Ibadov, Chemist'in sorularını yanıtlıyor.

Öncelikle sizi tanıyabilir miyiz?

Azerbaycan'ın Ordubad bölgesinde 1978 yılında doğdum. Başarılı bir eğitim sürecinden sonra 2001 yılında iktisat alanında yüksek lisans yapmak için ABD'ye gittim. Chicago'daki Illinois Üniversitesi'nde eğitimimi devam ettirirken Chicago Dünya Ticaret Merkezi'nde Ekonomik Araştırmalar Uzmanı olarak ilk işime başladım. İlk iş deneyimimi böyle önemli bir global kuruluştaki yaşamış olmak benim için önemli bir şanstı. Bugün iş hayatımı şekillendiren temel felsefeleri o yıllarda edindiğime inanıyorum. Yüksek lisans eğitimimi tamamladıktan sonra Azerbaycan'a döndüm ve 11 yıl boyunca PwC profesyonel danışmanlık şirketinde çeşitli kademelerde görev aldım. 2014

yılında SOCAR'ın Türkiye'deki yatırımlarında görev almak için ikinci vatanım olan Türkiye'ye geldim ve o yıldan beri STAR Rafineri, Petkim ve Aliğa yarımadasındaki diğer SOCAR iştiraklerinde mali işlerin yönetimi anlamında çeşitli görevler alarak ülkelerimize gururla hizmet etmekteyim.

SOCAR gibi alanında güçlü bir markanın büyümesinde önemi roller aldınız. SOCAR Türkiye'nin, Türkiye'deki yatırımlarından bahseder misiniz?

Dünyanın en köklü petrol üreticileri arasında yer alan Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi SOCAR, 2008 yılında Özelleştirme İdaresi'nden Petkim'in yüzde 51 hissesini satın alarak Türkiye'de faaliyete başladı. SOCAR Türkiye olarak 2008'den bugüne kadar SOCAR Terminal, Petkim, STAR Rafineri ve TANAP dahil 17.7 milyar dolar yatırım yaparak Türkiye'nin doğrudan en büyük dış yatırımcısı olduk.

Türkiye'deki yatırımlarımızı, petrokimyayı merkezimize alarak cari açığın kapanmasına katkı sağlayıcı alanlarda yapıyoruz. Türkiye'nin katma değerli üretim gücünü artırarak, özellikle petrokimya ve petrol ürünlerinde dışa bağımlılığını azaltmayı hedefliyoruz. Petkim ile Türkiye'nin petrokimyasal hammadde ihtiyacının yaklaşık yüzde 16'sını karşılıyoruz. STAR Rafineri ise Türkiye'nin işlenmiş petrol ihtiyacının yaklaşık yüzde 25'ini karşılıyor. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) açıkladığı “2021 İhracat Şampiyonları” listesinde 8'inci sıradayız. Bu alanda daha gidilecek çok yol olduğunu biliyoruz.

Kurumsal başarılarda sizin de katkınız tartışılmaz. Peki sizi başarıya taşıyan kriterleriniz nelerdir?

Tabii ki, başarılı olmanın arkasında mutlaka çalışmak, sebat göstermek ve konulara farklı açılardan bakma yeteneğini geliştirmek önemli faktörler olarak ortaya çıkıyor. Eğer bir başarı elde ettiysem, bunda birden fazla kriterin baskın olarak önem taşıdığına inanıyorum. Bu kriterlerimi de şöyle sıralayabilirim:

1) Varmak istediğim bir sonraki küçük hedefi hayal ediyorum: İdealist olmanın insan motivasyonuna tabii ki çok önemli bir etkisinin olduğunu düşünüyorum. Fakat aynı zamanda ideale giden yolun realist küçük adımlardan oluştuğunu da unutmamak lazım. Bir sonraki küçük hedefe mental olarak yoğunlaşmak ve onu hayal etmek bir noktadan sonra sizi o hedefe güçlü bir şekilde kilitliyor ve o hedefin gerçekleşmekten başka bir şansı kalmıyor.

2) Olumlu profesyonel ilişkilere önem veriyorum: İş hayatında hem kendi organizasyonunuzun içerisinde hem de dışarıdan sizin organizasyonu etkileyebilecek kişilerin bulunduğu evrende güvene dayalı olumlu ilişkileri kurmak ve daha da önemlisi onları sürdürmek başarı yolunda katalizör rolü oynuyor.

3) Duygusal zeka kaslarımı güçlendiriyorum: Günümüzde iş hayatında teknik bilgi, beceri ve deneyimler bizi bir yere kadar götürebiliyor. Başarıyı bir organizma olarak düşünürsek, bunları organizmanın kemikleri olarak algılayabiliriz. Ama bu kemiklerin etrafını duygusal zeka kasları ile sarmazsak, sağlıklı bir organizmadan bahsedemeyiz. Zor zamanlarda karar verebilmek, sebat göstermek, mental sertlik sergileyebilmek, insanları yönetebilmek ve yönlendirebilmek ve duygusal zekayı oluşturan daha nice önemli hususlar iş hayatında göz ardı edilmemeli diye düşünüyorum.

Tecrübelerinize dayanarak sektörünüzü ve kurumunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Petrokimya sektörü dünyada ve Türkiye’de en hızlı büyüme performansı gösteren sektörlerden. Petrokimyasal ürünler günlük yaşamımızın hemen her alanında kullanılıyor. Türkiye’nin rafineri ihtiyacından çok türev ürünlerin artırılmasına ihtiyacı olduğunu söyleyebiliriz. Petkim dünya piyasalarıyla uyumlu bir ticaret stratejisi izliyor. Bu nedenle dünyadaki gelişmelere duyarlı bir şekilde proaktif önlemler olarak tek yerli üretici olmanın avantajıyla bu olumsuzluklardan daha az etkileniyor.

Kimya endüstrisine nasıl bir değer katıyorsunuz?

Petkim, yerli üretici olarak önemli ithal ikamesi sağlarken, yerli üreticilere de önemli rekabet gücü fırsatı veriyor. Yerli üretici olarak öncelikle sanayici müşterilerimize ham madde temini sağlarken üretimden gelen yarım asırlık deneyimli gücümüz ve teknik donanımımız ile müşterilerimizin teknik ihtiyaçlarını da karşılıyoruz. Geniş operasyon ağıımız ile Türkiye’nin tüm noktalarındaki sanayicilerin ihtiyacını aynı gün içinde sağlama esnekliğimizle tedarik güvenliği imkanı veriyoruz. Bu imkanla müşterilerimizin daha az stok bulundurmalarını sağlıyor ve stoklama maliyetlerini azaltıyoruz.

Çevre ve iklim sorunlarının yaşandığı dünyada sektörünüzün geleceğini nasıl görüyorsunuz? Sürdürülebilirlik konusunda şirketinizin çalışmaları neler?

İş süreçlerimiz gereği enerji tüketimi ve sera gazı emisyonları, su tüketimi, atık su ve atık yönetimi,

hava kalitesinin etkilerinin ortak sonucu olan iklim değişikliğiyle mücadeleye özel önem veriyoruz. Sektördeki küresel trendleri de takip ederek geliştirdiğimiz sürdürülebilirlik stratejimizi üç temel, bir destekleyici mekanizma üzerine inşa ettik. 'Karbonsuzlaşma', 'Döngüsel Ekonomi', 'Yeşil Finansman' ve bunları destekleyen 'Fırsat Veren Operasyon Modeli'... Bu temelde emisyon azaltım hedeflerimizi gerçekleştirirken, sürdürülebilir etki yaratacak stratejik yatırımlar da yapıyoruz.

Karbonsuzlaşma stratejimiz kapsamında; karbon emisyonunu her yıl yüzde bir azaltmak için enerji verimliliği, elektrifikasyon ve kaynak yönetimi girişimleri uyguluyoruz. Hedefimizi; Kapsam-1 ve Kapsam-2 emisyonlarında 2035 yılı itibarıyla yüzde 40 karbon azaltımı ve 2050 yılı itibarıyla da net sıfır emisyon olarak belirledik.

Sektörünüzde çalışmak isteyen gençlere neler tavsiye edersiniz?

Bu sektör; öncelikle araştırma nosyonu ile gençleri başarıya götürecek bir sektör olarak ön plana çıkıyor. Buna ek olarak ananevi üretim metotlarından dijital transformasyon odaklı üretime geçişle ilgili bilgi ve tecrübe edinmek, bu sektörde başarılı olmanızı sağlayabilir. Son olarak da her zaman ikili insan ilişkilerinin önemini ve duygusal zeka kaslarının sizi şampiyonlar ligine taşıyacağını unutmamak gerektiğini söylemek isterim.

Başarılı iş yaşamınızda size ilham veren, enerji veren hobileriniz oldu mu? Bu hobileriniz halen hayatınıza renk katıyor mu?

Günümüzde cep telefonlarımızı, tabletlerimizi, dizüstü bilgisayarlarımızı çok aktif olarak kullanıyor ve yüksek verimlilik sağlıyoruz. Fakat bir müddet sonra bu aletlerin enerji ikmalini yapmazsak, yani şarja takmazsak bu cihazlar bize hizmet etmeyi durdurmak zorunda kalırlar. Ben hobilerime de bu şekilde bakıyorum. Onlar benim şarjım diyebilirim. Azerbaycan'da uzun yıllardan süregelen güzel bir gelenek var. Veliler çocuklarını genelde çok küçük yaşlardan itibaren müzik enstrümanı çalmayı öğrenme konusunda teşvik ederler. Devletin de bu konuda eğitim kuruluşlarını geniş halk kitlelerine açmak gibi önemli destekleri var. Bu vesileyle ben de Azerbaycan'ın milli enstrümanı olan tar dersleri aldım ve bu hobimi devam ettiriyorum. 'Müzik ruhun gıdasıdır' ifadesine güçlü bir şekilde katılıyorum. Bunun dışında öğretim görevlerimi de hobi olarak algılıyor ve bu işten büyük bir zevk

“SEKTÖR BENİ ÇOK HEYECANLANDIRIYOR”

Kimya hayatın her alanına dokunuyor. Etrafımızda gördüğümüz eşyaların hemen hemen hepsinde kimya muhtevası mevcuttur. Her ne kadar toplumda kimya endüstrisi ile ilgili bazen doğaya zarar veren bir algı oluşturulsa da ben kimya endüstrisinin dünyayı yaşanacak daha güzel bir yer haline getirmek için önemli misyonlar taşıdığına inanıyorum. Sürdürülebilirliği gerçekçi planlarla sağlayabilmek adına kimya endüstrisinin daha uzun yıllar beşeriyete hizmet etmesi gerektiğini düşünüyorum. Özellikle biyokimyasallarla ilgili gelişmeler beni bu sektörün temsilcisi olarak çok heyecanlandırıyor. Grup şirketlerimiz de bu konuda ortaya koyduğu vizyon ve strateji doğru yolda olduğumuzu gösteriyor.

almakla birlikte, ders verdiğim gençlerin zamanla iş hayatında önemli mevkilere gelmesini görmek bana büyük gurur hissi yaşıyor. Son olarak basketbola ilgili tutkumu not etmek isterim. Yöneticilerim bu tutkumu daha yoğun bir şekilde yaşayabilmem için bana Aliğa Petkim Spor profesyonel basketbol kulübünün yöneticilik görevini tevdi ettikleri gün çok duygulanmış ve sevinmişim. Hepinizi Basketbol Süper Ligi'nde kimya sektörümüzü gururla temsil eden takımımızı desteklemeye davet ediyorum.

İHRACATTA ROTA VIETNAM VE TAYLAND...

336.6
milyon dolar
VIETNAM'A
2021'DE YAPILAN
İHRACAT

236
milyon dolar
TAYLAND'A
2021'DE YAPILAN
İHRACAT

170
milyon
İKİ ÜLKENİN
TOPLAM
NÜFUSU

Vietnam ve Tayland, son yıllarda küresel üretimde uluslararası markalara ülkelerinde yatırım ortamı sağlayarak Çin'e alternatif hale gelirken, Türk kimya sanayi firmaları da bu pazarlardaki fırsatları değerlendirerek hem ihracatlarını artırabilir hem de uygun alanlarda yatırım yapabilir.

Küreselde son 20 yılda üretim Çin'e kayarken, bu durumu avantaja çeviren ve Asya'nın büyüyen ekonomileri arasına giren Vietnam ile Tayland yaşanan gelişmelerden olumlu yönde pay alıyor. Uluslararası birçok marka, üretim için bu iki ülkeye odaklanırken, işçilik maliyetlerinin düşüklüğü ve yabancı yatırımda hükümetlerin avantajlar sunması hem Vietnam'ı hem de Tayland'ı cazip ülke konumuna getiriyor. Yatırımın yanı sıra iki ülkenin nüfus olarak toplamda 170 milyonu bulması da pazar payının büyüklüğünü ortaya koyuyor ve iç pazarlarında pay kapma da her geçen gün önemini artırıyor.

Asya'nın bu gelişen iki pazarına Türkiye de önem vererek başta ihracatını artırmanın yollarını arıyor. Vietnam ve Tayland'a son yıllarda artan eğilimli bir seyrile ihracat yapan Türkiye, ithalatta da benzer bir durumla karşı karşıya kalıyor. Türkiye'den Vietnam'a toplam ihracatta 2020 yılında 244.3 milyon dolarlık

satış gerçekleşirken, 2021'de bu rakam 336.6 milyon dolara yükseliyor. 2022'nin dokuz aylık döneminde ise 262.3 milyon dolara ulaşılması, artış trendinin devam edeceği sinyali veriyor. Diğer yandan ithalatta ise aynı dönemler itibarı ile sırasıyla 1.3 milyar, 1.5 milyar ve 1.5 milyar dolarlık rakamlar dış ticaret açığının boyutunu gösteriyor.

Vietnam'a kimya bazında ihracat ele alındığında ise 2020'de 55.3 milyon dolarlık satış gerçekleşirken, 55.8 milyonluk ithalat yapıldığı gözleniyor. Vietnam'a 2021'de kimya ihracatı 74 milyon, ithalat ise 160 milyon dolar oluyor. Bu yılın dokuz aylık döneminde de ihracat 70.2 milyon, ithalat da 142.1 milyon dolar olarak kayıtlara geçiyor.

Diğer yandan Tayland ile ilgili dış ticaret verileri incelendiğinde ise 2020'de bu ülkeye 184 milyon dolarlık ihracat, 1.2 milyar dolarlık ithalat yapıldığı görülüyor. Aynı ülkeyle 2021'de 236 milyon dolarlık

VIETNAM'IN EKONOMİK VERİLERİ

GÖSTERGE	DEĞER	2019	2020	2021 (tahmini)
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	327,9	342,9	366,2
Büyüme	%	7,2	2,9	2,6
Nüfus	Milyon Kişi	96,5	97,4	98,3
Kişi Başı Gelir	USD	3.398	3.521	3.725
Enflasyon	%	5,2	0,2	1,9
İşsizlik Oranı	%	2,2	3,3	2,7
Cari Denge / GSYH	%	3,7	4,4	-0,5
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-0,4	-3,9	-4,2
İhracat	Milyar USD	264,6	281,4	406,8
İthalat	Milyar USD	253,4	261,3	329,2

ihracat, 1.6 milyar dolarlık ithalat hacmi yakalanırken, 2022'nin dokuz aylık döneminde de 219 milyon dolarlık ihracat ve 1.4 milyar dolarlık ithalatın gerçekleştiği dikkat çekiyor.

Türkiye ile Tayland arasında kimya ticareti verileri incelendiğinde ise 2020'de 52.9 milyon dolarlık ihracata karşılık 213.1 milyon dolarlık ithalat yapıldığı kayıtlarda yer alıyor. Türkiye, 2021'de 68.6 milyon ihracat, 373.8 milyon dolarlık ithalata imza atarken, bu yılın dokuz aylık döneminde de ihracat 76.8 milyon, ithalat ise 419.6 milyon dolar olarak gerçekleşiyor.

İKİ ÜLKEYE DE EN ÇOK SUSUZ SODYUM KARBONAT İHRACATI YAPILIYOR

Vietnam ile Tayland'a en çok ihracatı yapılan ürün grupları dikkate alındığında ise susuz sodyum karbonat (dehidrate), tedavide veya korunmada kullanılmak üzere karışık olan

veya karışık olmayan diğer ilaçlar, disodyum tetraborat pentahidrat, orto borik asit, çinko oksit, antibiyotikleri içeren ilaçlar gibi ürünler öne çıkıyor.

Asya pazarının öneminin altını çizen T.C. Ticaret Bakanlığı da son zamanlarda ihracatçı firmaların bu bölge ülkelerine ilgisini artırabilmesi için girişimlerde bulunuyor. Bu kapsamda 'Uzak Ülkeler Stratejisi' geliştiren T.C. Ticaret Bakanlığı, "Asya-Pasifik ülkeleri ithalat için uzak değilse, ihracat için de uzak değil" yaklaşımıyla bu ülkelere dış satışı artırmanın yollarını arıyor. Bakanlık, bölge ülkelere ihracatın artırılabilmesi için de ihracatçılara yol gösteriyor. İki pazar ile ilgili bilgi almak isteyen firmalar yine bakanlığın 'Müşavire Danışın' uygulaması üzerinden destek alabilirler. Ayrıca yine bakanlığın web sitesinden 'Kolay Destek', 'Kolay İhracat' gibi platformlar üzerinden bu konularla ilgili bilgiler temin edilebilir. Aynı web sitesinden iki ülkenin pazar bilgilerine de ulaşılabilir.

TAYLAND'IN EKONOMİK VERİLERİ

GÖSTERGE	DEĞER	2020	2021	2022
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	500,3	513,2	522,0
Büyüme	%	-6,2	1,6	3,3
Nüfus	Milyon Kişi	69,8	70,0	70,1
Kişi Başı Gelir	USD	7.168	7.336	7.449
Enflasyon	%	-0,3	2,2	4,0
İşsizlik Oranı	%	2,0	1,5	1,0
Cari Denge / GSYH	%	4,2	-2,1	-0,1
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-4,7	-7,8	-6,1
İhracat	Milyar USD	229,3	267,5	-
İthalat	Milyar USD	208,6	269,1	-

VIETNAM, İHRACAT İÇİN UZAK BİR PAZAR DEĞİL

Burak Cihan Ürkmez

T.C. Hanoi Büyükelçiliği - Ticaret Müşaviri

T.C. Ticaret Bakanlığımızın son dönemde ortaya koyduğu 'Uzak Ülkeler Stratejisi' bağlamında; Asya-Pasifik ülkeleri ithalat için uzak değilse, ihracat için de uzak olmadığını firmalarımızın benimseyeceği bir döneme girilmesi, önemli bir eşik olarak önümüzde duruyor.

Vietnam, bugün 100 milyona yakın nüfusu ile dünyanın en kalabalık 15'inci ülkesi olmasının yanı sıra yıllık ortalama yüzde 7 ekonomik büyüme oranı ile de hızla büyüyen bir pazar olarak ön plana çıkıyor. 50 milyonu aşan çoğunluğu genç işgücü, düşük işsizlik oranı ve her geçen gün sayısı artan orta sınıfı ile bölgesinde parlayan ülkeler arasında yerini alıyor. 'Doi Moi' olarak adlandırılan ekonomik değişim programının başlatıldığı 1986 yılından bu yana çok büyük bir kısmı bölge ülkelerinden olmak üzere 362 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım alan ülke, bu süreçte gelişime ivme katmayı başardı. Ayrıca Çin+1 stratejisi kapsamında bölge ülkeleri dışındaki yabancı yatırımcıların alternatif üretim merkezi arayışlarında rota büyük ölçüde Vietnam'a çevrilirken, bu ülkedeki işgücü maliyetlerinin Çin'den daha düşük düzeyde olması da avantaj olarak öne çıkıyor. İş gücü kalitesindeki gün geçtikçe artan verim ile devletin sunduğu arazi ve vergi teşvikleri de Vietnam'ı cazibe merkezi haline getiriyor. Bu yılın ilk 10 ayında doğrudan yabancı yatırım 22.46 milyar dolara ulaşırken, Samsung, Intel, Panasonic, Microsoft, Canon, Bosch, LG, Toshiba, Pegatron, Foxconn, Nike, Adidas, Zara ve H&M gibi çok uluslu şirketler üretimlerinin önemli bir kısmını Vietnam da yapıyor.

Vietnam'ın dış ticaret yapısı da gelen yatırımlarla birlikte son yıllarda kabuk değiştirirken, bu süreçte tarımsal ürünlerden çok elektronik ve imalat sektöründeki ürünlerin ihraç edildiği bir üretim yapısına evrilme gözleniyor. Tüm bu gelişmelerin etkisiyle de son 5 yıldır aralıksız ticaret fazlası veriyor. Vietnam bu yılın ilk dokuz ayında yaklaşık 8 milyar dolar dış ticaret fazlası verirken, pandemi ve diğer olumsuz dış koşullar ise ihracatın gerilemesine değil, aksine ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17,21 artmasına

neden oldu. Vietnam'ın ihracat modelinin ithalatla karşılanan ham madde, makine ve yarı mamullere bağımlı yapısının bu dönemde de devam ettiğini ve bir süre daha devam edeceğini söylemek mümkün... Ancak hükümet, küresel tedarik zincirlerine daha sıkı eklemlenebilmek ve ihraç mallarının üretiminde ithalata bağımlılığı azaltma yolunda çalışmalarını da sürdürüyor.

İthalat açısından bakıldığında; Güneydoğu Asya bölgesinde bir üretim ve işleme merkezi olarak ön plana çıkan Vietnam, artan üretim ve ihracat taleplerini karşılayabilmek adına toplam ithalatını her yıl artırıyor ve dünya ithalatında 19'uncu sırada yer alıyor. İthalatının çoğunluğu sermaye malı ve ham madde olup, yalnızca yüzde 15'i tüketim malından oluşuyor. Vietnam'ın ana ithalat ürünleri; bilgisayar, elektronik ürünler ve parçalar, makineler, telefonlar ve telefon parçaları, plastik materyaller, tekstil ürünleri, demir-çelik ürünleri ve kimyevi maddelerden oluşuyor. Vietnam'ın tedarikçileri arasında en büyük payı Çin, Güney Kore, ASEAN ve Japonya gibi bölge ülkeleri alıyor.

İHRACATÇILARIN REKABET KOŞULLARI ZORLAŞIYOR

Vietnam'ın son dönemlerde imzaladığı EVFTA, UKVFTA, RCEP ve CPTTP gibi bazı yeni nesil serbest ticaret anlaşmaları (STA) sayesinde, önümüzdeki dönemde

tedarik zincirinde ve hedef pazarlarında çeşitlendirmeye gidebileceği öngörülmüyor. Özellikle AB ile yaptıkları ve 2020 yılından bu yana yürürlükte olan EVFTA sayesinde Vietnam'ın ihracatında AB ülkelerinin oranı her geçen gün daha fazla artıyor. Dolayısıyla ülkemiz ihracatçıları için en önemli pazarlardan birinde rekabet koşulları zorlaşıyor.

Ülkemizin Vietnam'a olan ihracatı geçmiş yıllarda düzenli olarak artış göstermesine rağmen, pandeminin etkisiyle bu olumlu gidişat 2020 yılında akamete uğrasa da 2021 yılında uluslararası ticaretin canlanmaya başlaması ile yeniden ivme kazandı. Vietnam'ın 2021 yılında ihracatımızda 84'üncü, ithalatımızda ise 39'uncu sırada yer aldığı görülüyor. 2021 yılında Vietnam'a ihracatımız bir önceki yıla göre yüzde 38 artış ile 336.7 milyon dolar, bu ülkeden ithalatımız ise yüzde 15 yükselişle 1.6 milyar dolar oldu. Böylece ikili ticaret açığımız bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 10 artarak 1.2 milyar dolara yükseldi. İhracat ve ithalattaki söz konusu artışlarda küresel pandemi ekonomisinin geride bırakılmasından kaynaklanan bir baz etkisi olmakla birlikte ihracatın ithalattan daha hızlı arttığı görülüyor. Bu performansın sürdürülmesi halinde Vietnam'a ihracatımızın çok daha üst seviyelere çıkması ve geçtiğimiz yılın üzerinde bir seviyeye ulaşılması olası olarak değerlendiriliyor.

VIETNAM'DA KİMYA ENDÜSTRİSİNİN PAZAR PAYI ARTIYOR

Vietnam'ın önde gelen endüstrilerinden olan kimya pazarının büyüklüğünün 14 milyar dolar olduğu hesaplanırken, yıllık büyüme oranının ise geçmiş dönemde ortalama yüzde 6'lara ulaştığı gözleniyor. Üretimini Çin'den Vietnam'a taşıyan büyük firmalar sayesinde önümüzdeki dönemde bu oranın yüzde 10 ila 11 civarına ulaşacağı değerlendiriliyor.

Öte yandan Vietnam'ın yükselen ekonomisinde çok önemli bir rol oynamasına rağmen kimyasallar sektörü son zamanlarda çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalıyor. Düşük üretkenlik, ithalatta Çin'e bağımlılık, eski teknolojinin kullanımı sonucunda ülkenin önde gelen ihracat sektörleri olan tekstil ve hazır giyim üretimi için gerekli olan soda, sentetik elyaf veya boya gibi ürünlerin tedarikinde zorlanıldığı gözleniyor. Diğer bir zorluk ise kimya sektöründe kullanılan sistemler ve yürürlükte olan iş güvenliği düzenlemelerinin hala büyük ölçüde az gelişmiş olması ve ayrıca çevresel etkisinin de azımsanamayacak derecede olmasıdır. Son olarak, Asya Pasifik bölgesi de dahil olmak üzere küresel

arz zinciri salgın ve piyasalardaki bozulma nedeniyle Vietnam kimya sanayi sert bir darbe almış olsa da ülkenin imalat sektörlerinin son dönemlerdeki olumlu toparlanma işaretleri göstermesi nedeniyle bu alanda toparlanma bekleniyor.

Vietnam'da kimya sanayinde faaliyet gösteren firmalar genelde ülkenin endüstriyel merkezi olan Ho Chi Minh Şehri (HCMC) ve civarındaki Mekong Deltası'nda yoğunlaşmış olup, kuzeyde yer alan başkent Hanoi civarı da önemli bir üretim ve yatırım potansiyeline sahiptir. Yabancı sermayeli firmalar kimya sanayinin lokomotifini konumunda olup farklı ürün grupları bazında bakıldığında yerel üretimin yerel ihtiyaçları karşılayamadığı, dolayısıyla sektörün ithalata bağımlı bir görünüm arz ettiği görülüyor. Özellikle organik kimyasalların hemen hemen tamamı yurtdışından geliyor.

TÜRKİYE'NİN VIETNAM'A KİMYA İHRACATI 74.2 MİLYON DOLAR

Vietnam'ın son 3 yıl ortalama kimyasal ithalatı 12 milyar, ihracatı ise 3.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşiyor. Vietnam'ın bu alanda ana tedarikçisi ise Çin, Tayvan, G.Kore, Japonya ve Tayland gibi bölge ülkeleri oluyor. Ülkemizin Vietnam ile olan kimya sanayi ticaretine bakıldığında ise 2021 yılında bu ülkeye ihracatımızın 74.2 milyon dolar ve Vietnam'dan ithalatımızın 160.7 milyon dolar olduğu görülüyor. Bu ülkeye ihracatımızı artırabilmek için fuarlar önemli bir enstrüman olarak öne çıkıyor.

TİCARETİN EKSENİ, TRANS ATLANTİK'TEN TRANS PASİFİK'E KAYIYOR

Cemil Çakar

**Tayland Kralliyet Hükümeti Fahri Ticaret Müşaviri
İKMİB GYK Üyesi-TİM delegesi**

Dünya ticaretinde Asya bölgesinin önemi giderek artıyor ve '21. Yüzyılın' Asya yüzyılı olacağı hepimizin malumudur. Çünkü küresel jeopolitik güç merkezi ve ticaretin eksenini, Trans Atlantik'ten Trans Pasifik'e kayıyor.

Bölgenin önemine genel bir bakış açısı ile Yükselen Asya, RCEP, ASEAN'dan Tayland ve Vietnam'a inen bir perspektif ile konuyu ele almak istiyorum.

Öncelikle ülkemizin ASEAN ile olan ilişkisini kısa bir özetle şöyle ele alabiliriz: Türkiye olarak, bölgesel barış ve istikrarın sağlanması amacıyla 1967'de kurulan ASEAN'a 2010 yılı itibarıyla ASEAN Dostluk ve İşbirliği Anlaşması'nın bir tarafı ve 2017 itibarıyla da Sektörel Diyalog Ortaklığı statüsüyle dâhil olduk. Bu ortaklık anlaşmasının içeriği 2019'da imzalanan 2019-2023 Pratik İşbirliği Alanları Belgesi ile belirlendi. Belgede ekonomik iş birliği alanları olarak ticaret ve yatırımlar, kamu-özel ortaklık projeleri, mikro ölçekli firmalar ve KOBİ'lerin iş birlikleri, turizm, madencilik, enerji ve yenilenebilir enerjiler, bilim ve teknoloji, inovasyon, AR-GE, gıda ve tarım yer alıyor.

İKMİB olarak T.C. Ticaret Bakanlığımızın 'Uzak Ülkelere İhracat ve İkili Dış Ticareti Artırma' hedefleri ve T.C. Dışişleri Bakanlığımızın 'Yeniden Asya' açılımlarıyla doğru orantılı olarak, ASEAN bölgesinin önemli iki üyesi olan Tayland ve Vietnam'a geçen aralık ayında ticaret heyeti organize ettik. Bu organizasyonda kimya, ilaç, kozmetik, medikal ve plastik sektörlerinden ihracatçı üyelerimizden oluşan 50 temsilcimiz ile yeni pazarlar geliştirmek ve bölge ile aleyhimize olan dış ticaret açığını dengeli bir seviyeye çekmek amacını hedefledik.

İlgili bakanlıklarımızın yeni pazarlar konulardaki makro hedefleri de bizlere yön gösterici oluyor ve çok kıymetli desteklerini de her zamanki gibi yanımızda görmek bizi motive ediyor.

Dünya ticaretinde Asya bölgesinin önemi giderek artıyor ve '21. Yüzyılın' Asya yüzyılı olacağı hepimizin malumudur. Çünkü küresel jeopolitik güç merkezi ve ticaretin eksenini Trans Atlantik'ten Trans Pasifik'e kayıyor.

Gittikçe globalleşme ve bölgeselleşmeye evrilmekte olup, Kısaca R.C.E.P. olarak adlandırılan Bölgesel Kapsamlı Ekonomik İşbirliği Anlaşması bölgesi pazar büyüklüğü, büyüme oranları ve yatırım imkânlarıyla Asya'da ihracatçılarımıza birçok fırsat sunuyor.

Bu bölgeselleşme ile çok taraflı bölgesel STA'lar gittikçe ön plana çıkmakta olup, R.C.E.P ile ASEAN + 5 ten oluşan 15 üyeli-Asya bölgesel ekonomik ortaklık anlaşması ile global GSYİH'nın üçte birine denk gelen bir alan oluştu.

Bu genel bilgilerden sonra bölgenin en önemli ülkelerinden olan Tayland ve Vietnam ile ilgili önemli bilgileri aşağıdaki şekilde paylaşmak isterim.

BÜYÜME: 2010 ile 2019 yılları arasında yılda ortalama yüzde 3,6 büyüyen Tayland ekonomisi 2020 yılında yüzde 6,2 daralmıştır. Hizmet sektöründe daralma yüzde 6,7 seviyesinde olurken, konaklama alt sektörü yüzde 37, ulaştırma sektörü ise yüzde 23 küçülmüştür. Emtia fiyatlarının gerilemesinden mütevellit madencilik sektöründeki daralma yüzde 9, küresel ekonomideki yavaşlamadan dolayı imalat sanayindeki küçülme ise yüzde 5,6 seviyesinde olmuştur.

2021 yılında imalat sanayi yüzde 5'lik büyüme yakalarken konaklama ve ulaşım sektörleri daralmaya devam etmiş, böylelikle Tayland, yıl genelinde yüzde 1,6 ile ılımlı büyüme yakalamıştır. Önümüzdeki dönemde Tayland'da ekonomik büyümenin yüzde 4'ün üzerine çıkacağı öngörülmüyor.

TAYLAND-SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri: Tayland, büyümeyi desteklemek için mali teşvik kapsamına sahiptir, büyümeyi yönlendirmek için dışa yönelik işletmelerinden yararlanabilir. Tayland'ın sermaye çıkışlarına karşı kırılganlığı, ülkenin şu anda oldukça büyük bir döviz rezervi yığınıyla övünmesiyle önemli ölçüde azalmıştır. Bu, 1997 ve 2008'de görülen krizlerin tekrarlanma şansını önemli ölçüde azaltmıştır.

Zayıf Yönleri: İhracata yapısal aşırı bağımlılık da dahil olmak üzere ekonomiye yönelik riskleri devam

ediyor. Nitelikli işgücünün boyutu nispeten küçüktür, bu da ucuz kırsal işgücü havuzu tükendikçe üretkenlik kazanımlarının elde edilmesinin giderek zorlaşabileceği anlamına geliyor.

Fırsatlar: Özellikle politika yapıcılarının yatırım ve araştırma ve geliştirmeyi teşvik etme çabalarıyla birlikte, doğrudan yabancı yatırımın yıllarca düşük performansın ardından toparlanması için bir fırsat var. Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık anlaşmasıyla desteklenen Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği entegrasyonu, Taylandlı işletmelere bölgesel ticaret ve yatırım için artan fırsatlar sağlayacaktır.

Tehditler: Tayland'ın birçok önemli ihrac ürününün (pirinç, kauçuk ve şeker) değişken fiyatlarının birçok çiftçinin geçim kaynakları üzerinde baskı oluşturmaları, külfetli tarım sübvansiyonlarının süreceğine işaret ediyor. Tayland ihracatı, Çin'in ekonomik patlamasından önemli ölçüde yararlanmıştır. Bu sebeple Çin ekonomisindeki bir yavaşlama, göz ardı edilemez bir endişe kaynağıdır. Güçlenen Tayland bahtı, ülkenin ihracatta rekabet gücünü aşındırma riski taşıyor. Bu durum, ülkenin turizm sektörüne daha fazla yük bindirebilir. Tayland, orta gelir tuzağına takılıp kalma, işçileri uluslararası rekabette kalabilmek için daha düşük ücret almaya ve hükümeti işletme maliyetlerini azaltmak için şirketlere daha fazla transfer vermeye zorlama riskiyle karşı karşıyadır.

VIETNAM-SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri: Vietnam, 2011-2020 yılları arasında yıllık ortalama yüzde 6,0 GSYİH büyümesi ile son yıllarda Asya'nın en hızlı büyüyen ekonomilerinden biri olmuştur. Büyük nüfusu ile Güneydoğu Asya'da üçüncü sırada yer alan ülkede, çalışan nüfus önümüzdeki yıllarda artmaya devam edecek. Ücretler, Çin, Malezya ve Tayland gibi bölgesel emsallere göre daha rekabetçidir. Serbest ticaret anlaşmalarına/ topluluklarına katılım yoluyla daha fazla uluslararası ekonomik entegrasyon için bastırılmasının ihracatı hem coğrafi hem de ürün açısından çok çeşitli hale getirebilir.

Zayıf Yönleri: Vietnam hala şişirilmiş mali açıklardan ve yüksek kamu sektörü borcundan zarar görüyor, bu durum ekonomiyi küresel ekonomik belirsizliklere karşı savunmasız bırakıyor. Mali açık, geri çekilmesi zor olabilecek sosyal sübvansiyonlara bağlıdır. İhracat ve imalat sektörleri için büyük ölçüde ithal girdilere bağımlıdır. Bu durum, ihracat rekabet gücünü zayıflatabilecekken ekonomiyi döviz oynaklığına karşı daha savunmasız hale getirebilir.

Fırsatlar: DTÖ üyeliği ve ASEAN ekonomik entegrasyonu Vietnam'a hem dış pazarlara hem de sermayeye daha fazla erişim sağlarken, Vietnamlı işletmeleri artan dış rekabet yoluyla daha güçlü hale getirmesi bekleniyor. Hükümet, kamuya ait işletmelerin özelleştirilmesi, bankacılık sektöründeki yüksek düzeyde sorunlu kredilerin ele alınması ve

bankacılık sektörünün serbestleştirilmesi de dahil olmak üzere piyasa reformlarında ilerlemeye devam ediyor. Kentleşme, uzun vadeli büyümenin itici gücü olmaya devam edecek gibi gözükürken, Birleşmiş Milletler; kentsel nüfusun 2013 yılında nüfusun yüzde 32'sinden 2040'ların başında yüzde 50'nin üzerine çıkacağını tahmin ediyor.

Tehditler: Enflasyonun 2014'te düşmesine rağmen, Vietnam Devlet Bankası'nın bu cephedeki rehabeti, makroekonomik istikrara yönelik aşağı yönlü riskler oluşturmaya devam edebilir. Çin ile Güney Çin Denizi üzerindeki anlaşmazlıklar nedeniyle siyasi gerilimlerin tırmanma ihtimali, Çin ile derinleşen ticaret bağları da göz önüne alındığında ekonomi üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olabilir. Hükümet yabancı yatırımcılara devretme konusunda temkinli olmaya devam ettiğinden, piyasa reformları çok daha yavaş ilerleyebilir.

Türkiye, Vietnam ile ticaretinde net ithalatçıdır. Türkiye'nin Vietnam'a dış ticaret açığı 2017 yılında 2.4 milyar dolar seviyesine kadar yükselirken, 2020'de 1.1 milyar dolar seviyesine kadar gerilemiştir. 2021 yılında Türkiye'nin Vietnam'a ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 38 artarak 337 milyon dolar olurken, Türkiye'nin Vietnam'dan ithalatı aynı dönemde yüzde 15 artarak 1.6 milyar dolar olmuştur. Böylelikle, Türkiye ile Vietnam arasındaki dış ticaret hacmi 1.9 milyar dolar, Türkiye'nin Vietnam'a dış ticaret açığı da 1.2 milyar dolar seviyesinde kaldı.

TAYLAND, İLAÇ PAZARINDA YILLIK YÜZDE 3,5 BÜYÜME BEKLİYOR

A. Öykü ÜNAL

T.C. Bangkok Büyükelçiliği Ticaret Müşaviri

Tayland'da 2022 ve 2023'te ilaç talebinin daha iyi bir makroekonomik görünümle adım adım güçleneceği tahmin ediliyor ve sektörün yıllık yüzde 3,5 büyümesi bekleniyor. Bu gelişme de Türk firmaları için büyük potansiyel barındırıyor.

Tayland'da ilaç sektörü, yoğun olarak bitmiş jenerik ilaçların son aşamadaki üreticilerinden oluşuyor ve bitmiş ürünlerin üretiminde kullanılan tüm girdilerin yaklaşık yüzde 90'ı ithal ediliyor. Tayland'da ilaçlar, tüm yurt içi tıbbi harcamaların yüzde 29'unu oluşturuyor ve Tayland'ın ilaç üretiminin yaklaşık yüzde 90'ı iç pazar tarafından tüketiliyor.

Tayland FDA tarafından 151 yerli ilaç üreticisi 'İyi Üretim Uygulamaları' (GMP) standardı ile akredite edildi. Ancak, firmaların yalnızca yüzde 5'i aktif maddeler (alüminyum hidroksit, aspirin, sodyum bikarbonat veya deferipron gibi) üretme kabiliyetine sahip ve bunlar büyük ölçüde bitmiş ürünler için girdi olarak firma içinde kullanıma yöneliktir. Tayland'ın AR-GE'de temel olarak HIV, kuş gribi ve enflüanzaya yönelik aşı araştırmalarına yoğunlaştığı gözleniyor.

Tayland ilaç sektöründeki oyuncular iki gruba ayrılıyor: **İlk grup;** ithal ilaçlara alternatif olarak jenerik ilaçların üretimini yapan Devlet İlaç Kurumu (Government Pharmaceutical Organization-GPO) ve Savunma İlaç Fabrikası (Defense Pharmaceutical Factory) gibi devlet kuruluşlarından oluşuyor.

İkinci grup; özel sektör üreticilerinden oluşuyor. **Özel sektör de ayrıca iki alt gruba ayrılabilir:**

- Genel amaçlı düşük maliyetli jenerik ilaçlar üreten Taylandlı hissedarlara sahip yerel üreticiler: Örnekler arasında Siam Pharmaceuticals, Berlin Pharmaceutical

Industry, Thai Nakorn Patana, Biopharm Chemicals ve Siam Pharmacy sayılabilir.

- Orijinal ilaçlara odaklanan ve bazıları ülkede üretim tesisleri kurmuş olsa da Tayland'da dağıtım için daha pahalı ilaçları ithal etme aracı olarak faaliyet gösteren yabancı hissedarlara sahip çok uluslu şirketler: Bu grupta Pfizer, Novartis, Roche, GlaxoSmithKline, Sanofi-Aventis, Roche, Takeda, Astrazeneca gibi firmalar bulunuyor.

İki ana dağıtım kanalı bulunuyor:

1) Hastaneler: Değer olarak, toplam iç ilaç pazarının yüzde 80'i, devlet hastaneleri (%60) ve özel sektör operasyonlarından (%20) oluşan hastaneler aracılığıyla dağıtılıyor. Hastaneler aracılığıyla dağıtılan ilaçlar genellikle reçeteli ilaçlar oluyor. Reçeteli ilaçların yüzde 61'i jenerik ilaçlar ve yüzde 39'u patentli ilaçlardır. Patentli ilaç tüketimi daha küçük bir paya sahip olmasına rağmen jenerik ilaçların tüketiminden daha hızlı büyüyor. Çünkü çoğunlukla yüksek tansiyon, diyabet ve kalp hastalığı gibi yaygın, kronik ve bulaşıcı olmayan durumları tedavi etmek için kullanılıyor.

2) Eczaneler: Devlet sağlık sigortası programı, bireyleri eczanelerden reçetesiz (OTC) ilaçları satın almak yerine, hastanelerde tıbbi bakım aramaya teşvik etse de eczaneler tedavi edilebilecek yaygın küçük rahatsızlıkları olanlar için önemli bir dağıtım kanalı olmaya devam ediyor.

Ülkede en çok ithalat, 3004.90 gümrük tarife pozisyonunda yapılıyor ve 2021 yılında dünyadan 1.5 milyar dolarlık alım yapıldığı gözleniyor. Türk firmaları için de en büyük potansiyel barındıran ürün grubunu bunlar oluşturuyor.

2022 ve 2023'te pazardaki talebin daha iyi bir makroekonomik görünümle adım adım güçleneceği tahmin ediliyor ve sektörün yıllık yüzde 3,5 büyümesi bekleniyor. Aynı zamanda, Covid-19 pandemisi, birçok insanı genel sağlıklarına daha fazla ilgi duymaya teşvik ettiğinden patentli ve jenerik ilaçların dağılımının sırasıyla yüzde 4,1 ve yüzde 3,5 oranında artması öngörülmüyor.

Tayland'ın ilaç ithalatı (2021)

GTİP	TANIM	MİKTAR (kg)	DÜNYADAN (usd)	TÜRKİYE'DEN (usd)
3004(KG)	İlaç, karıştırılmamış	55,244,755	1,816,107,845	4,160,741
3002(KG)	Kan, serum	3,444,712	1,727,327,962	414,083

GENÇ MÜHENDİS ADAYLARI, KİMYA SANAYİSİNE ‘DOKUNMAK’ İÇİN GÖREVE HAZIR

Dünya ve insanlığın gelişimi için kimyanın ne kadar önemli olduğunun farkında olan kimya mühendisliği öğrencileri, okul laboratuvarlarında çevreci projelerden nitelikli üretime kadar birçok inovatif tasarıma katkı sunarak değer yaratıyor. Öğrenciler, eğitimleri kapsamında eriştikleri bu yetkinliklerle kimya sanayisinin geleceğine dokunabilmek için iş dünyasında görev almaya hazır.

Kimyanın geleceğine dokunmaya hazırlanan genç kimyacılar, bu endüstrinin nefes almaktan barınmaya, sağlıktan beslenmeye, tekstilden temizliğe kadar insan hayatının her anında yer aldığının farkında. Halen üniversitelerinde okuyan, ancak birkaç yıl sonra bu endüstrinin içinde yer alacak bu gençler, kimyaya ‘dokunarak’ insanlık ve bugünün en önemli konusu olan çevre için birçok projeye imza atmak için şimdiden yeni tasarımlara odaklanmış durumda. Öğrenciler, iklimsel

sorunların ve insanların beklentilerini öngörerek, şimdiden yol haritalarını çizirken, kimyanın geleceğine dair görüşlerini paylaşıyorlar.

İş dünyasında nitelikli çalışan ihtiyacı her platformda dile getirilirken, Chemist dergisi olarak kimya mühendisliği alanında eğitim gören gençlerin sesine kulak verdik ve onların görüşlerini sayfalarımıza taşıdık. Öğrenciler, kimya alanını uçsuz bucaksız bir yolculuk olarak nitelerken, bu sanayinin vazgeçilemez bir değer olduğu noktasında birleşiyorlar. Türk kimya sanayisinin de dünyanın önemli üreticileri arasında bulunduğunu, hammadde sorununun minimum seviyeye indirilmesiyle de çok daha iyi yerlere ulaşacağına inandıklarını aktaran gençler, ülkenin doğal zenginliklerinin daha efektif kullanılması gerektiğinin önemine işaret ediyorlar. Özellikle pandemi döneminde Türk kimya sanayisinin küreselde önemli rol aldığını ve birçok ülkeye katkı sağladığını vurgulayan gençler, okul sıralarında inovatif ürünlere odaklanarak kimya sanayinin gelecekte de lokomotif sektör olmasında rol oynayacaklar.

İNOVATİF PROJELER OKUL SIRALARINDA BAŞLADI

TÜBİTAK ve TEKNOFEST'in çeşitli yarışma ve etkinliklerine daha okul sıralarındayken katılan ve 'Arı Sensör', 'Beyaz Mürekkep', 'Çevre Dostu Biyobozunur Ambalaj' gibi inovatif projeleriyle dikkat çeken öğrenciler, kimya sanayinin geleceğinin de emin ellerde olduğunun sinyallerini veriyorlar. İş dünyasının kendilerine güvenmesi ve desteklerini artırması halinde verimliliğin iki taraf için de artacağını dile getiren öğrenciler, üniversite - sanayi iş birliği konusunun da daha ileriye taşınmasının önemine vurgu yapıyorlar.

Öğrenciler, sanayicilerin okullarında daha fazla laboratuvar ve teknik imkan sağlamalarının niteliği artıracığını savunuyorlar. Ayrıca stajlarının gözlemci seviyesi tarzında değil, üretim süreçlerine daha katılımcı şekilde olmasının altını çizen öğrenciler, teorik bilgilerinin bu şekilde pratiğe daha kolay yansıyacağını belirtiyorlar. Firmalardaki uygulamalı derslerin süresinin de artmasının verimli olacağını ifade eden öğrenciler, üniversitelerde denenmesi zor olan 'ölçeklendirme' çalışmalarının sanayideki imkanlarla desteklenmesinin de yararlı olacağını düşünüyorlar.

Ahmet Furkan Yılmaz: İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Kimya Mühendisliği Bölümü 3. sınıf öğrencisi

“Öğrenciler, üretim süreçlerini yakından izlemeli”

Ahmet Furkan Yılmaz, kimyanın doğanın temeli olduğuna ve herkesin yaşamı ile ilgili bu alanda temel bilgileri bilmesi gerektiğine inandığını vurgulayarak görüşlerini şöyle iletiyor: “Kimyayı seviyordum ve bunun mühendislikle birleşimini de severek yapabileceğimi düşündüm. Çalışma ortamında üretken, yenilikler denemekten kaçınmayan ve uyumlu bir ekiple çalışmak istiyorum. Kendimi elimden geldiğince geliştirmeye ve istediğim alanlarla ilgili bilgiler edinmeye çalışıyorum. Türk kimya sanayisinin çok daha iyi yerlere gelebilecek potansiyeli olduğuna inanıyorum. Gerek altyapı olarak, gerek mühendislerimiz olarak, gerekse bizim gibi mühendis olacak öğrencilerin ilgisi; kimyanın geleceğine olan inancımı güçlendiriyor. Bu endüstride var olanın üzerine konularak geliştirilen projeler olduğunu görüyorum. Bizlerin çalışma arzusu ise geleceğe heyecanlı bir şekilde bakmamı sağlıyor.

Ülkemizin gelecekte dünyadaki kimya endüstrisine öncülük edeceğine inanıyorum. Şu an ülkemize ve dünyaya faydalı olacak fikirler geliştiriyor ve bunlar üzerine odaklanarak araştırmalar yapıyorum. Diğer yandan bu fikirlerimizin olgunlaşması için üniversite sanayi iş birliğinin sadece staj döneminde değil, her zaman olmasını isterim. Örneğin; staj sonrasında da öğrencilerin haftada bir gün firmalara giderek, üretim süreçlerini yakından izlemelerini ve bu ortamdan koparılmaması gerektiğini düşünüyorum.”

Nevra Nilgün Ürk: Marmara Üniversitesi Kimya Mühendisliği 4. sınıf öğrencisi

“Kanser tedavisine yönelik çalışmalarda yer almak istiyorum”

Kimya sanayisinin ilaç, kozmetik, petrokimya, boya gibi birçok sektörü çatısı altında toplamasından dolayı diğer endüstrilere göre iş imkanı anlamında sorun yaşamayacağına inanan Nevra Nilgün Ürk, mezun olduktan sonra polimer kimyası, biyokimya veya ilaç alanlarında çalışmak istediğini söylüyor. Özellikle dünyanın en büyük sorunlarından biri olan kanser tedavisinin ilaç salınımı üzerine yapılan çalışmalarda yer almayı hedeflediğini dile getiren Ürk, kimya sanayisi için duygularını şöyle ifade ediyor: “Kimyanın hayatımızın temel bir parçası olduğunu söylemek yanlış olmaz. Örneğin; nefes almamız dahi hayatımızın basit kimyasallarla ilişkisini gösterir. Kimya disiplini, sadece laboratuvar testleri değil, çevremizde olup bitenleri algılamamızı ve bir açıklama getirmemizi sağlar. Gördüğümüz, dokunduğumuz yani duyularımızla algıladığımız her şey kimya ve kimyasalları içeriyor. Yani yaptığımız her aktivitenin kimya ile bir bütün oluşturduğunu düşünüyorum. İnsanlığın ilerlemesinde ve yaşamın süre gelmesinde kimyasal keşifler ve gelişmeler önemli rol oynamıştır. Çevre, sanayi, teknoloji ve bilim gibi alanlarda kimya güçlü bir etkindir ve bu alanların bir nevi yol haritasıdır. Tarih boyunca, her zaman ve her alanda kimya mevcuttur ve her yönden gelişebilen bir alandır. Kimyanın her zaman gündem olacağını söylemek yanlış olmaz. Dolayısıyla böyle bir bölümde okumak benim için bir tutku.”

Bora Ocak Ege Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü 4. sınıf öğrencisi

“Kimya Mühendisliği, hayatımın ayrılmaz bir bütünüdür parçası”

Bora Ocak, kimya mühendisliği eğitiminin teorik ve pratik olarak kendisini geliştirdiğini ve farklı disiplinlerle takım çalışması yapabilmesini sağladığını, iletişim ve üretim becerileri yüksek bir birey haline getirdiğini kaydediyor. Okulunun Kimya Mühendisliği Topluluğu Kurucu Başkanı olan Bora Ocak, henüz mezun olmadan hocalarının desteğiyle yürütücülüğünü üstlendiği matbaa için beyaz mürekkep projesinin TÜBİTAK’tan kabul gördüğünü hatırlatarak bu alana odaklanacağını söylüyor.

Ocak, “Kimya mühendisliğini; eğitimden öte, hayatımın ayrılmaz bir bütünüdür parçası olarak görüyorum ve öğrendiğim bilgileri günlük hayatımda da uygulayabiliyorum. Bunlara ek olarak nüfuz alanının çok geniş bir alan kapladığını biliyorum ve bunun da benim için öğrenmeye hazır bekleyen birçok yeni bilgi demek olduğunun farkındayım. Küreselleşmiş dünyamızın beklentilerine uygun, sorumluluklarını kavrayan ve yerine getirebilen bir çalışma ortamı bekliyorum. Bu sorumluluklardan kastım; çevreye duyarlı, sosyal sorumluluk bilinci yüksek, adil; kısaca sürdürülebilirliği benimsemiş bir firma ile ilerlemek veya bir firma kurmak olarak özetleyebilirim” diyor.

Türkiye’nin kimya sanayisinde dünyaya öncü olabilecek güçlü bir potansiyele sahip olduğuna inandığını ifade eden Ocak, üniversite – sanayi iş birliği konusuna da değinerek; firmaların başarılı öğrencilere sahip çıkmasını ve daha nitelikli yetiştirmeleri için sorumluluk alınmasının önemine işaret ediyor.

Fehmi Anıl Er Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü 4. sınıf öğrencisi

“Kimya, insan hayatının her alanına dokunuyor”

Lise döneminde kimya, biyoloji ve fizik derslerine ilgisi olduğunu anımsatan Fehmi Anıl Er, “Kimya, sadece benim için değil; fark etmesi her zaman mümkün olmasa da aslında herkes için çok önemli bir yere sahip. Kimya, materyallerin temel yapısını inceleyen bir bilim dalı olmasıyla gündelik hayatımızda üzerine çok düşünmediğimiz her bir yapının anlaşılması, incelenmesi ve geliştirilmesinde yer alıyor. Dolayısıyla biyolojik, çevresel faktörlerin incelenmesinden enerjiye, gıdaya, petrole, ilaca kadar pek çok açıdan insanların hayatına dokunan bir alan kimya...” diyor.

Er, eğitimi süresince ambalaj kaplama kimyasalları, petrol ve hızlı tüketim ürünleri gibi sektörlerde staj ve çalışma ortamında bulunduğu vurgu yaparak, bu alanlarda görev alabileceğine ve projeler geliştirerek hem bilime hem de sanayiye katkı sunabileceğine inanıyor. Er, diğer yandan üniversite sanayi iş birliğine de değinerek, iş dünyasının okullardaki laboratuvar ortamının geliştirilmesine daha fazla destek vermesiyle öğrencilerin imkanlarını artıracaklarını söylüyor. Er, aynı zamanda üniversitelerde denenmesi zor olan ‘scalability’ yani ölçeklendirme çalışmalarının sanayideki imkanlarla desteklenmesinin de her iki taraf için yararlı olacağını düşünüyor.

Mehmet Onur Köle Ankara Üniversitesi, Kimya Mühendisliği Bölümü 4. sınıf öğrencisi

“Kimya, sadece ders notları değil, hayata yeni bakış açısı kazandıran bir bölüm”

“Kimya mühendisliği okumak, sadece kitap ve ders notlarına bağlayan bir bölüm değil, hayata yeni bir bakış açısı kazandıran bir bölüm diye düşünüyorum” diyen Mehmet Onur Köle, bir öğrencinin böyle bir bölümü bitirmesinin yanı sıra kendi gelişimine de önemli katkı sağladığını öngörüyor. Köle, ASKİ, TUSAŞ gibi kurumlarda üniversite stajını tamamladığını, aynı zamanda son sınıf öğrencisi olarak TPAO’da aday mühendis görevi aldığını vurgulayarak, bu kurumlarda çalışmasından sonra jeokimyaya ilgisinin arttığını vurguluyor ve bu alanda kendini geliştirmeyi amaçlıyor. Kimyanın ülke ekonomisine en çok katlı sağlayan endüstrilerden biri olduğunun altını çizen Köle, “Bir kimya mühendisi adayı olarak, yeni ve inovatif projelerimle daha verimli, aynı zamanda katma değeri yüksek ürünler geliştirmeyi ve ekonomimizin büyümesine katkı sunmayı hedefliyorum” bilgisini paylaşıyor. Üniversite – sanayi iş birliğine de değinen Köle, okuldaki teorik derslerinin sanayide pratiğe dökülmesi anlamında çalışmalar yürütülmesinin önemine dikkat çekerek, “Stajlar, sadece gözlemci statüsünde değil, üretim süreçlerinin içerisinde olmayı da kapsamalı. Firma çalışanları ve öğrencilerin ortak katkılarıyla iki taraf adına da farklı bakış açılarıyla çözüm üretilebilmeli. Ayrıca okullarımızda firmaların katkılarıyla uygulamalı ders programlarımız artırılmalı” değerlendirmesinde bulunuyor.

Metin Aliyazıcı İstanbul Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği 3. sınıf öğrencisi

“Hocalarımdan aldığın ilhamla yeni icatlara imza atmak isterim”

Türk kimya sanayisinin gün geçtikçe dünyaya açılımlında ağırlığını artırdığını gördüğünü ifade eden Metin Aliyazıcı, insanların her alanda kimyanın var olduğunu kavradığını belirtiyor. Biyokimya veya biyomühendislik alanlarına ilgisinin daha çok olduğunu aktaran Aliyazıcı, sözlerini şöyle sürdürüyor, “Eğitimim süresince kimya mühendisliğine bakış açım olumlu yönde etkilendi. Örneğin geçtiğimiz yıl bazı hocalarımızın projelerine gönüllü olarak destek verme fırsatım oldu. Kendilerinin birçok projeleri olmakla birlikte, bizlere de yeni atılımlar yapmamız için fırsat veriyorlar. Şu sıralar hocaların ve bir yüksek lisans öğrencisinin inovatif bir projesine destek veriyorum. Onlardan aldığım ilhamla ben de ilerleyen dönemlerde yeni icatlara imza atmak istiyorum.” Yazıcı, İTÜ Kimya Mühendisliği Öğrenci Kulübü öncülüğünde birçok firmaya teknik geziler yapma fırsatı bulduğunu da anımsatarak, “Bir öğrenci olarak sanayiden beklentim; bizlere yönelik bilgilendirici ve öğretici etkinliklere önem vermeleri ve staj fırsatlarını artırmaları... Böylece iş süreçlerine daha kolay uyum sağlayabiliriz” diyor.

Selin Meliha Şen Gazi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü 4. sınıf öğrencisi

“Kimya sanayisinde proje odaklı çalışmayı öngörüyorum”

Kimya ve mühendislik alanlarında kendini geliştirmek istediği için eğitimi bu alanda almayı tercih eden Selin Meliha Şen, özellikle genel ve analitik kimya, fizikokimya ile organik kimya derslerine karşı büyük ilgisinin bulunduğunu belirtiyor. İş hayatında ise çevre ve enerji alanlarında çalışmayı öncelikli olarak tercih edeceğini kaydeden Şen, ateşin keşfinden bugünün elektrikli araçlarına kadar gelineen noktada kimyanın etkisinin göz ardı edilemeyeceğini vurguluyor. “Benim için kimya, gözle görünen ve görünmeyen her alanda var ve daha keşfedemediğimiz birçok noktada varlığını sürdürüyor” diyen Şen, sözlerini şöyle sürdürüyor:

“Ben kimya sanayisinde daha çok proje odaklı çalışmayı öngörüyorum. Yenilikleri yakından takip edebileceğim bir ortam sunulması halinde faydalı olacağıma inanıyorum. Çalışma hayatımda kimya sanayisine yenilikçi, çevre dostu uygulamalar katmak en büyük hedefim. Bu hedef doğrultusunda TEKNOFEST 2022 de yaptığımız projede ‘Çevre Dostu Biyobozunur Ambalaj’ üretimi gerçekleştirdik. Bu projenin amacı gıda atıklarından faydalanarak biyobozunur ambalaj üretmekti. Ayrıca toprak kalitesini yükseltmek ve bitki gelişimini artırmak amacıyla yapım aşamasında olan kontrollü salımlı gübre çalışmamızı da hayata geçirmek için bekliyoruz. Böyle yenilikçi projelere imza atmak istiyorum.”

Özgür Ozan Demirci Yıldız Teknik Üniv., Kimya Metalurji Fakü. Kimya Mühendisliği Böl. 3. sınıf öğrencisi

“Kimya benim için tutkuya dönüştü”

Kimyaya ilgisinin lise döneminden başladığını ve giderek tutkuya dönüştüğünü kaydeden Özgür Ozan Demirci, kimya biliminin insanlığa var olan her şeyi analiz etme yetisi kazandırdığına inandığını söylüyor. Bölümünde 2022-2023 güz dönemi öğrenci temsilciliği görevini de yürüttüğünü anımsatan Demirci, okulundan mezun olduktan sonra yüksek lisansını tamamlamayı ve ardından çevre üzerine odaklanarak sürdürülebilirlik kapsamında çalışmalar yapmayı hedefliyor. Kimyayı öğrenmek kadar öğretmenin de çok önemli olduğunu ifade eden Demirci, akademik kariyer yapmayı da düşündüğünü paylaşarak sözlerini şöyle tamamlıyor: “Günümüzün en büyük problemleri; iklim krizi ve bilinçsiz kaynak yönetimi ile dünyaya geri döndürülemeyecek zararlar verilmesi... Bu nedenle çevre ve sürdürülebilirlik alanında çalışmalar yapmak istiyorum. Geçtiğimiz dönem laboratuvar stajımı bölüm başkanımız Prof. Dr. Emek DERUN’un yürütücülüğünde çevre laboratuvarında tamamladım. Atık sudan ağır metal giderimi üzerine çalışmalar yaptığımız bu dönemde edindiğim bilgiler çerçevesinde yaptığım literatür taramalarım sırasında en çok dikkatimi çeken meyve atıklarındaki malik asit, portakal kabuğundaki bileşikler ve glukoz gibi organik moleküllerle çapraz bağlanmış hidrojeller oldu. İleride bu alanda çalışmalar yapmak, bitkisel kaynaklardan elde edilen bileşenlerle çapraz bağlanmış çevreye zarar vermeyen kitosan tabanlı hidrojeller üretmek istiyorum.”

PROF. DR. OKAY

KENDİMİ KİMYACI VE POLİMER BİLİMCİ OLARAK TANIMLIYORUM

Kimyanın devrimci bir bilim dalı olduğunu ve yeni buluşlara açık bulunduğunu, buna karşılık kimya mühendisliğinin de klasik anlamda evrimci olduğunu gözlemlediğini vurgulayan Prof. Dr. Okay, “Buna göre buluşların arkasında kimyacıların araştırmaları yer alıyor. Ben de kendimi kimyacı ve polimer bilimcisi olarak tanımlıyorum” diyor.

Kimya alanında birçok öncü girişime imza atarak inovatif ürünler geliştiren Prof. Dr. Oğuz Okay, deyim yerinde ise tam da çekirdekten yetişme bir kimyacı... Dedesi Dr. Enver İrdem, 1928'de Atatürk'ün isteği ile kurulan Adana Sıtma Enstitüsünde görev alan ve Türkiye'de Anopheles multicolor, Anopheles sergenti ve Anopheles marteri sivrisineklerinin varlığını ilk olarak saptayan bir bilim insanı... Babası Prof. Dr. Ahmet Can Okay, Berlin'deki Geologische Landesanstalt'ta 1933 yılında tamamladığı doktora tezinde o dönemin yeni bir bilim dalı olan palinolojide sporların ilk sınıflandırmalarını gerçekleştirmiş. Amcası Prof. Dr. Mecit Okay ise doktorasını Berlin'de tamamlamış ve ardından yurda dönerek organik kimya konusunda başarılı çalışmalar yapmış. Dedesi, babası ve amcasının yolundan ilerleyen Prof. Dr. Oğuz Okay, kardeşleri ve eşi Prof. Dr. Oya Okay'ın desteğiyle bu alandaki serüvene ailecek devam ediyor ve ortaya koyduğu başarılı çalışmalarıyla kimya endüstrisine ışık tutuyor.

Küçük yaşlardan itibaren kimya ve arkeolojiye ilgi duyduğunu ifade eden Prof. Dr. Oğuz Okay, başarı serüveninin ilk adımlarını şöyle açıklıyor: "Kimyayı seçmemde organik kimya profesörü olan amcamın etkisi büyük oldu. Kimya yüksek mühendisi olarak üniversiteyi bitirdikten sonra TÜBİTAK-NATO Yurtdışı doktora bursunu kazanarak 1977

yılında Viyana'ya gittim. Viyana Teknik Üniversitesi Makromolekül Kimyası Enstitüsünde doktora çalışmalarımı tamamlayarak 1981 yılının son günü yurda döndüm. Doktora yıllarımda kimyanın devrimci bir bilim dalı olduğunu ve yeni buluşlara açık bulunduğunu, buna karşılık kimya mühendisliğinin klasik anlamda evrimci olduğunu ve esas olarak kimyacıların buluşlarını uyguladıklarını gözlemlemem sonrasında ben de kendimi kimyacı ve polimer bilimcisi olarak tanımlıyorum." Prof. Dr. Okay, yurda dönmesinin ardından TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nde (MAM) araştırmacı ve danışman olarak çeşitli aralıklarla yaklaşık 20 yıl çalıştığını, ayrıca Doğu Akdeniz ve Kocaeli üniversite-

lerinde iktişer yıl görev aldığını hatırlatıyor. 1998 yılında İTÜ'de göreve başladığını ve önceki ay emekli olana kadar görev yaptığını aktaran Prof. Dr. Okay, bu süreçte ortaya koyduğu başarılı çalışmalarıyla başta TÜBİTAK Bilim Ödülü olmak üzere birçok ödül almaya hak kazandığını anımsatıyor.

KENDİ KENDİNİ ONARAN MALZEMELER!

Türkiye'de kimya alanında araştırmalar yapan bir bilim insanının önüne çıkan ilk sorunun; "Temel bilim çalışmaları mı? Teknolojik çalışmalar mı?" şeklinde olduğunu ifade eden Prof. Dr. Okay, tüm araştırma hayatı boyunca yeni teknolojiler geliştirmenin yolunun temel bilim çalışmalarından geçtiğini gözlemlediğini

dile getirerek bu alana yoğunlaştığını söylüyor ve şöyle devam ediyor: “Önemli uygulama alanlarını ortaya çıkaran başlıca iki çalışmada sadece bilimsel merak ile girdim. Birincisi; kendi-kendini onarabilen malzemeler. Kendi-kendine onarım, çoğu doğal malzemenin tipik bir özelliği... Örneğin elimiz kanadığında deride bir süre sonra kabuk oluşur ve yara kısa bir zaman içerisinde iyileşir. Doğada gözlemlenen bu onarım mekanizmasının polimerik malzemelerde de yaratılması son senelerin en sıcak konusu... Çünkü bu kapsamda malzemelerin kullanım ömrü çok uzayacak, aynı zamanda atık malzeme miktarı önemli ölçüde azalacak, yani çevreci bir yaklaşım olacak. Diğer yandan bu tip malzemelerin geliştirilmesi teknolojiye büyük bir sıçrama yaratacak. Örneğin insansız uzay yolculuklarında malzemelerde ortaya çıkabilecek bir hasar dışarıdan bir müdahale olmadan onarılabilecek. Biyomedikal ve biyolojik uygulamalarda kullanılan biyomalzemelere kendini onarım mekanizmasının kazandırılması, kullanım alanlarını genişletecek ve ömürlerini uzatacak.

Bu bakış açısıyla 2000’li yılların başında suyu seven (hidrofilik) polimerlere suyu sevmeyen (hidrofobik) yan alkil grupların

katılmasının etkilerini incelerken hidrofobik gruplar arasındaki güçlü çekim kuvvetleri dikkatimden kaçmadı. Laboratuvarımda öğrencilerimle bu yönde deneysel çalışmalara başladık. Sonuçta basit bir yöntem geliştirerek sentezlediğimiz bu tip polimerlerin 2010 yılında ilk defa kendi kendilerini onarabilme özelliği olduğunu keşfettik. Dolayısıyla bilimsel merak ile başlayan araştırmalar sonucu hidrofobik etkileşimler yoluyla kendi-kendini onarabilen ve şekil hafızalı malzemeleri literatürde ilk kez geliştirdik. Geçen süre içerisinde geliştirdiğimiz bu teknik yardımıyla kendini onarabilen çeşitli polimerleri, kauçuk türlerini ve hidrojenleri elde ettik. Üretimi son derece kolay olan ve kendini-onarma özelliğinin yanı sıra şekil-hafızası yeteneği de olan polimer malzemeler konusunda ilgili firmaların taleplerini bekliyoruz.”

DENİZLERDE OLUŞAN PETROL KİRLİLİĞİNE ÇÖZÜM!

Bir diğer önemli çalışmasının medyada ‘petrol sorbenti’ olarak yer aldığını anımsatan Prof. Dr. Okay, bugün önemli bir sorunu olan tanker kazaları nedeniyle petrol ve türevlerinden kaynaklanan deniz kirliliğini önlemeye yönelik bu projesinin de merakla başladığını söylüyor. Bu projedeki sorbent, yani emici malzeme ile ilgili çalışmasını ise Prof. Dr. Okay şöyle dile getiriyor: “Geniş bir uygulama alanı olan butil kauçuğu-

Prof. Dr. Okay, Alexander Von Humboldt Vakfı Ödülüne Sahip

Kimya alanında uluslararası prestijli ödüller arasında yer alan Almanya’daki Alexander von Humboldt Vakfı tarafından verilen ‘Georg Forster Ödülü’ne de 2015’de layık görüldüğünü anımsatan Prof. Dr. Okay, bu başarısı ile ilgili görüşlerini şöyle ifade ediyor: “Georg Forster Ödülü, buluşları ve yeni

teorileri ile bilime uluslararası düzeyde önemli katkı sağlayan ve bilimsel araştırmalarıyla gelişmekte olan ülkelerin sorunlarını çözebilme potansiyeli yüksek araştırmacılara veriliyor. Bana bu ödül; yumuşak ve akıllı polimer malzemelerin yapıları ile özellikleri arası ilişkileri aydınlatan araştırmalarım ve bunların sonucu geliştirdiğim ürünler nedeniyle verildi. Bu ödülü takiben Helmholtz Berlin Malzeme ve Enerji Araştırma Merkezindeki (HZB) araştırmacılarla bir sene sürecektir ortak çalışmalar yaptık. Metalik malzemelerden sentetik ve doğal polimerlere kadar geniş bir spektrumda malzemeleri inceleyen HZB Enerji Malzemeleri Bölümü’nün Yumuşak ve Fonksiyonel Malzemeler Enstitüsünde kendi-kendini onarabilen, şekil hafızalı malzemelerin iç dinamiği üzerine araştırmalar yaptık. Bununla birlikte özellikle dar-açılı nötron saçınımı (SANS) yöntemi ile Türkiye’de geliştirdiğimiz malzemelere ayrıcalık katan hidrofobik nanokümlerin tanımlanması üzerine de çalışmalar yürüttük.”

nun belli solvent ve solvent karışımlarında davranışlarını 1998 yılında TÜBİTAK MAM'da çalışırken Sabancı Üniversitesi iş birliği ile inceliyorduk. Bu çalışmalar sırasında butil kauçuğunun solvent ortamında ve oda sıcaklığında kolaylıkla çapraz bağlanabileceği (vulkanize edileceği) bir teknik geliştirerek uluslararası patentini aldık. Ancak bu kauçuk malzemesi petrol ve türevlerini emmesine rağmen emiş hızı çok yavaştı. 2006 yılında aynı tekniği kriyojelleşme şartlarında uyguladığımızda elimize sünger gibi bir kauçuk malzeme geçti. Su yüzeyinden petrolü anında emen ama suyu dışlayan, sıktığınızda ise petrolü tekrar geri veren bir kauçuk sünger...

İki patenti alınan bu yeni malzeme, ticari olarak piyasada bulunan polimerik malzemelerden imal edilmiş sorbentlerin aksine, deniz suları ve atık sularından seçici olarak petrol ve petrol türevlerini çok hızlı olarak emiyor ve emdiği bu kirleticileri mekanik bir kuvvet altında kolaylıkla bırakarak tekrar tekrar kullanılabilir. Kauçuk esaslı bu yeni sorbent malzeme içerisinde oluşturulan mikrometre boyutlarındaki boşluklar, malzemeye süper emici bir özellik veriyor. Kauçuk sorbentinin üretimi için gerekli hammaddelerin ve üretim maliyetinin oldukça düşük oluşu, bu sorbentin piyasaya kolaylıkla ve kısa zaman içerisinde çıkabileceğini gösteriyor. Burada en öne çıkan özelliği 'petrol seçici sünger' olarak defalarca kullanılabilir oluşu."

"YURT DIŞINDA BİRÇOK ÜNİVERSİTEDE GÖREV ALDIM"

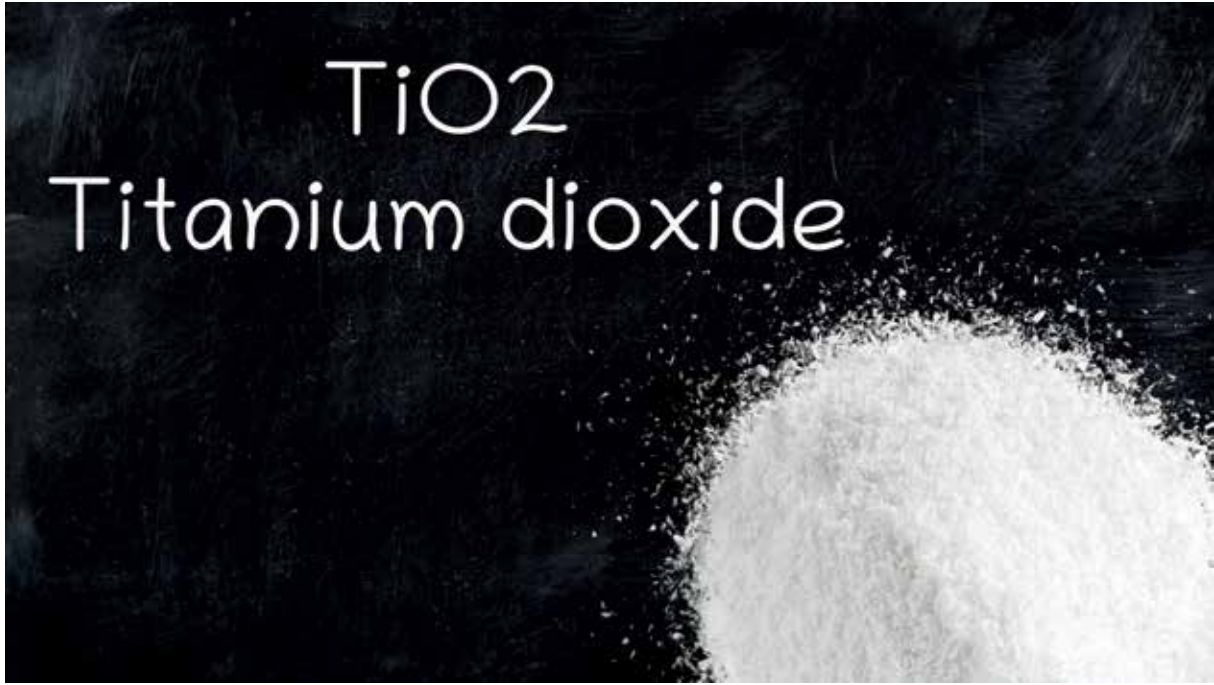
Birçok ülkede çalışmalar yürüttüğünü ifade eden Prof. Dr. Okay, "Bilim, evrensel olduğundan sürekli olarak gelişmiş ülkelerin bilim insanları ile ilişkide bulunmak, tartışmak ve ortak çalışmalara katılmak çok önemli. Bu nedenle çok sık yurt dışına gittim ve kısa ya da uzun süreli olarak araştırmalara katıldım. Bunlar arasında misafir profesör olarak 2015'te 12 ay boyunca Almanya'da Helmholtz Zentrum Berlin, Yumuşak ve Fonksiyonel Malzemeler Enstitüsü'nde görev aldım. Yine Almanya'da 2006 ve 2009 yıllarında ikişer ay olmak üzere Clausthal Üniversitesi Fiziksel Kimya Enstitüsü'nde çalışmalar yürüttüm. 2004 yılında ise ABD'de Colorado Üniversitesi Kimya ve Biyoloji Mühendisliği Bölümü'nde 4 ay görev yaptım. 1988'de ise yine Almanya'da 18 ay olmak üzere Stuttgart Üniversitesi Teknik Kimya Enstitüsü'nde misafir araştırmacı olarak yer aldım" bilgisini paylaşıyor.

Sevdiği ve hobi olarak gördüğü bir iş yaptığını, ayrıca bir de para kazandığını hatırlatan Prof. Dr. Oğuz Okay, sadece kimya alanında değil, tüm alanlarda eğitim gören gençlere de seslenerek tavsiyelerde bulunuyor. Öncelikle "Hangi alanı seviyorsanız onu seçin, muhakkak başarılı olursunuz" diyen Prof. Dr. Okay, gençlere tavsiyelerini şöyle sürdürüyor; "Genç bilimcilere yurt dışı bağlantılarını aksatmamalarını öneriyorum. Belli bir bilimsel seviyeye geldikten sonra davetli olarak gidebilecekleri, kısa veya uzun dönemli araştırmalar yapabilecekleri okulları takip etsinler. Kendilerini geliştirebilecekleri birçok araştırma merkezi ve üniversiteyi kaçırmassınlar. İsteyerek ve severek girdikleri bölümlerde öğrencilerin çok başarılı olacağına ve dolayısıyla sorun yaşamayacağına inanıyorum."

Ödüller peş peşe geliyor

Prof Dr. Okay, birçok ödüle layık görülürken, bunlardan bazıları şöyle:

- ▶ TÜBİTAK Teşvik Ödülü (1990)
- ▶ Sedat Simavi Fen Bilimleri Ödülü (1994)
- ▶ TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Bilim Ödülü (1995)
- ▶ Kocaeli Üniversitesi Rektörlüğü Bilim Ödülü (1996)
- ▶ TÜBİTAK Bilim Ödülü (2005)
- ▶ Türkiye Kimya Derneği Onur Üyeliği (2006)
- ▶ İstanbul Teknik Üniversitesi Vakfı Bilim Ödülü (2007)
- ▶ Almanya'dan Georg Forster Ödülü (2015).

Titanyum dioksit sınıflandırma kararı iptal edildi

Titanyum dioksit, boyalardan tıbbi ürünlere ve oyuncaklara kadar çeşitli ürünlerde renklendirici ve kaplayıcı özelliğinden dolayı kullanılan inorganik bir kimyasal maddedir.

2016 yılında yetkili Fransız makamının teklifinin ardından, ECHA'nın Risk Değerlendirme Komitesi ("RAC"), titanyum dioksiti "H 351 (soluma)" zararlılık ifadesi ile kategori 2 kanserojen olarak sınıflandıran bir görüşü kabul etmiştir. Avrupa Komisyonu, RAC Görüşüne dayanarak, bu maddenin, 10 µm'ye eşit veya daha küçük çapta yüzde 1 veya daha fazla parçacık içeren toz halindeki soluma yoluyla insanlar için kanserojen olduğundan şüphelenildiğini kabul ederek titanyum dioksitin uyumlaştırılmış sınıflandırması ve etiketlenmesinin adapte edildiği 2020/217 sayılı Yönetmeliği kabul etmiştir. Başvuru sahipleri (titanyum dioksit üretici, ithalatçı, alt kullanıcı veya tedarikçileri) kararın iptali için Genel Mahkeme nezdinde dava açmıştır.

İlk olarak, Genel Mahkeme, mevcut davada, kanserojen madde sınıflandırmasının güvenilir ve kabul edilebilir çalışmalara dayandırılması gerekliliğinin karşılanmadığına karar verir. Karara göre RAC, titanyum dioksitin sınıflandırılması ve etiketlenmesine ilişkin görüşünü dayandığı

bilimsel çalışmanın sonuçlarının, söz konusu maddenin kanserojen potansiyelini değerlendirmek için yeterince güvenilir, ilgili ve yeterli olduğunu kabul ederek açık bir değerlendirme hatası yapmıştır.

Kanserojenlik tehlikesi yalnızca belirli solunabilir titanyum dioksit parçacıklarıyla bağlantılıdır, bunlar belirli bir biçimde, fiziksel durumda, boyutta ve miktarda mevcut olduğunda, yalnızca akciğer aşırı yüklenmesi koşullarında ortaya çıkar ve

parçacık toksisitesine karşılık gelir. Bu nedenle Genel Mahkeme, RAC Görüşünde yer alan, söz konusu komitenin dayandığı karsinogenisite etki tarzının klasik anlamda içsel toksisite olarak kabul edilemeyeceği sonucuna varmıştır.

REACH uygulama projesi ithal ürünlere odaklanıyor

ECHA'nın AB kimyasallar mevzuatının uygulanmasından sorumlu Forumu, kasım ayındaki toplantısında, bir sonraki projesinde madde, karışım ve eşya ithalatının kontrolüne odaklanma hususunda görüş birliğine vardı. Bu konu, denetlenen ithal ürünlerin yüzde 23'ünün AB yasalarıyla belirlenen gerekliliklere uygun olmadığı ve daha fazla kontrol gerektiğinin tespit edilmesi ile gündeme geldi.

Uygulama Forumu, şirketlerin AB dışından ithal

ettikleri ürün ve kimyasallar için kayıt işlemlerini, izin ve kısıtlama yükümlülüklerini nasıl yerine getirdiğini bir sonraki REACH uygulama projesi ile araştırarak. Proje 2023-2025'te gerçekleştirilecek ve REACH müfettişleri ile Üye Devletlerdeki ulusal gümrük makamları arasında yakın iş birliği gerektirecektir.

Projenin, ithalatın kontrolünü güçlendirerek AB'nin Sürdürülebilirlik için Kimyasallar Stratejisi hedeflerine de katkıda bulunacağı öngörülmektedir.

Atıktan geri kazanılan maddeler mercek altında

Atıktan geri kazanılan maddelerin REACH kaydından muafiyet koşullarını karşılayıp karşılamadığını öğrenmek için bir pilot proje yürütülmüş, bu kapsamda 46 vakada kontroller gerçekleştirilmiştir. Kontroller sırasında geri kazanılan ve kaydedilen maddelerin aynı olup olmadığı ve güvenli kullanım ile ilgili bilgilerin mevcut olup olmadığı incelenmiştir.

Sonuçlar, kontrol edilen maddelerin yüzde 26'sının REACH'i ihlal ettiğini ortaya koymaktadır. Bu

doğrultuda REACH ve Atık Çerçeve Direktifini uygulayan ulusal makamlar arasındaki iş birliğinin, piyasaya sürülen geri kazanılmış maddelerin durumunu ortaklaşa izleyebilmek ve insanlar ve çevre için güvenliği iyileştirebilmek için güçlendirilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Ayrıca, ECHA'nın atık ve geri kazanılmış maddelere ilişkin mevcut Rehberi revize etmesi ve Uygulama Forumu'nun konuyu proje kapsamına alması önerilmektedir.

**SÜRDÜRÜLEBİLİR HEDEFLERDE
BAŞARABİLECEĞİNİZDEN
FAZLASINI VAAT ETMEYİN!**

ŞİRKETLERİN FİNANSAL BAŞARIYA ODAKLI HEDEFLERİ, GÜNÜN ŞARTLARINDA ARTIK YETERLİ OLMUYOR. KURUMSAL ANLAMDA ŞİRKETLER DE İKLİMDEN, ATIK YÖNETİMİNE, ENERJİDEN BİYOÇEŞİTLİLİĞE KADAR, SÜRDÜRÜLEBİLİR SÜREÇLERİ DİKKATE ALARAK ÜRETİME ODAKLANMALI. BÖYLECE ŞİRKETLER KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKLERİNİ DE SAĞLAYARAK, VARLIKLARINI RİSKE ETMEDEN GELECEĞE EMİN ADIMLARLA İLERLEYEBİLİRLER.

Dünyada son yıllarda iklimsel sorunlardan dolayı küresel şirketlerden sivil toplum kuruluşlarına, hükümetlerden bireylere kadar çevreci yaklaşımlar öne çıkıyor. Sürdürülebilirlik kavramı ile öne çıkan bu yaklaşımlarda küresel ısınmanın önüne geçilmesinden atıkların yönetimine, verimlilikten tarıma kadar birçok alanda sürdürülebilir olmak; kurumları, şirketleri geleceğe taşımanın formülü olarak ele alınıyor. Şirketlerin ise böyle bir dönemde yalnızca üretim ve satışa odaklı başarı peşinde koşmaları, geleceklerini garanti altına alma anlamında riskli gösteriliyor. Çünkü yeni dönemde tüketiciler şirketlerin, markaların çevreye yaklaşımını, sosyal sorumluluk projelerini yakından takip ediyor ve tercihlerini ona göre yapıyor. Tüketicieye ulaşmanın ötesinde; bir şirketin sürdürülebilirlik yaklaşımı, o firmanın geleceğini de garanti altına alıyor. Yani bu kavramı içselleştirerek uygulamak, bir yandan şirketlerin diğer yandan da dünyanın ömrünü uzatacak gibi görülüyor.

Borsa İstanbul'un 'Şirketler İçin Sürdürülebilirlik Rehberi'nden derlenen bilgilere göre; içinde bulunulan süreçte, şirketler ve yatırımcıların gündeminde yer alması gereken konuların başında sürdürülebilirlik kavramının da olmasının önemine değiniliyor. Buna göre söz konusu rehberde verilen bilgiler kapsamında; şirketlerin geleceğinin yalnızca finansal başarıya dayalı olmadığı, aynı zamanda çevreye ve insana duyarlı iyi birer kurumsal yapıya sahip olmaları gerektiği üzerinde de duruluyor. Bunun için de iyi kurumsal yönetim uygulamalarının ilke edinilerek, kurumsal sürdürülebilirlik, kurumsal sosyal sorumluluk, sorumlu yatırım gibi kavramların son yıllarda hükümetler, iş çevreleri, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler ve vatandaşların gündeminde önemli bir yer tuttuğuna dikkat çekiliyor. Bugün karşı karşıya kalınan küresel ısınma, biyoçeşitlilik kaybı, kaynakların hızla tükenmesi ve kirlenmesi, açlık, yoksulluk, ayrımcılık, insan hakları ihlalleri ve yolsuzluk gibi önemli sorunların insanlığı yeni bir düzen arayışına ittiği, bireyin ve şirketin yalnızca kendine yönelik değil, gelecek nesle karşı da sorumlu olması gerektiği ifade ediliyor. Yani artık, şirketlerin sadece şirket ortaklarına karşı değil, tüm paydaşlarına karşı sorumluluklarının bulunulduğuna değiniliyor. Yoksa sürdürülebilirlik kavramlarını uygulamayan şirketlerin rekabet gücünü yitireceği ve uzun vadede varlığının riskli olabileceğine dikkat çekiliyor.

BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin 2010 yılında dünyanın çeşitli ülkelerinde faaliyet gösteren 766 şirketin üst düzey yöneticisinin (CEO) görüşlerini temel alan bir araştırmaya da yer verilen 'Şirketler İçin Sürdürülebilirlik Rehberi'nde; "Araştırma sonucuna göre; şirketleri sürdürülebilirlik

politikalarına yönlendiren en etkili faktörlerin sırasıyla; marka değeri, güven ve itibar sağlanması, maliyet tasarrufu ile birlikte kârlılığın artması, nitelikli iş gücünün şirkete çekilmesi ve çalışanların motivasyonunun artması ve tüketici talepleri olduğu ortaya konuluyor" bilgisi de şirketlerin yönünü gösteriyor.

DÖRT ADIMDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK...

Sürdürülebilirliği kurumlarına entegre etmek isteyen şirketlere yol gösteren rehberde, dört başlık altında öneride bulunuluyor. Buna karşın çok değişik iş kolları bulunduğu ve bu alanlara yönelik de farklı uygulamaların olabileceğine de dikkat çekilen rehberde, öncelikli olarak vizyon ve politikanın belirlenmesi, süreçlerin analiz edilmesi, strateji geliştirilerek yol haritası çizilmesi ve uygulamanın altı çiziliyor.

İlk adımda öne çıkan 'vizyon ve politika belirlenmesi' başlığında; sürdürülebilirlik prensiplerine dayanan bir vizyon ile şirket için yeni amaç ve hedeflerin belirlenmesi ifade ediliyor. Burada kurum içinde yaratılan tutku ve katılımıcılığın içselleştirilmesi de vizyon için önem arz ediyor.

İkinci adımda 'analiz etme' vurgusu yapılırken, sürdürülebilirlikle ilgili süreçlerde öncelikle şirketin bu konuda hangi noktada olduğunun belirlenmesi gerektiğine değiniliyor. Şirketin temel faaliyeti çerçevesinde girdileri, bunları etkileyen unsurları, çıktıları ve bu çıktıların etkilerinin belirlenmesinin gerekliliğine dikkat çekiliyor. Bunlarla birlikte 'daha iyisi olabilir mi?' sorusuyla birlikte başarılı şirketlerle kıyaslama yapıp hep daha iyisinin

aranması gerekiyor. Örneğin sorgulama sırasında “Ham maddelerinizi temin ederken sürdürülebilir, yeşil ya da sosyal sorumlu kaynaklardan temin ettiğinizi söyleyebilir misiniz? Atıklarınız tekrar kullanılabilir ya da geri dönüştürülebilir özellikte midir? Bu özelliği kazandırmak için atabileceğiniz adımlar var mıdır? Kurumsal yönetim ilkeleri ile ne kadar uyumlusunuz? SPK tarafından belirlenen zorunlu ilkelere uyum sağlamanın ötesinde, tavsiye niteliğindeki ilkelere de hayata geçirebilecekleriniz var mıdır? gibi soruların yanı sıra, sürdürülebilirlikle ilgili riskler, fırsatlar ve kısıtlar belirlenmeli.

Üçüncü adımda öne çıkan ‘strateji geliştir ve yol haritası çiz’ önerisinde yapılması gereken ise ikinci adımdaki analiz sürecinin sonunda ortaya çıkan sonuçları da değerlendirerek ulaşılmaya çalışılan vizyonla ilgili mesafe belirlenmeli. Yani şirketinizle ilgili olarak öne çıkardığınız sürdürülebilirlik konularına en hızlı sonuç alabileceğiniz ve sonunda katkısı en yüksek olacak unsurları uygulamalı. Bunlar ise çevre, enerji tüketimi, karbon salınımı, atık veya ambalaj yönetimi, kurumsal yönetim, çalışan hakları olabilir. Bunların birkaçı ya da hepsi de olabilir ve bunun için yeni bir ürün mü piyasaya çıkacak ya da nasıl bir aksiyon alınacak ise ona göre organizasyon yapısı oluşturulmalı. Tüm bunların ayrıca hem yönetim hem de çalışanlar tarafından benimsenmesi gerektiği de unutulmamalı.

Son adımda ise hedeflenen tüm aksiyonların uygulanması gerçekleştirilmeli. Şirket içerisinde oluşturulacak sürdürülebilirlik ekibi, şirketteki birimleri ve çalışanları harekete geçirmede etkili olacak. Sürdürülebilirlik uygulamalarının organizasyona ve operasyonlara entegrasyonunun sağlanması ve son olarak da iş ve proje uygulamaları ile uyumlaştırılması sağlanarak hedeflere ulaşılabilir. Bu noktada paydaşların da bu sürecin bir parçası haline getirilmesine imkan tanınmalı. Bu paydaşlar ise iş birliği yapılan diğer şirketler ya da ürün sunulan tüketiciler olabilir.

Raporda altı çizilen; “Başarabileceğinizden fazlasını vaat etmeyin, söz verdiğinizden daha fazlasını başarmaya çalışın” ifadesi ise şirketlerin gerçekçi hedefler peşinde koşması gerektiğine vurgu yapıyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKTE DÖRT FARKLI BAKIŞ AÇISI UYGULANABİLİR

Rehberde ayrıca; çevresel ve sosyal verimliliğe yönelik de dört farklı bakış açısının bulunduğu değiniliyor. Buna göre;

Doğal Kaynak Verimliliği (Radical Resource Productivity): Sürdürülebilir şirketler verimliliklerini 5, 10 veya 100 kat artırarak doğal kaynaklardan daha uzun süre faydalanılmasını sağlar.

Ekolojik Yeniden Kullanım (Ecological Redesign): Sürdürülebilir şirketler kapalı döngü üretim sistemleri kullanırlar. Bu sayede üretimde ortaya çıkan atıklar ve çöpler bir kaynak gibi görülür ve yeniden üretimde kullanılır.

Hizmet Ekonomisi (Service and Flow Economy): Sürdürülebilir şirketler, ürün yerine hizmet satmayı tercih ederler. Ürünü satmaktansa kiralama hizmeti verirler ve ürünün kullanım ömrü dolduğunda müşteriden alıp geri dönüştürür veya tekrar üretimde kullanırlar.

Doğal Sermayeye Yatırım (Investment in Natural Capital): Bu şirketler toplumun ihtiyaçlarını göz önünde bulundurur ve bu yönde ekosistemlerini yeniler ve büyütürler.

BIYOÇEŞİTLİLİK, KARBON AYAK İZİ VE KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK!

Biyoçeşitlilik, karbon ayak izi ve kurumsal sosyal sorumluluk yaklaşımları kurumsal sürdürülebilirlik kavramında ilk akla gelen uygulamalar oluyor. Buna göre biyoçeşitlilik; tabiatta var olan bütün varlıkların birbiriyle ve çevreleriyle olan karmaşık ilişkilerini vurguluyor. Canlıların yaşamlarını sürdürebilmesi için yaşadıkları çevrede, temiz su ve havanın, verimli toprakların, besinlerin ve diğer gereksinimlerinin karşılanacağı çeşitli ihtiyaçların bulunmasını gerekli kılıyor.

Karbon ayak izi ise birim karbondioksit (CO2) cinsinden ölçülen, üretilen sera gazı miktarı açısından insan faaliyetlerinin çevreye verdiği zararın ölçüsüdür. Karbon ayak izi doğrudan ve dolaylı ayak izi olmak üzere iki bölümden oluşuyor. Doğrudan ayak izi; evsel enerji tüketimi ve ulaşım, yani uçak, otomobil gibi motorlu taşıtlar dahil olmak üzere fosil yakıtların yanmasından ortaya çıkan doğrudan CO2 emisyonlarını yansıtır. Dolaylı ayak izi ise kullanılan ürünlerin tüm yaşam döngüsündeki imalatı ve en sonunda bozulmalarıyla ilgili olan dolaylı CO2 emisyonlarının ölçümünü içeriyor.

Kurumsal sosyal sorumluluk yaklaşımı; Avrupa Komisyonu'na göre şirketlerin gönüllü olarak toplumsal ve çevresel konuları, operasyonlarına ve paydaşları ile olan ilişkilerine entegre ettiği bir kavram olarak öne çıkıyor. Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi'ne göre bu kavram iş dünyası tarafından çalışanların, onların ailelerinin, halkın ve tüm toplumun hayat standardını yükseltip ekonomik kalkınmaya katkı sağlamaya yönelik verilmiş bir söz olarak tanımlanıyor.

YAPIŞTIRICILAR, TUTKALLAR VE ENZİMLER SEKTÖRÜ İHRACATINI ARTIRARAK BÜYÜYOR

Yapıştırıcılar, tutkallar ve enzimler sektörü, özellikle son üç yıllık dönemde hem kilogram bazında hem de ihracat geliri anlamında büyümesini başarıyla sürdürüyor. Büyüme, beraberinde yatırımları da tetiklerken, 2021 yılında sektöre 62 yeni firmanın girdiği kayıtlara geçiyor.

Sanayide üretimin ara mamullerinden biri olan yapıştırıcılar, tutkallar ve enzimler ürünleri, mobilyadan inşaata, ambalajdan otomotive, ayakkabıdan oyuncağa kadar birçok sektörde objelerin birbiri ile bağlanmasında önemli bir ihtiyacı karşılıyor. Yapıştırıcılar, tutkallar ve enzimler sektöründeki ürünler; kimyasal yapısına göre değişiklik gösterirken, bunlar EVA, poliüretan, PSA, poliolefin, poliamid gibi içeriklere sahip olan hotmelt yapıştırıcıları, siyanoakrilat

yapıştırıcıları, epoksi yapıştırıcılar, su bazlı tutkallar, solvent bazlı yapıştırıcılar, poliüretan bazlı yapıştırıcılar, silikonlar ve mastikler şeklinde sınıflandırılıyor. Sektör son yıllarda yatırımda büyüme sağlarken, bu ihracatta da artan bir ivmenin yakalanmasına neden oluyor.

Tüketiciler, pek farkında olmasa da neredeyse tüm sanayi kollarının ihtiyacı olan yapıştırıcılar, tutkallar ve enzimler ürünleri, üretim süreçlerinin önemli bir parçası olarak öne çıkıyor. TOBB verilerine göre Türkiye’de bu alanda 2020’de 215 üretici firma yer alırken, 2021’de üretici firma sayısı 277’ye ulaşarak bu alana yatırımlar olumlu yönde geliyor. Sektör, yine TOBB verilerine göre geçen yıl istihdamını 4 bin 800 kişi artırarak 17 bine yakın çalışana ulaşıyor ve bu gelişme üretim ile ihracata da olumlu şekilde yansıyor. Diğer yandan İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği verilerine göre ise sektörde 3 bin 500 firmanın 2022 yılında 473 milyon 347 bin dolarlık ihracata imza attığı kayıtlarda yer alıyor.

SEKTÖR, KÜRESEL TİCARETTEKİ PAYINI ARTIRMAYI HEDEFLİYOR

Dünya çapındaki yapıştırıcılar, tutkallar ve enzimler sektörü ihracatı 30 milyar doları bulurken, Türkiye de bu alanda 2022'deki ihracatı dikkate alındığında yüzde 1 seviyesini aşan pazar payı ile yer buluyor. Bu payı artırmayı hedefleyen sektör temsilcileri, bir süre önce 'Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi' programı kapsamında hazırlanacak yol haritasındaki destek ve teşviklerden yararlanmayı ve gelişimini sürdürmeyi öngörüyor. Bu gelişim ile birlikte hammadde ihtiyacı için gerekli ürünlerin ithalatını azaltmayı amaçlayan sektör temsilcileri, gerek iç piyasada gerekse uluslararası pazarlarda daha dinamik bir büyüme hedefiyle çalışmalarını yürütüyor.

İHRACATIN İVMESİ BÜYÜMEYİ TESCİLLİYOR

Bu arada sektörün son üç yıllık ihracat verileri İKMİB'in kaynaklarına göre büyüme trendini işaret ediyor. Söz konusu dönemde hem miktar bazında hem de gelir bazında ivmesini artırarak büyüyen yapıştırıcılar, tutkallar ve enzimler sektörü, 2019'da 99 milyon 942 bin kilogram ürün satışına karşılık 217 milyon 25 bin dolarlık ihracata imza atıyor. Sektör 2020 yılında miktar bazında 111 milyon 292 bin kilogram

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği verilerine göre; yapıştırıcılar, tutkallar ve enzimler sektöründe 2022 yılında 3 bin 500 firmanın 473 milyon 347 bin dolarlık ihracata imza attığı belirtiliyor.

satış karşılığında 234 milyon 604 bin dolarlık gelir elde ediyor. İKMİB verilerine göre 2021 yılında ise miktar bazında 151 milyon 689 bin kilogramlık satış sonrasında 327 milyon 341 bin dolarlık gelir elde eden sektör, bu dönemde yüzde 40'a yakın büyüme sağlıyor. Ayrıca sektörün üç yıl arka arkaya artış endeksli gösterdiği başarılı ihracat performansı ise gelecek adına umut veriyor.

Diğer yandan 2022 dikkate alındığında ihracatını miktar bazında 166 milyon 803 bin kilogramlık satışla gelirini 473 milyon 347 bin dolara yükseltmesi de yapıştırıcılar, tutkallar ve enzimler sektöründe olumlu yorumlara neden oluyor. Çünkü 2021 yılına göre %44,7 artış gösteren ihracatın son 4 yılın en yüksek değerine ulaştığını gösteriyor. Ayrıca 2022 yılında 2021 yılına göre tamamından daha fazla dış satış yapılması da ihracattaki başarıyı rakamsal verilere de yansıtıyor.

EN FAZLA İHRACAT RUSYA'YA

Yine İKMİB'in verilerine göre yapıştırıcılar, tutkallar ve enzimler sektöründeki ihracat, ülkeler bazında incelendiğinde en fazla satışın Rusya Federasyonu'na yapıldığı gözleniyor. Bu ülkeyi sırasıyla İran, Amerika Birleşik Devletleri, İsviçre, Irak, Almanya, İspanya, Hollanda, Mısır ve Özbekistan izliyor. En fazla ihracat yapılan ülkeler bazında dikkat çeken bir diğer nokta ise ABD, Almanya, İsviçre gibi gelişmiş ülke pazarlarında güçlü şekilde yer alan sektörün, yurt dışında oluşturduğu kalite algısının da önemini ortaya koyuyor.

SEKTÖR, İHRACATTA ARTIŞ TRENDİ YAKALADI:

Yıl	İhracat
2019	217. 025 milyon dolar
2020	234. 604 milyon dolar
2021	327.341 milyon dolar
2022	473.347 milyon dolar

AKKİM KİMYA

orta vadede büyümeye kilitlendi

Yeni yatırımdan satın alma operasyonlarına kadar organik ve inorganik büyüme hamleleriyle öne çıkan Akkim Kimya, bu yıl 200 milyon dolar olarak öngördüğü ihracatını orta vadede ikiye katlamayı, cirosunu ise 800 milyon dolar seviyesine yükseltmeyi hedefliyor.

Türkiye'nin köklü sanayi kuruluşlarından Akkök Holding bünyesinde faaliyet gösteren Akkim Kimya, 45 yıl önce Yalova'da yıllık bin ton kükürt dioksit üretimiyle başladığı yolculuğuna; bugün 'Yaşama kimya ile değer katma' misyonuyla devam ediyor. Yalova başta olmak üzere bugün 5 farklı lokasyonda yıllık üretim kapasitesini 800 bin ton seviyesine yükselten Akkim Kimya, tekstilden inşaata, plastikten gıdaya, enerjiden su arıtmaya ve hijyene, petrolden sağlığa kadar birçok sektöre hammadde tedariki sağlıyor. Klor alkali, hidrojen peroksit, sodyum perkarbonat, metilaminler, persülfatlar, sodyum metabisülfid ve karboksimetil selüloz gibi temel kimyasallardaki pek çok üründe güçlü bir konuma sahip olan Akkim Kimya, geniş ürün portföyü sayesinde gerek Türkiye'de gerekse Avrupa'da rekabetçi bir pozisyonda yer alıyor.

Akkim Kimya, 900 çalışanı ile faaliyetlerini sürdürürken, iştirakleri ile birlikte istihdamını bin 350'ye kadar yükseltiyor. 70 ülkeye ihracat yaparak hedeflerini sürekli büyüten Akkim Kimya, 2022 sonu itibarıyla dış satışlarını 200 milyon dolara yükseltmeyi öngörüyor. Ayrıca beş yıllık süreçte ihracatını iki kat artırmayı planlayan firma, cirosunu ise 800 milyon doların üstüne çıkarmayı amaçlıyor. Organik ve inorganik büyüme hedefleri kapsamında gerek Türkiye'de gerekse dünyanın farklı pazarlarındaki yatırım olanaklarını araştırarak Akkim Kimya, misyonu ve stratejileri çerçevesinde olası fırsatları değerlendiriyor. Akkim Kimya Genel Müdürü Onur Kipri, "45 yıllık zengin birikimimiz ve tecrübemizle üretim, istihdam ve ihracatta daima Türkiye'nin gücüne güç katmayı önceliğimiz görüyoruz. İş ortaklarımızla yenilikçilik, karşılıklı güven ve dostluk ilkelerine dayalı iş birliklerimizle sürdürülebilir büyüme hedeflerimiz doğrultusunda sektörümüze yön veren yatırımlara imza atıyoruz. Bu kapsamda 2021 yılında, Türkiye'nin en büyük karboksimetil selüloz üreticisi olan ve Nazilli'de faaliyet gösteren USK Kimya'yı 63 milyon

dolarlık yatırım bütçesiyle bünyemize kattık. USK Kimya'nın Akkim'e dahil olmasının ardından ihracatın yıllık ciromuzdaki payı yüzde 40'ları aştı. Böylelikle toplamda 200 milyon dolara yakın ihracat yaparak ülkemize sunduğumuz stratejik ekonomik katkırı yükseltmeyi başardık. Yeni yatırımlarımızı hayata geçirdikçe istihdamımız da buna paralel artıyor. 5 yıllık stratejik planlarımızı gözden geçirdiğimiz şu günlerde özellikle yeni yatırımlarımız ile önümüzdeki 1,5 yılda istihdamımızı 1.500'ler seviyesine çıkarmayı planlıyoruz" diyor.

AKKİM YATIRIMDA HIZ KESMİYOR

Büyüme hamlelerinin önemli süreçlerini detaylarıyla anlatan Kipri, sözlerini şöyle sürdürüyor: "USK Kimya yatırımlarımızın birinci yıldönümünde ise yine Nazilli'de gıda katkı üretiminde faaliyet gösterecek bir tesis yatırımını daha hayata geçirdik. Ayrıca Yalova'daki tesislerimizde yüksek teknoloji ürünleri olan silikon polimerleri ile yağlarının üretim ve satışı için Akkim Silikon Kimya'yı kurduk. Burada ilk etapta tekstil sektörü, akrilik elyaf ve karbona yoğunlaşıyoruz. İleri

AKKİM KİMYA, AVRUPA’NIN SAYILI OYUNCULARINDAN BİRİ...

Akkim Kimya, temel kimyasallar grubunda özellikle Avrupa’da sayılı oyuncudan biri olarak öne çıkarken, metilaminler, organik solventler, persülfatlar, sodyum perkarbonat ve bisülfidler ürünleriyle dikkat çekiyor. Tüm bu özel ürünler, ağırlıklı Avrupa olmak üzere tüm dünyaya ihraç ediliyor. Bu ürün gruplarında 80-90 milyon dolarlık ihracat hacmi yakalayan Akkim Kimya, ayrıca performans kimyasalları ürünleriyle de tercih ediliyor. Firma, performans kimyasallarında ise özellikle tekstil ve kâğıt kimyasallarında güçlü oyuncular arasında yer alarak, başta Avrupa, Orta Doğu ve Asya bölgelerine 20-25 milyon dolarlık ihracat yapıyor.

Diğer yandan USK Kimya’nın satın alınmasının ardından sodyum karboksimetil selüloz (CMC) işine giren Akkim Kimya, ağırlıklı olarak petrol ve gıda sektörlerinde, özellikle de Kuzey ve Güney Amerika’ya ciddi miktarlarda ürün ihraç ediyor. Performans ve temel kimyasalları birlikte değerlendirildiğinde Türkiye’deki en büyük oyuncularından biri olduğu gözlenen Akkim Kimya, temel kimyasallardaki SPC, DMF ve persülfat gibi ürünlerin ülkedeki tek üreticisi konumunda. Firma ayrıca SMBS, sodyum hidroksit, hidrojen peroksit gibi pek çok üründe ise en büyük oyuncular arasında yer alıyor.

derece know-how gerektirmesiyle az sayıda şirketin üretebileceği ürünlerimizle sektördeki dışa bağımlılığı da azaltmayı amaçlıyoruz. Büyüme hamlelerimizden bir diğeri de Yalova’da 100 milyon dolarlık bütçesiyle ülkemizin ilk epoksi reçine üretim tesisi için yatırıma başlamamız oldu. 50 bin metrekare büyüklüğünde, tamamen entegre ve otomasyon ile çalışacak bu tesisimiz, pek çok sektör için stratejik değer taşıyan bir ham maddeyi sanayimize sunacak. Buradaki üretim, Türkiye ve çevre ülkeler adına ilk olma özelliği taşıyacak ve her yıl 50 bin tona yakın ithalatı ikame edecek. Bu ürünümüzle ayrıca cari açığın azalmasına senelik yaklaşık 200 milyon dolarlık katkı sağlayacağız. 2024’ün Mart ayında üretime geçecek bu tesisimizde 100 kişilik yeni istihdam da yaratacağız.

Diğer yandan organik ve inorganik büyüme hedeflerimiz doğrultusunda yeni satın alma planları daima masamızda. Halen Avrupa’da satın alma fırsatlarına bakmaya devam ediyor, ayrıca Amerika kıtasındaki yatırım olanaklarını araştırıyoruz. Öte yandan Pakistan, Bangladeş ve Mısır gibi pazarlarda da üretim ve pazarlama için yerel organizasyonlar geliştirmeyi planladığımızı ekleyebilirim. Bu tür adımlar arttıkça ihracatımızı da yükseltiyoruz.”

AR-GE, BÜYÜMEYE YÖN VERİYOR

AR-GE ve inovasyonun, Akkim Kimya’nın başarısının sürdürülebilirliğinde kilit rol oynadığına işaret eden Kipri, bu yetenekleri sayesinde müşterilerinin ihtiyaçlarını doğru şekilde analiz ettiklerini ve inovatif fikirleri projelendirip kullanıma hazır hale getirdiklerine

dikkat çekiyor. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın akreditasyonuna sahip, 2 bin 700 metrekairelik AR-GE merkezlerinde ulusal ve uluslararası sanayi kuruluşlarına inovatif kimyasal ürünler geliştirdiklerini animsatan Kipri, “2021’de AR-GE merkezimizde 67 proje geliştirerek bu alanda Türkiye’nin en çok projeye imza atan şirketleri arasında yer aldık. Sene boyunca hayata geçirdiğimiz toplam yatırım miktarı 21 milyon TL’nin üzerindiyken bu yıl bu rakamı 28 milyon TL’ye yükselttik. Temel kimyasallar ile performans kimyasallarını beraber değerlendirdiğimizde iç pazardaki en büyük oyuncularından biriyiz. Bu iki alan çok farklı yönetiliyor, fakat Akkim Kimya, entegre yapısıyla temelde ürettiği birtakım kimyasalları hem satıyor hem de performans kimyasallarında bunları hammadde olarak kullanıyor. Bu bağlamda son 5 yılda AR-GE merkezimizdeki performans kimyasalları ürünlerimizin ciromuza katkısı yüzde 25 civarında oldu” bilgisini paylaşıyor.

Kipri, bu yıl performans kimyasallarında tekstil kimyasalları bölümünde, enerji ve su tüketimini azaltıcı ürünler üzerinde çalışmaya devam ettiklerini paylaşıyor. Ayrıca kâğıt kimyasallarında ıslak mukavemeti artırıcı reçinelerin yanı sıra köpük kesici ürünler üzerinde de çalıştıklarını kaydeden Kipri, AR-GE faaliyetlerinde fonksiyonel katkı ev ve kişisel bakım kimyasalları bölümünde de ester bazlı yumuşatıcı ve plastik katkı malzemeleri üzerinde çevreci ürünler üzerine yoğunlaştıklarını hatırlatıyor. Kipri, yapı kimyasallarına da çimento ve beton katkıları geliştirerek sektörün tüm ihtiyacını karşılamayı amaçladıklarını vurgulayarak yenilikçi ve sürdürülebilir ürünlere odaklandıklarını altını çiziyor.

“SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KİMYAMIZDA VAR”

Akkim Kimya'nın Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi imzacılarından biri olduğunu anımsatan Kipri, 'Sürdürülebilirlik kimyamızda var' ilkesiyle gelecek nesillere daha iyi bir dünya sunabilmek adına ekonomik, sosyal ve çevresel alanlarda var güçleriyle çalıştıklarına işaret ediyor. Çevreci yaklaşımları üzerinde özellikle duran Kipri, "Akkim Kimya'nın önceliği sürdürülebilir kalkınma hedefiyle yaşam kalitesini korumak ve refah seviyesini yükseltmek. Daha sağlıklı, güvenilir ve biyolojik olarak parçalanabilen sürdürülebilir ürünlere ilgi artıyor ve biz de bu doğrultuda çevreci, yeşil ürünler geliştiriyoruz. 'Yaşama kimya ile değer katma' misyonumuz, kimyanın hayatın her noktasında bulunduğunu bize her daim hatırlatıp yol gösteriyor. Bu kapsamda yeşil kimya felsefesini, süreçlerin doğa ve insan sağlığına zarar vermeyecek, tehlikesiz maddelerin kullanıldığı ve üretildiği bir sistem tasarlamak olarak algılıyoruz. Örneğin, klor bazlı temizlik ürünleri yerine çevre dostu hidrojen peroksit bazlı ürünlerin kullanımına yönelik üretim yapıyoruz.

Başta biyoçeşitlilik kaybı, iklim değişikliği, temiz enerji

ve insan hakları ihlalleri gibi 17 başlıkta toplanan UN Global Compact'in ortak 'Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nde sadece günümüz için değil, gelecek nesillere karşı sorumluluğumuzu da ekonomik, sosyal ve çevresel alanlarda dikkate alıyoruz. Bu bağlamda Akkim Kimya olarak 1993'ten bu yana Responsible Care (Üçlü Sorumluluk), 2007'den beri taraf olduğumuz Küresel İlkeler Sözleşmesi ve gönüllü uyguladığımız entegre yönetim sistemleri kapsamında, orta ve uzun vadeli sürdürülebilirlik stratejilerimiz ile uyumlu yol haritamızdaki aksiyonlarımızı komitelerimizde ilerletiyoruz. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinde 2025'e kadar katkı sunacağımız 4 yeni başlığımız bulunuyor. Bu hedefleri ise temiz su, hijyen ve halk sağlığı, erişilebilir ve temiz enerji, insana yakışır iş ve ekonomik büyüme, sanayi, inovasyon ve altyapı, eşitsizliklerin azaltılması, sorumlu tüketim ve üretim, iklim eylemi, sudaki yaşam ve karadaki yaşam olarak sıralayabiliriz" bilgisini paylaşıyor.

Dr. Ender Saraç KIŞA GEÇERKEN BESLENME!

Havaların soğuması nedeniyle sizlere bağışıklık sisteminizi güçlendirecek sağlıklı yemek reçetesi vereceğim. Bu dönemde beslenmenizde artırmanız gerekenler balık, ceviz, yeşil mercimek, zencefil, brokoli, roka, tere, zeytin, siyez bulguru...

Özellikle sonbaharda havaların soğuması, pandemi derken bağışıklığımızı iyi tutmamız gerekir. Bazı yemekler adeta ilaç gibidir. Size birkaç sağlıklı yemek reçetesi vereceğim. Bu yemekler sizin bağışıklık sisteminizi güçlendirecek. Genel olarak bu dönemde artırmanız gerekenler balık, ceviz, zencefil, limon, yeşil mercimek, lahana, brokoli, brüksel lahanası, kara lahana, serbest gezen tavuk yumurtası, bildircin yumurtası, taze doğal peynirler, kuzu kulağı, roka, tere, zeytin, zeytinyağı, siyez bulguru, kabuklu pirinç... Bunların yanı sıra işlenmemiş doğal et, sarı mercimek, kuru börülce, genelde baklagiller, mor meyveler, kuşburnu, badem, nohut, leblebi, antep fıstığı, taze soğan, sarımsak, ev yapımı turşu, tarhana, boza, şalgam suyu, ekşi maya tam tahıllı doğal ekmek, ev yapımı yoğurt ve ham bal...

Azaltmanızı önerdiklerim ise şekerli asitli içecekler, kızartmalar, mevsim dışı sebze meyveler, koruyucu katkı maddesi eklenmiş ve çok uzun raf ömrü olan gıdalar, fastfood, defalarca ısıtılmış yemekler, bir kere çözüldükten sonra tekrar dondurulmuş yiyecekler, yapay et, GDO'lu ürünler, müsili denizin büyük balıkları...

Sağlıklı birkaç menü örneği olarak da paylaşmak istediklerim şöyle;

1 ASMA YAPRAĞINDA SARDALYA:

Yapılışı çok kolay tercihen taze bulamazsanız iyi saklanmış asma yapraklarını sadece 1-2 dakika kaynar suda haşlayın. Küçük sardalyaları içerisine aynen sarma yapar gibi sarın. Üstüne kürdan saplayarak açılmasını önleyin. Sobada, mangalda, ızgarada, tavada, sadece yapışmayı önleyecek kadar zeytinyağı kullanın. Güzelce pişirin. İsterseniz üzerine az miktarda limon da sıkabilirsiniz.

Neden asma yapraklı sardalya? Çünkü 100 gram asma yaprağında aynı miktar sütten daha fazla kalsiyum var. Küçük ve kılçığı ile yenilen sardalya ise omega 3, protein, vitamin, kalsiyum deposudur. Bu şekilde tükettiğiniz asma yaprağına sarı bir porsiyon ve kılçığı ile beraber yenilen sardalya hem çok lezzetli bir yemek hem de içerdığı üstün vitamin kalsiyum ve protein değerleriyle kış aylarına geçişte bağışıklığı güçlendiren, kemikleri kuvvetlendiren, kasları destekleyen, hafızaya da yararlı harika, basit, ucuz ve lezzetli bir yemektir.

2 KEMİK GÜÇLENDİREN, TOK TUTAN, BAĞIŞIKLIK GÜÇLENDİREN ÇILBIR:

Çocukken yediğimiz o sağlıklı ve lezzetli çılırları hatırlayanınız var mı? Fastfoodlara o kadar boğulduk ki, sağlıklı besleyici yemekleri unuttuk. Hadi bugün bir çılırlı yapmaya ne dersiniz? Yazıyı okuyun sanırım tüketmek isteyeceksiniz. Burada çılırlı iki seçenekli olarak size sunuyorum. Birincisi bildiğiniz yumurtası ile ikincisi doğal bildiğimiz tavuk yumurtası ile... Ben bu çılırlı bir keresinde TV programımda 90 saniyede yaptım. Üstelik de pahalı değil ve malzemeleri neredeyse her evde bulunur.

Yapılışı (1 kişi için): Küçük bir tencerede su iyice kaynatılır. İçerisine bir tatlı kaşığı sirke konulur. Bir çay kaşığına yakın da kaya tuzu... Sonra hızlı bir şekilde döndürülür, ortasında minik bir girdap oluşturulur. İşte tam bu esnada yumurtalar kırılır ve hızla döndürdüğünüz suyun ortasındaki girdaba yumurtalar bırakılır. Zaten önce hemen beyazı pişer, sarısı da parçalanmayacak kadar haşlanınca kevgir ile süzülerek alınır ve çukur bir kâse koyduğunuz üzerine bu yumurta veya

yumurtalar sıcak sıcak konulur. Üstüne biraz nane, sumak, kırmızı pul biber ve bir çimdik tuz dökülür. İsteyenler zeytinyağını kırmızı biberle hafifçe kızdırıp üzerinde azıcık gezdirebilirler. Bu yemek yüksek oranda kalsiyum, vitamin d3, hayvansal protein içerir. Bağışıklığı güçlendirir, tok tutar, kan şekeri fazla yükseltmez. Eğer kolesterol sorunuz varsa yağsuz yağsız yağurt olarak tercih edebilirsiniz. Bu kışa geçiş döneminde çok iyi bir seçenektir.

✓ İHLAMURU UNUTTUNUZ MU?

Bugün size çocukluğumuzdan hatırlatmalar yaptım. Eskiden çayhanelerde, kahvehanelerde hatta evlerde sobaların üstünde ıhlamur kaynardı. Sıcak sıcak içilirdi. Göğsü yumuşatır, solunum yollarını temizler, rahat bir uykuyu sağlardı. Ses tellerini korur, solunum yollarını nemlendirirdi. Bu ara hep asit, alkali diye konuşuyoruz ya; işte ıhlamur harika bir alkali çaydır. Zencefil ve limonla da iyi arkadaşlar. Bugün sizi biraz fazla geçmişe götürdüm galiba ama teknoloji ilerledikçe görüyoruz ki, esas en ileri teknoloji yaratının bize sunduğu doğadaymış. Hadi mis gibi ıhlamurlar ocakta kaynasın yine... Akşam rahatlırsın, mis kokuları odayı sarsın, yanında da güzel bir sohbet ve bağışıklığa yararlı tuzsuz veya az tuzlu ve bol çinko içeren kabak çekirdeği ile evlerimiz şenlensin.

3 ZENCEFİLLİ AYVA KOMPOSTOSU:

Ayvanın mevsimi geldi. Kabuklarında şifalı pektin var. Nezle, grip için ayva harika bir meyvedir. Tatlı krizleri için de mideyi rahatlatan güzel bir kompostodur. Artık hoşafı ve kompostoları da unuttuk. Asitli şekerli içeceklerle yöneldik. Halbuki hafif ılık olarak yenilen komposto sindirim sistemi için bir şifa kaynağıdır ama benim size tarifini vereceğim bu komposto ise adeta doğal bir koruyucu ilaç gibidir.

Tarifi: 1,5 litre su, 3-4 adet oldukça iyi yıkanmış ayva, 5-6 adet tane karanfil, parmak ucu doğranmış 13-14 parça taze zencefil, soğuduktan sonra biraz ham bal, kuru üzüm...

Yapılışı: Su kaynarken, içerisinde istediğiniz şekilde kabuklarıyla beraber doğranmış ayvayı, karanfili, kuru üzümü ve zencefili atın. Normal kıvamda pişsin. Ilıdıktan sonra içerisine tatlandırarak kadar ham bal koyun ve bu kompostodan ılık ılık ara öğünde ve öğle yemeğinde tüketin.

Turkish Healthcare

www.turkishhealthcare.org

YAYINDA!

ÜCRETSİZ KAYDINIZI HEMEN OLUŞTURUN

FIND YOUR TURKISH SUPPLIERS and

DISCOVER MORE ABOUT OUR ORGANIZATIONS

turkish_healthcare

turkishhealth